

Länsförsäkringar
Jämtland
Årsredovisning

2022

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse.....	3
Verksamhetsinriktning.....	3
Organisation och struktur.....	3
Väsentliga händelser under året.....	4
Händelser efter balansdagen.....	4
Hållbarhetsrapport.....	5
Vår kärnverksamhet – en affär för hållbarhet.....	5
Det lokala bolaget.....	5
Vårt hållbarhetsarbete.....	8
Det väsentliga för oss.....	11
Ett långsiktigt och breddat engagemang för vårt samhälle.....	16
Ansvarsfulla och hållbarhetsinriktade investeringar.....	23
Styrning av hållbarhetsarbetet.....	25
Resultat och ekonomisk ställning.....	26
Femårsöversikt.....	28
Verksamhetens risker och riskhantering.....	29
Förslag till vinstdisposition.....	30
Resultaträkning koncernen.....	30
Resultaträkning moderbolaget.....	32
Resultatanalys moderbolaget.....	33
Rapport över finansiell ställning.....	35
Balansräkning.....	36
Kassaflödesanalys (indirekt metod).....	39
Noter till de finansiella rapporterna.....	40
Företagsinformation.....	40
NOT 1 Redovisningsprinciper.....	40
NOT 2 Risker och riskhantering.....	55
NOT 3 Premieinkomst.....	65
NOT 4 Kapitalaukastning överförd från kapitalförvaltningen.....	65
NOT 5 Utbetalda försäkringsersättningar.....	65
NOT 6 Driftkostnader.....	66
NOT 7 Övriga tekniska kostnader.....	66
NOT 8 Kapitalaukastning, intäkter.....	67
NOT 9 Kapitalaukastning, kostnader.....	67
NOT 10 Realiserade vinster och förluster på placeringstillgångar.....	68
NOT 11 Provisionsintäkter och provisionskostnader.....	68
NOT 12 Immateriella tillgångar.....	68
NOT 13 Byggnader och mark.....	69
NOT 14 Placeringar i koncern- och intresseföretag.....	70
NOT 15 Aktier och andelar.....	72
NOT 16 Obligationer och andra räntebärande värdepapper.....	74
NOT 17 Fordringar auseende direkt försäkring.....	74
NOT 18 Kategorier av finansiella tillgångar och skulder.....	74
NOT 19 Materiella tillgångar.....	77
NOT 20 Förutbetalda anskaffningskostnader.....	77
NOT 21 Eget kapital.....	78
NOT 22 Ausättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker.....	78
NOT 23 Ausättning för oreglerade skador.....	79
NOT 24 För försäkringstekniska ausättningar registerförda tillgångar.....	79
NOT 25 Skatt.....	80
NOT 26 Personal, löner och ersättningar.....	81
NOT 27 Närstående.....	83
NOT 28 Resultat per försäkringsklass.....	85
NOT 29 Förväntade återvinningstidpunkter för tillgångar och skulder.....	86
NOT 30 Förslag till vinstdisposition.....	88
NOT 31 Ställda säkerheter och eventalförpliktelser.....	88
Länsförsäkringar Jämtlands Styrelse.....	90
Företagsledning.....	92
Ord och uttryck inom skadeförsäkring.....	93

Vd-ord

2022 har minst sagt varit ett händelserikt år. Det känns långt borta nu men vi började året med fortsatta restriktioner på grund av pandemin. När vi äntligen trodde att vi skulle se en lugnare omvärld inleddes ett hemskt och tragiskt krig i Europa. Ett krig som kom att dominera året och som på ett eller annat sätt fortsätter att påverka hela världen.

Räntor, inflation och inte minst energipriserna har slagit hårt både mot privatpersoner och företag. Det är på många håll tuffare nu men vi står stadigt och är redo att fortsätta hjälpa våra kunder med allt inom bank, pension och försäkring. Något som vi i ännu högre utsträckning fått förtroende att göra. Vi växer inom både bank och försäkring. Självklart mycket glädjande!

En branschledande arbetsplats

Det finns mycket mer att glädjas åt trots de skuggor som vilar över året. Sedan flera år tillbaka har vi arbetat stenhårt med vår arbetsplatsutveckling som resulterat i ett mer snabbfotat och flexibelt arbetssätt och arbetsliv. Det börjar nu ge resultat och i december kunde vi berätta att nöjdheten hos våra kunder är på rekordnivåer och en majoritet av våra medarbetare starkt rekommenderar oss som arbetsgivare. Det är resultat som gör oss branschledande! Intresset för oss, vår verksamhet och vår arbetsplats har också ökat. Vi har aldrig synts så mycket i media som under 2022, vi får förfrågningar och möts av nyfikenhet i många olika sammanhang. Ett fantastiskt betyg för det arbete vi gjort. Det är också en stark plattform för vår fortsatta utveckling och fortsatta engagemang för våra medarbetare, kunder och länet.

Ytterligare kliv som samhällsaktör

Det är i Jämtland och Härjedalen vi finns och verkar. Inte bara genom starka erbjudanden inom bank, pension och försäkring utan också genom vårt engagemang för länets utveckling. Vi driver, sponsrar och bidrar till det som stärker vår omgivning. Under året tog vi ytterligare ett kliv i vår roll som samhällsaktör och startade en samhällsfond. Vår första större insats inom ramen för fonden blev Läxhjälpen. Ett sätt för oss minska antalet elever som går ut nionde klass utan gymnasiebehörighet.

Skadorna under året har hållit en normal nivå utan några större händelser med ett undantag. I januari drog ett oväder över länet med stora regnmängder som följd. Det är ovanligt om inte unikt för en januarimånad. Under ett par dygn anmäldes lika många översvämningsskador som vi normalt får på ett år. Klimatförändringarna kommer spela en allt större roll både för oss och samhället. Där har vi ett viktigt arbete att göra tillsammans andra samhällsaktörer.

Vid halvårsskiftet 2023 gör jag mina sista dagar som vd för Länsförsäkringar Jämtland eftersom jag går i pension. Visst, lite vemodigt men jag känner mest en stolthet över det vi åstadkommit under de här åren. Vi har skapat en modern, flexibel och attraktiv arbetsplats. Vi har en stark och sund affärsverksamhet. Vi växer och flyttar fram positionerna. Allt det har vi åstadkommit med samarbete, respekt och tillit till varandra. Det tror jag också är vägen framåt i en värld där förändring och anpassning måste ske allt snabbare.

Till sist ett stort tack! Framför allt till alla medarbetare, ni är ovärderliga. Tack till våra kunder och tillika ägare som gör vår verksamhet möjlig. Tack till våra samarbetspartners och alla ni andra i länet. Tillsammans skapar vi framtidens Länsförsäkringar Jämtland och framtidens Jämtland och Härjedalen!

Östersund februari 2023

Tomas Eriksson

Verkställande direktör

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Länsförsäkringar Jämtland, org.nr 593200-1828, avger härmed årsredovisning och koncernredovisning för 2022, det 175 verksamhetsåret.

Belopp i årsredovisningen och koncernredovisningen redovisas i den enhet som anges och i hela kronor. Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Verksamhetsinriktning

Länsförsäkringar Jämtland är ett ömsesidigt försäkringsbolag som inom Jämtlands län erbjuder sina kunder ett heltäckande försäkringsskydd och närliggande finansiella tjänster. Länsförsäkringar Jämtland är marknadsledande på flertalet områden och försäkrar cirka 50 procent av privatmarknaden respektive företagsmarknaden i Jämtlands län.

Förutom den del av bedriven verksamhet, där Länsförsäkringar Jämtland har egen koncession, förmedlas djur- och grödaförsäkring till Agria Djurförsäkring samt livförsäkring till Länsförsäkringar Liv och Länsförsäkringar Fondliv. Till Länsförsäkringar Bank förmedlas in- och utlåningstjänster och till Länsförsäkringar Fondförvaltning förmedlas köp och försäljning av andelar i investeringsfonder.

Även för de förmedlade affärerna har Länsförsäkringar Jämtland kundansvaret. Länsförsäkringar Jämtland deltar också i länsförsäkringsgruppens gemensamma återförsäkringssystem. Avgiven återförsäkring går till Länsförsäkringar Sak och Länsförsäkringar Jämtland tar emot återförsäkring från Länsförsäkringar Sak.

Den totala affärsvolymen för ovanstående affärer fördelar sig enligt nedanstående (Mkr).

Sakförsäkring, premieinkomst	2022	2021
Direkt egen affär	557	529
Mottagen återförsäkring	34	35
Förmedlad försäkring, premieinkomst		
Djur	39	38
Livförsäkring	91	87
Finansiella tjänster		
Bank, inlåning 31/12	3 145	2 847
Bank, utlåning 31/12	6 577	6 116
Fonder, marknadsvärde 31/12	919	1 081

Organisation och struktur

Länsförsäkringar Jämtland är ett av 23 självständiga, lokala och kundägda Länsförsäkringsbolag i länsförsäkringsgruppen. Tillsammans äger vi Länsförsäkringar AB för gemensam service och utveckling. LFAB har i sin tur dotterbolag som bedriver verksamhet inom livförsäkring, bank- och fondverksamhet, trafikförsäkring samt djur- och grödaförsäkring. Länsförsäkringar Jämtland äger 2,5 procent av aktiekapitalet i LFAB och ägarrollen utövas av Länsförsäkringar Jämtlands styrelseordförande och vd på ägarkonsortiets möten.

Vår organisation gör att vi kan vara lokala och nära våra kunder men ha styrkan som en nationell aktör. Med de andra länsförsäkringsbolagen delar vi kända varumärken som Agria, Wasa Kredit och Länsförsäkringar Fastighetsförmedling. Tillsammans hjälper vi våra kunder med allt inom bank, pension och försäkring.

Länsförsäkringar Jämtland ägs av sakförsäkringskunderna. Ägarna, våra kunder, väljer ledamöter till fullmäktige vid valmöten i länets åtta kommuner. Ledamöter väljs på treårsmandat och för närvarande är det 46 fullmäktigeledamöter som företräder sakförsäkringstagarna på bolagsstämman. Bolagsstämman utser styrelsen som består av åtta ledamöter. Därutöver ingår två personalrepresentanter i styrelsen.

Länsförsäkringar Jämtland har två dotterbolag. Det helägda dotterbolaget Länsförsäkringar Jämtland Fastigheter AB, org.nr 556660-2537, har under året bedrivit verksamhet bestående av förvaltning av aktier i Humlegården Fastigheter AB, Lansa Fastigheter AB samt Hällefors Tierp Skogar AB. Det helägda dotterbolaget Logen 6 Fastighets AB, org.nr 556763-5163 har inte bedrivit någon aktiv verksamhet under året.

Väsentliga händelser under året

Även inledningen av detta år präglades av COVID-19 pandemin under första kvartalet, men likt tidigare år under pandemin har det inte fått någon större påverkan på försäkringsrörelsen per balansdagen.

Rysslands invasion av Ukraina som inleddes i februari 2022 har skapat en global osäkerhet, vilket påverkat den finansiella marknaden med börsnedgångar som följd. Bolagets stresstester visar att bolagets solvenskvot klarar kraftiga börsnedgångar utifrån kraven enligt Solvens II regelverket.

Det makroekonomiska läget med hög inflation och stigande räntor, har bevakats och beretts löpande under året och har påverkan på det finansiella resultatet, men vi har ännu inte sett någon större påverkan i form av ökade skadekostnader. Däremot sker en löpande bevakning och vi utvärderar regelbundet hur läget påverkar våra risker, affärer och strategi framåt, avseende exempelvis tillväxtmöjligheter och kostnadspåverkan.

En av länsförsäkringsbolagen gemensam utredning har visat på att innehavet i Gamla Länsförsäkringar AB under hela innehavstiden borde ha klassificerats som intresseföretag. Länsförsäkringar Jämtland rättade därav den redovisningsmässiga klassificeringen i årsredovisningen för 2020 och begärde omprövning av 2018 års deklaration avseende då erhållen utdelning. Skatteverket beslutade den 22 juni 2021 att avslå yrkandet. Länsförsäkringar Jämtland, liksom övriga länsförsäkringsbolag, beslutade att överklaga Skatteverkets omprövningsbeslut och den 28 januari 2022 tillställdes Förvaltningsrätten i Stockholm en samordnad överklagandehandling. Skatteverket beslutade 14 december 2022 om årlig skatt för beskattningsår 2021. Av beslutet framgår att Länsförsäkringar Jämtlands andelar i Gamla Länsförsäkringar anses skattemässigt avyttrade i samband med genomförd fusion under 2021 men att Skatteverket anser att andelarna fortsatt utgör lagerandelar varför Skatteverket anser att både erhållen utdelning och den vinst som uppkom vid fusionen är skattepliktiga. Länsförsäkringar Jämtland har dock medgivits uppskov med inbetalning av skatt på den vinst som uppkom i samband med fusionen. Av beslutet framgår att Skatteverket däremot anser att innehavet i Länsförsäkringar AB utgör kapitaltillgångar och som sådana ses som näringsbetingade andelar. Erhållen utdelning 2021 och framtida utdelningar från Länsförsäkringar AB är därför skattefria.

Vidare har Länsförsäkringar Jämtland under året beslutat att sluta diskontera Sjuk- och Olycksfallsaffären samt Trafikförsäkring med tillhörande återförsäkring.

Bolagets Vd har valt att avsluta sin anställning vid halvårsskiftet 2023 och arbete med att rekrytera en ny Vd pågår.

Händelser efter balansdagen

Inga väsentliga händelser har inträffat efter balansdagen.

Hållbarhetsrapport

Länsförsäkringar Jämtlands hållbarhetsarbete beskrivs i bolagets lagstadgade hållbarhetsrapport enligt 6 kap Årsredovisningslagen. Den lagstadgade hållbarhetsrapporten återfinns på sidorna 5-25. Hållbarhetsrapporten lämnas av koncernen som helhet. Det är Länsförsäkringar Jämtlands styrelse som är ansvariga för hållbarhetsrapporten.

Vår kärnverksamhet – en affär för hållbarhet

Vad har försäkringar, bank- och pensionstjänster med hållbarhet att göra? Väldigt mycket och kanske ännu mer för oss som ett lokalt bolag som ägs av våra kunder. Vårt uppdrag är inte att till varje pris skapa ökad vinst utan att agera på ett sätt som är till gagn för våra kunder, samhället och vår miljö, både idag och i framtiden för att bidra till att skapa ett hållbart samhälle.

Hållbarhet är ett vitt begrepp med många nyanser och vi agerar också brett. Allt ifrån hur vi förvaltar kundernas pengar, vårt kapital, till vilka plåtverkstäder vi samarbetar med, hur vi säkerställer vår kontinuitet samt hur vi sorterar sopor på vår arbetsplats. Skadeförebyggande åtgärder, socialt engagemang och hälsa är andra frågor som vi aktivt arbetar med. Vi agerar lokalt men med ett globalt perspektiv med FN:s globala mål som ett riktmärke. I den här hållbarhetsrapporten kan du läsa mer om hur vi jobbar och vart vi är på väg.

Det lokala bolaget

Länsförsäkringar Jämtland har en historia som börjar redan 1848 och den börjar med idén att bönderna skulle hjälpa varandra om någon av gårdarna brann ner. Med gemensamt ansvar fick de en gemensam trygghet. Idén lever kvar än idag och det är fortfarande du och våra andra kunder som faktiskt äger Länsförsäkringar. Tillsammans fortsätter vi hjälpa varandra, men med mycket mer än brand.

Vi ägs och styrs av våra cirka 60 000 sakförsäkringskunder. Här utöver har vi cirka 17 000 livförsäkringskunder och cirka 18 500 bankkunder. Marknadsandelen på privatmarknaden fortsätter att öka och idag har vi cirka 50 600 privatkunder. Cirka 7 700 lantbrukshushåll är försäkrade hos oss och vartannat företag i länet har valt oss som sin försäkringspartner.

Lokal och digital närvaro

I stort sett varannan privatperson och vartannat företag i vårt län har en relation till oss och närheten till våra kunder är en av våra bärande principer. Vi är övertygade om att en kundorienterad verksamhet bäst bedrivs så nära kunden som möjligt vilket leder till lokalt förankrade beslut baserat på gemensamma värderingar och attityder. Vi kan vårt län och våra kunder är även våra grannar, vänner och bekanta. Så har det varit i 175 år.

Att vara lokala och nära för oss innebär att vi ska finnas för våra kunder och vi behöver därför se till hela bredden av sammanhang. Livet pågår i hög utsträckning i de digitala kanalerna och vi möter våra kunder i den kanalen de själva väljer, oavsett om det är fysiska möten eller kommunikation genom chatt. Det gör att vi kan vara nära våra kunder även om de inte på de orter vi har kontor på.

"Vi kan vårt län och våra kunder är även våra grannar, vänner och bekanta."

I vårt län har vi långa avstånd för våra invånare och digitala tjänster förenklar vardagen för alla och framför allt de som har långt till närmaste kontor. De digitala kanalerna hamnar allt mer i centrum i kundmötet vilket ger oss och våra kunder en möjlighet att mötas på ett effektivt sätt. Det mänskliga mötet kommer att finnas kvar, men det kommer att förändras. Eftersom uppgifter som tidigare hanterades manuellt nu kan skötas automatiskt blir vi betydligt mer effektiva. En ökad digitalisering gör det även möjligt för oss att informera våra kunder i rätt tid och på rätt sätt, vilket kan leda till mer värdeskapande kundrelationer. Detta innebär bland annat att kunder som tecknar en boende- eller bilförsäkring får skadeförebyggande tips, avtalsmässig information, erbjudanden med rätt tajming och med ett kvalitativt och lokalt innehåll.

Under året har vi fortsatt med digital avtalssignering till våra leverantörer för att underlätta processen för båda parter samt minska pappersanvändningen. Utöver det har vi fortsatt den interna digitaliseringen genom att även införa digitala lösningar vid exempelvis interna attester. Vi har ett långsiktigt mål att 50 % av alla skadeanmälningar skulle göras digitalt, utfallet för 2022 blev 55% vilket gläder både oss och kunderna.

För oss är det viktigt att kunna erbjuda värdeskapande digitala tjänster för våra kunder. Det påverkar såväl tillgängligheten som effektiviteten att våra kunder kan hantera sina tjänster digitalt på ett bra sätt. Vi vill genom att utveckla bra digitala tjänster bidra till kundernas trygghet. Vi är medvetna om att en ökad digitalisering ställer krav på hur vi hanterar vår information på ett korrekt sätt. Likaså strävar vi efter att bygga kunskap och förståelse kring de klimatutmaningar och avtryck som följer med ökade IT-investeringar.

I våra kundundersökningar kan vi konstatera att vår fysiska närvaro i länet är viktig och vi arbetar därför även med våra interna processer med målsättningen att genom digitalisering och automatisering frigöra mer tid för de möten kunderna väljer att träffa en medarbetare fysiskt. En ökad digitalisering skapar också effektivare handläggning vilket gynnar kunderna då deras ärende kan hanteras snabbare.

Särskilda händelser 2022

Ovädret Gyda – samverkan för att minimera skador

I januari 2022 drabbades Jämtland av ovädret GYDA, ett lågtryck som gav upphov till lokalt stora mängder, skyfallsliknande regn. Bl.a. uppmättes den näst största dygnsnederbörd som observerats i Jämtland i januari.

Parallellt med att SMHI gick ut med en skarp vädervarning etablerade Bolaget en intern beredskapsgrupp för att på bästa sätt kunna hjälpa de kunder som skulle kunna drabbas av skador. Genom ett nytt och nära samarbete mellan sakförsäkringskompetens inom skadereglering och kommunikation kunde vi på mycket kort tid nå ut till de kunder som skulle kunna drabbas, dels för att förvarna dem, dels för att ge skadeförebyggande råd och tips. Kommunikationen gick ut via olika kanaler såsom exempelvis SMS, sociala medier och traditionell media som tidningar och radio. Våra insatser fick stort genomslag såväl lokalt som nationellt med följd att många skador kunde undvikas eller bli lindrigare än vad de skulle kunnat bli, till gagn för såväl kunderna, som för oss och för miljön. Se vidare under Naturskador.

Läxhjälp till högstadieelever

Under 2022 har Länsförsäkrings Jämtlands samhällsfond startat sin verksamhet. Fonden har som målsättning att skapa ytterligare möjligheter för Bolaget att bidra till samhällsnytta och främja utvecklingen i länet. I ett inledande skede har beslut fattats om att stödja insatser för barn, unga och nyanlända med syftet att minska risk för utanförskap, otrygghet och ohälsa. Under 2022 påbörjades ett samarbete med stiftelsen Läxhjälp avseende finansiering av läxhjälp för barn och unga med svaga betyg. Målet är att fler högstadieelever ska få gymnasiebehörighet med alla de vinster det innebär för både individen och samhället i stort. Genom samarbetet med Läxhjälp vill vi angripa ett av landets största problem idag – brister på integration och att så många unga inte klara skolan och tidigt hamnar i utanförskap.

Byggåterbruk

Under 2022 har Östersunds kommun initierat ett projekt kring cirkulär ekonomi och återbruk. Målsättningen är att skapa förutsättningar för minskade CO₂-utsläpp inom bygg- och fastighetssektorn. Till projektet är knutet ett flertal av aktörer i värdekedjan samt forskare vid Mittuniversitet, som kommer att genomföra studier kring bl.a. attityder och inställning till återbruk. Vårt deltagande i projektet innebär att vi kan bygga gemensam kunskap för att kunna bidra till och möjliggöra en mer cirkulär skadereglering. I takt med att det sker kommer vi att kunna minska våra indirekta CO₂-utsläpp.

Trygghetsgenomgångar

Under året har Länsförsäkringar Jämtland i samarbete med bostadsrättsföreningar gjort så kallade trygghetsgenomgångar i drygt 1000 lägenheter i Östersund. Under en trygghetsgenomgång går man igenom hela lägenheten eller huset och försöker hitta brister för att undvika till exempel vattenläckage eller brand. Både vatten och eld kan ställa till med stora besvär och eld kan vara direkt livsfarligt. I de lägenheter som vi gått igenom har vi kunnat hitta att en knapp fjärdedel av dem saknade helt brandvarnare. Genom våra trygghetsgenomgångar har vi direkt kunnat hjälpa ett flertal boende i vårt län till en ökad säkerhet samtidigt som vi byggt kunskap som vi kan sprida vidare i resten av länet.

Vårt hållbarhetsarbete

Vår väg mot ett hållbart företag

Vision

År 2025 vill vi vara det mest omtäckta företaget i Jämtlands län. Vi kommer uppnå det genom att förenkla våra kunders vardag samtidigt som vi tar ansvar för både miljö och samhälle. Som företag strävar vi efter tillväxt med minsta möjliga miljöavtryck men med ett positivt avtryck på samhället och en bibehållen sund lönsamhet.

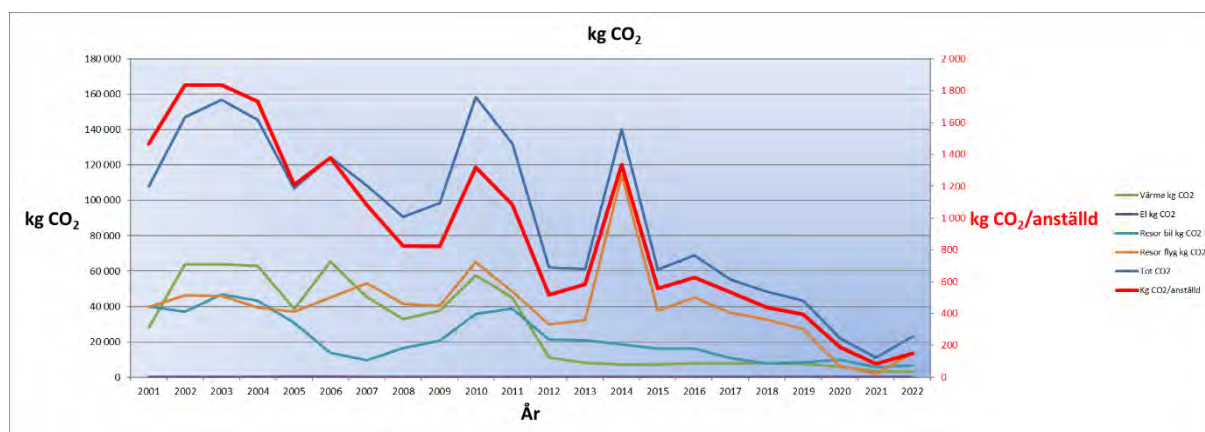
Utan våra medarbetare når vi inte dit. Alla medarbetare ska känna sig delaktiga i och ansvariga för att vi når våra övergripande mål. Genom engagerade medarbetare har vi större möjlighet att göra våra kunder nöjda. På så vis och tillsammans bidrar vi till en positiv utveckling i vårt län.

Direkt och indirekt miljöpåverkan

Vi har som övergripande miljömål att minska utsläppen av växthusgaser. Vi följer därför årligen upp CO₂-utsläpp från vår egen verksamhet. I nuläget följer vi framför allt upp utsläpp från tjänsteresor, värmeförbrukning och elförbrukning, vilket är den delmängd av de parametrar som på sikt ska redovisas enligt regulatoriska krav. Mål finns kopplat till vår verksamhets klimatpåverkan att under året minska våra interna utsläpp med 10 % samt minska antalet flygresor med 10 %. Genom vår riktlinje för förmånsbilar styr och begränsar vi utsläpp från våra tjänsteresor.

Vår indirekta miljöpåverkan uppstår t.ex. i vår kapitalförvaltning, i samband med skador och vid skadereglering samt genom vår IT-drift. För att bättre kunna förstå och redovisa vår totala miljöpåverkan står vi inför att bl.a. utveckla vilka parametrar vi följer avseende miljö- och klimatpåverkan i såväl vår egen verksamhet, som hos leverantörer och andra aktörer i hela vår leveranskedja. På så sätt kommer vi att kunna identifiera var vi har störst möjlighet att minimera vårt klimatavtryck, men även annan väsentlig miljöpåverkan, samt tydliggöra vår ambition för att minska den.

Figur 1. Sedan 2006 har Bolaget mätt en delmängd av sina CO₂-utsläpp. De tydliga toppar som finns under 2010 och 2014 härrör till att Bolaget under dessa år genomförde gemensamma utlandsresor. Det bör noteras att Bolagets 2020 och 2021 års siffror inte är jämförbara med tidigare år på grund av Coronapandemin.

Under 2022 uppgick det totala CO₂-utsläppet från den egna verksamheten till 23 ton vilket är ca 53% jämfört med 2019, vilket vi ser ett mer relevant år att jämföra med då utsläppen 2020-2021 varit starkt präglade av Coronapandemin. Motsvarande värde är 151 kg CO₂ per anställd. Den största påverkan av de delar vi mäter på beror fortfarande på flygresorna, vilka ökat från 2021 till 2022 men fortfarande är ca 44% av det totala utsläppen 2019. Tågresandet ligger på ca 72% i förhållande till ett normalår. Om minskningen av flyg och tågresor mot det senaste normalåret är att se som en trend i att fler möten sker digitalt får utvärderas på längre sikt.

En viktig del i att minimera vårt indirekta klimatavtryck handlar om våra skadeförebyggande aktiviteter och vårt arbete för att se till att skador inte inträffar. Under 2022 har vi påbörjat ett arbete i strävan efter att bli mer cirkulära i vår skadereglering samt utveckla metoder för att bättre mäta skaderegleringens CO₂-utsläpp. Inom vår kapitalförvaltning har vi blivit tydligare i våra styrdokument för att ta ytterligare hänsyn till hållbarhetsfaktorer, vi har även genomfört en första mätning av hela portföljens CO₂-utsläpp.

Styrning

Med vår värdegrund Hållbara, Engagerade och Modiga medarbetare, vägleds vi att ständigt ta ansvarsfulla och eftertänkta beslut i vår vardag. Värdegrunden har arbetats fram tillsammans, med representanter från alla affärsområden utifrån våra två strategiska mål, "nöjda och engagerade medarbetare" och "nöjda och lojala kunder".

De värderingar som medarbetare, styrelse och ledning kommunicerar och verkar utifrån utgör en del av bolagets ledningssystem. Ledningssystemet finns dokumenterat i olika styrdokument och avser att skapa en så ändamålsenlig och effektiv verksamhet som möjligt samt att uppnå satta mål. Vårt hållbarhetsarbete finns beskrivet i ett flertal riktlinjer och policys och hålls ihop av Riktlinje för hållbarhet, som ses över årligen. Bilagt finns en sammanställning av vilka styrdokument som styr vårt hållbarhetsarbete.

I samband med genomförandet av EU-kommissionen handlingsplaner för att uppnå ett klimatneutralt EU år 2050 introduceras för närvarande ett flertal nya regulatoriska krav. Målsättningen är att bl.a. styra investeringar till hållbara bolag och projekt, öka transparens i fonder och andra sparprodukter och därigenom underlätta för spararna att välja hållbart. Vi arbetar just nu med att tolka och implementera dessa regelverk i Bolagets styrning och arbetssätt. Ett omfattande arbete kommer ske under de närmaste åren för att säkerställa att Bolagets verksamhet är förenlig med intentionerna i de nya kraven. Vi kommer successivt att bygga kunskap om hållbarhetsrelaterade risker och möjligheter i syfte att kunna fortsätta bedriva en långsiktigt robust verksamhet som är relevant för våra kunder och medarbetare.

De ramverk som vägleder oss är FN:s principer för hållbart företagande (UNGC), hållbara försäkringar (UNPSI) och ansvarsfulla investeringar (UNPRI). Vi arbetar även med FN:s Globala Mål (SDGs) för att förstå hur vår organisation bör anpassa sig efter världens gemensamma affärsplan för hållbar utveckling.

Så bidrar vi till de globala målen

Tillsammans inom Länsförsäkringsgruppen arbetar vi aktivt med att stödja en hållbar utveckling och att bidra till ett hållbart samhälle. Sju av de globala målen har identifierats som mest relevanta för verksamheten där gruppen har störst möjlighet att bidra positivt och minska negativ påverkan.

Mål 17 är kopplat till de samarbeten vi har med de övriga länsförsäkringsbolagen och lokalsamhället för en gemensam hållbar utveckling, exempelvis genom att minska sårbarheten vid ett förändrat klimat. Vi arbetar med alla de globala målen inom vilka vi kan göra skillnad, och vår ambition är att bidra till att realisera FN:s hållbarhetsmål. Några av de mål som Länsförsäkringar Jämtland arbetar med, och som vi vet gör skillnad, redovisas nedan:

FN:s globala mål

Länsförsäkringars gemensamt utvalda mål

Genom vårt eget skadeförebyggande arbete mot trafikskador och olyckor samt via forskningsfondens projekt kring oskyddad trafikant och vårt interna arbete med att vara en attraktiv och hälsofrämjande arbetsplats bidrar vi till både mål 3.4 (stärka psykisk hälsa och motverka livsstilssjukdomar) och mål 3.6 (minska antalet trafikolyckor). Vi bidrar även till mål 3.4 genom vårt samhällsengagemang där vi bland annat uppmuntrar barn och ungdomar till fysisk aktivitet samt främjar satsningar som bidrar till att öka psykisk hälsa. Våra samhällsengagemangssatsningar på exempelvis integration och trygghet samt barn- och ungdomsverksamhet bidrar till mål 10.2 (att främja inkludering).

Genom att göra delreparationer, ställa krav på hantverkare och bilverkstäder att reparerar med hållbara metoder, där hänsyn tas till exempelvis säkerhetsaspekter och återbruk, samt arbeta med skadeförebyggande åtgärder bidrar vi till mål 12.2 och 12.4 att hushålla med resurser samt minska avfall. Även vårt aktiva arbete med att höja kunskapen internt om mer hållbara beteenden innebär att vi bidrar till detta mål. Vårt arbete med klimatanpassning tillsammans med bland annat kommuner, regioner och länsstyrelsen har en tydlig koppling till mål 13.1 att öka motståndskraften för klimatförändringar. I och med att klimatförändringar är vår tids största utmaning är arbetet med att minska utsläpp av växthusgaser samt att klimatanpassa vår egen och våra kunders vardag väldigt viktigt för oss. Där ser vi att vi även kan bidra till målet med våra tips och råd kring hur kunder kan minska risken av att drabbas av naturskador.

Genom att tillgängliggöra finansiella tjänster, stötta lokala entreprenörer och ställa krav på våra bolagsinnehav samt leverantörer vill vi främja en ekonomisk tillväxt med schyssta arbetsvillkor i enlighet med mål 8.8 samt 8.10. Våra rutiner och riktlinjer avseende hantering av oegentligheter är viktiga för att upprätthålla ett gott förtroende och vara en tillförlitlig bank- och försäkringsverksamhet. Genom att ha detta på plats och att arbeta med att förhindra penningtvätt i kreditgivning, men även genom att utbilda våra anställda inom dessa frågor, bidrar vi till mål 16.5 och 16.6. Vi är även transparenta kring våra försäkringsvillkor och de krav vi ställer på leverantörer och bolag vi investerar i gällande mutor och korruption. Utöver det har vi en visseblåsarfunktion och en utsedd kundklagomålsansvarig.

Det väsentliga för oss

För att identifiera vilka frågor som vi, tillsammans med våra intressenter, ser som de viktigast att prioritera i vårt hållbarhetsarbete har vi gjort både en intressentanalys och en väsentlighetsanalys. Det innebär att vi beaktat vad som medarbetare och intressenter längs hela värdekedjan har sett som värdeskapande och utifrån det vaskat fram ett antal övergripande fokusområden. Analysen genomfördes 2017 och ligger fortfarande till grund för inriktningen av vårt hållbarhetsarbete.

Arbetet har sedan 2017 förfinats inom respektive fokusområdet i takt med att kunskapen ökar om frågorna hos såväl oss som i samhället, att händelser och katastrofer inträffar samt inte minst, utifrån den pågående dialog som vi har med våra medarbetare, kunder, intressenter och olika samhällsaktörer. För att säkerställa att vi lägger fokus på rätt frågor står vi inför att uppdatera vår väsentlighetsanalys under de kommande åren. På så sätt kommer vi även att säkerställa att vi följer kommande regelverkskrav på området.

Vårt hållbarhetsarbete är idag fokuserat kring följande områden, vilka beskrivs i efterföljande kapitel/avsnitt.

- Ansvarsfulla investeringar
- Attraktiv arbetsgivare
- Skadeförebyggande aktiviteter
- Samhällsengagemang

Risker

För att tydliggöra att vi har insikt i och en förståelse för vilka risker som finns förknippade med våra fokusområden finns dessa specifikt redovisade i anslutning till respektive område.

Dialoger med kunder och intressenter

Vi för regelbundet olika typer av dialoger med våra medarbetare, kunder, intressenter, samhällsaktörer och ägare, vilket ger oss löpande insikter om omvärldsläget, hur behoven ser ut och vad som är viktigt. Detta ger oss möjlighet att förbättra vår verksamhet, det skapar underlag till olika typer av aktiviteter och ger oss möjlighet att påverka hållbarhetsarbetet i de bolag vi investerar i. Samtidigt som vi har möjlighet att dela med oss av våra insikter och kunskap.

Vi står inför att fortsätta utveckla våra dialoger och säkerställa att vi täcker in hela vår värdekedja samt tillvaratar varje dialog på bästa sätt för att långsiktigt skapa och skydda värden hos våra kunder, i vår verksamhet och i vår omgivning.

Kundinsikter

Vi arbetar ständigt med att förbättra vår förmåga att möta våra kunders behov. Genom att aktivt arbeta med kundinsikter kan vi förfinas såväl erbjudanden, kommunikation och kundmöte i syfte att skapa ett så högt värde som möjligt för våra kunder. För att följa kundernas upplevelse av oss och fånga upp eventuellt missnöje arbetar vi med två typer av mätningar. Dels ger vi kunderna möjlighet att tycka till om den kontakt som de haft med oss i direkt anslutning till ett kundmöte, dels tillfrågas ett antal av de kunderna vi inte haft kontakt med om deras vilja att rekommendera oss som bolag.

Kundnöjdhet och kundlojalitet	2019	2020	2021	2022	Mål 2025	SDG-mål**
Nöjd Kund Index (NKI)	75,5	75	75,2	71,4	76	16.6
Engagemang [%]	89,5	92	92,5	95	94	16.6
Net Promoter Score (NPS) [%]	54*	50,9	50	58	56	16.6

* Resultatet 2019 är ej jämförbart pga förändring i sättet som kunden ska ange sitt svar.

** Sustainable Development Goals - FN:s globala mål för hållbar utveckling.

Resultatet av mätningarna visar att våra kunder både är väldigt nöjda och har en hög vilja att rekommendera oss till andra. Följer man de senaste årens utveckling kan vi se en stadig ökning. Vi kan konstatera att det arbete vi lagt ner på kundkommunikation i alla kanaler gett resultat då vi under 2022 ligger högt i jämförelse med andra Länsförsäkringsbolag vad gäller både engagemang och NPS.

Under 2022 har vi genomfört en omfattande NKI-undersökning, där vi ser samma behov; kunderna önskar att ha en nära relation med oss, samt har en önskan om att vi är ännu mer lokala och proaktiva i vår relation med dem. Vi kan se att vi ligger på höga nivåer även i dessa undersökningar, vi ser vissa signaler om att vi har en nedåtgående trend och kommer att följa upp det framöver. Utöver genomförda kundmätningar drar vi även lärdomar och insikter från inkomna kundklagomål, vilka sammanställs av Bolagets kundklagomålsansvarige. Antalet kundklagomål har under 2022 uppgått till 152 för samtliga affärsområden, vilket är en ökning jämfört med föregående år.

Engagerade medarbetare

Länsförsäkringar Jämtlands framgång är beroende av våra medarbetares engagemang, kompetens och välmående. Våra medarbetare är vår viktigaste resurs. Precis som vi vill att länet och människorna ska växa och utvecklas vill vi att våra medarbetare ska göra det hos oss. I Östersund har vi en av länets mest moderna arbetsplatser med ett flexibelt arbetsliv som ger rätt förutsättningar även för det som sker utanför arbetet. Vi vill vara mer än en arbetsplats, en plats för livet.

Vår filosofi är enkel. Mår våra medarbetare bra och har rätt förutsättningar så är vi ett bättre bolag. För våra medarbetare och våra kunder. Det hänger ihop. Arbetslivet har under de senaste åren förändrats och vårt arbete är i lägre utsträckning förknippat med en plats. Att arbeta hemma eller på andra platser är idag mer självklart. Det är en utveckling som gynnar alla, stärker oss som bolag och våra medarbetare som individer. Det är också ett arbetsliv som fungerar med livet. Hämtningar och lämningar på dagis, besök på bilverkstan eller veckans matinköp på en trängselfri tid. Flexibilitet handlar om mer än tid och plats och uppmuntrar oss till att hitta nya vägar. Det tar vi med oss i mötet med våra kunder och hur vi arbetar med varandra.

Vårt arbetsliv vilar på tillit, förtroende och ansvar. Vi vet att våra medarbetare både kan och vill. Som arbetsgivare vill vi se individen växa i sin roll och känna stolthet. Över sig själv och det vi gör tillsammans. Vi tror på individen och vår gemensamma styrka. Vår arbetsmiljö är branschledande men som arbetsgivare vilar vi inte och lutar oss tillbaka. Livet liksom arbetslivet förändras ständigt och det måste vi också göra. På det sättet fortsätter vi vara ett attraktivt företag för kunder, samarbetspartners och våra medarbetare. Så fortsätter vi vara en plats för livet.

Ledarskap & medarbetarskap

I syfte att utveckla ledarskapet i företaget har vi under året fortsatt genomföra utbildningsprogram för företagets ledare. Målsättningen är fortsatt att skapa ett värderingsstyrt ledarskap som ännu tydligare bygger på tillit och delegering av ansvar. Ett värderings- och tillitsbaserat ledarskap är grunden för att kunna utveckla ett framgångsrikt självledarskap. Under året har företaget arbetat med en instruktion för hur vi ser att självledarskapet bör fungera.

Vi är ett företag där tillsammans har stor betydelse. Vi arbetar tillsammans med länet, våra kunder och varandra. Självledarskapet handlar om hur vi blir bättre tillsammans genom att ta ett större eget ansvar. Att med mod och engagemang säga ja och med samma mod och engagemang ta ansvar för att driva vårt arbete framåt.

I början av året arbetade Bolaget fram förhållningssätt utifrån var vi utför vårt arbete. En viljeyttring som styr var vi utför vårt arbete; det ska fungera för individen, arbetsgruppen och verksamheten och utifrån detta så utförs arbetsuppgifterna endera ifrån hemmet, våra kontor eller en företagshubb. Detta är ett sätt att möta upp de nya strukturer som pandemin skapat i våra liv och en konkurrensfördel i möjligheten att attrahera nya medarbetare och öka engagemanget hos våra befintliga medarbetare. Det är också i linje med det arbetsgivarevarumärke som skapades under 2022 i företaget. En plats för livet!

Hälsa och arbetsmiljö

Vi arbetar systematiskt med arbetsmiljön och genomför regelbundet uppföljningar av densamma. Arbetet bedrivs inom arbetsmiljökommittén. Här följer man till exempel upp sjukfrånvaro, arbetsskador, företagshälsovård och medarbetarundersökningar. Arbetsmiljökommittén arbetar även med åtgärder för likabehandling. Alla medarbetare har tillgång till en sjukvårdsförsäkring som ger snabb tillgång till vård. I sjukvårdsförsäkringen ingår sjukvårdsrådgivning, personligt samtalsstöd samt förebyggande hälsotjänster. En tydlig rehabiliteringsprocess finns i verksamheten. Avtal finns med företagshälsovården om hälsokontroller samt om behandling av arbetsrelaterade sjukdomar. Friskvårdsbidrag ges till alla medarbetare, samt möjligheten till friskvårds – eller ideell timme. För att motverka stress och ohälsosam arbetsmiljö utvecklar vi löpande våra chefers kompetens inom området. Vi följer kontinuerligt frisknärvaron, Frisknärvaron för 2022 låg på 97%.

Jämställdhet & mångfald

Vår verksamhet präglas av uppfattningen att alla har och ska tillförsäkras utifrån lika villkor, rättigheter och möjligheter, oavsett olikheter. Detta återspeglas i vår dagliga verksamhet. Ovälkomna uppträdanden, exempelvis sexuella trakasserier eller annan kränkande särbehandling, ska omedelbart rapporteras, utredas och lämpliga åtgärder ska vidtas, vilket följs upp i den årliga medarbetarundersökningen samt i vårt visselblåsningssystem. I vår policy med riktlinjer och rutiner för hantering av kränkande särbehandling tydliggörs vad den drabbade ska göra, vilket ansvar respektive chef samt HR-avdelningen har, hur utredningen ska gå till samt vilka åtgärder som ska göras enligt plan.

Under 2022 har vi fortsatt använda vår nya rekryteringsprocess i alla rekryteringar som görs, beteenden ligger i fokus vid ett första urval via tester. Alla ledare har kunskap och insikt i den nya processen och det testverktyg som används. Syftet med processen är att rekrytera mer rätt och att rekrytera objektivt baserat på olikheter, karaktärsdrag och beteenden. Det är för tidigt att utvärdera utgången av de rekryteringar som genomförts med nya processen. Bilden av vilka vi rekryterar blir tydligare och processen har hittills upplevts framgångsrik av både deltagare och rekryterande chefer.

Bolaget når våra uppsatta mål gällande könsfördelning inom ledningen, vilket är 50/50 kvinnor/män. När det kommer till styrelsen och totalt anställda så är det fortsatt en viss övervikt av kvinnor i bolaget. Den största förflyttningen har gjorts i företagsledningen där bolaget gått från att vara kraftigt mansdominerad till att ha en balans mellan män och kvinnor som är helt lika.

Nyckeltal för engagerade medarbetare

För att följa upp graden av engagemang och välmående i organisationen genomför Bolaget olika mätningar. Fyra gånger per år mäts employee Net Promoter Score (eNPS), vilken kompletteras årligen med en mer omfattande medarbetarundersökning (Agerus) som visar andelen medarbetare som anser att de har en hållbar prestationskultur, och rätt villkor för att prestera. Vi mäter även ett Ledarskaps- och kommunikationsindex som visar hur kommunikationskompetens upplevs hos våra medarbetare med personalansvar. Vi följer upp varje mätning och genererar arbetsprocesser där vi arbetar vidare med resultaten både på grupp och bolagsnivå för att identifiera vilka driv respektive hinder våra medarbetare identifierat. Genom dialogen skapar vi möjligheter att tillvarata medarbetarnas perspektiv och ger bolaget förutsättningar att förbättra sig gällande hindren och bibehålla och utveckla det som framkommer som drivande faktorer.

Attraktiv arbetsgivare	2020	2021	2022	Mål 2023	SDG-mål*
Frisknärvaro [%]	99	98,5	98	98	3.4
Hållbar prestationskultur [%] av medarbetare	67	60	63	75	8.8
Ledarskaps- och kommunikationsindex [%]	72	74	76	78	3.4
Employer Net Promoter Score (eNPS) [%]	39	52	54	50	3.4
Nyttjande av friskvård-/ideell timma [%]	79	82	70	85	3.4

* Sustainable Development Goals – FN:s globala mål för hållbar utveckling.

Under 2022 har siffrorna ökat. Vi har de högsta siffrorna inom eNPS sedan vi började mäta och vi klarar målet på 45 med stor marginal. Även den stora medarbetarundersökningen ökar jämfört med 2021. Aktiviteter för att fortsatt nå en positiv utveckling görs i alla gruppers respektive affärsplaner. Ledarskapsindex fortsätter att öka och är uppe på den högsta nivån sedan vi började mäta detta. Frisknärvaron i företaget är fortsatt mycket hög. Nyttjandet av friskvårdstimmerna och den ideella timmen är hög men går ner lite i jämförelse med tidigare år. Generellt har företaget mycket bra resultat på nyckeltalen inom engagerade medarbetare, vilket både märks på företagskulturen och spiller över på vår kundnöjdhet.

Risker förknippade med engagerade medarbetare

Sociala och personalrelaterade risker

Våra medarbetare är vår viktigaste resurs. Bolagets framgång är beroende av våra medarbetares engagemang, kompetens och välmående. Att vara en attraktiv arbetsgivare är centralt för oss, inte minst då vi ser en stor risk i att inte kunna rekrytera och bibehålla personal som har rätt kompetenser. Kulturen, klimatet och arbetsmiljön är viktiga aspekter för att kunna vara en attraktiv arbetsgivare, likaså möjligheten till kompetensutveckling och lärande.

Utöver ett flertal styrdokument, däribland HR-policyn, som reglerar personalrelaterade frågor har Bolaget en nära dialog med den fackliga organisationen och med arbetsmiljöombuden. Vi har implementerat en ny rekryteringsprocess i syfte att skapa en fördomsfri och så effektiv rekrytering som möjligt och arbetar nu med att ta fram en nulägesanalys för att kunna säkerställa vår kompetensförsörjning på kort och lång sikt.

Affärsetik och antikorruption

För att upprätthålla ett gott förtroende för vår verksamhet och finansmarknaden som helhet är det viktigt att vi har tydliga rutiner och riktlinjer avseende hantering av risk för oegentligheter, både internt som externt. Om medarbetare har misstankar om oegentligheter som exempelvis rör brottslighet, liv och hälsa, arbetsmiljö, mutor och otillåtna förmåner eller allvarliga former av trakasserier och diskriminering kan de vända sig till sin chef eller dennes överordnad. Misstankar kan också rapporteras enligt den rutin för visselblåsning som finns beskriven på Bolagets hemsida.

Bolaget har en *Uppförandekod* som inkluderar etiska riktlinjer för att vägleda anställda att hantera osäkra situationer. Denna har innefattat ett lärande via dilemman som via e-Learning skickas ut till alla anställda, styrelse samt fullmäktige under ett års tid. I uppförandekoden finns avsnitt gällande tillåtna och otillåtna förmåner och gåvor där vi beskriver vårt avståndstagande mot all form av korruption. Därtill finns en separat riktlinje i området för mer detaljerade regler och vägledning om gällande förmåner och gåvor. Uppförandekoden och riktlinjen ses över årligen och under 2022 har genomförts en utbildning till de som omfattas av koden.

Bolaget håller för närvarande på att ta fram en uppförandekod för leverantörer och samarbetspartners som en del kunna hantera korruptionsrisker förknippat med våra externa kontakter. Detta är ett led i arbetet som förs för att kunna efterleva de olika delarna i Näringslivskoden som förvaltas av IMM (Institutet Mot Mutor).

Ett långsiktigt och breddat engagemang för vårt samhälle

Länsförsäkringar Jämtland är ett lokalt bank- och försäkringsbolag. Vi är också kundägda. Det innebär att våra förpliktelser i första hand är mot alla fantastiska människor som bor i Jämtland och Härjedalen men också skogen, fjällen och staden. Vår livsmiljö. Vi engagerar oss och ger med hjärtat under devisen Kärlek till det som är hemma. Genom vår lokala närvaro och vårt engagemang för ett tryggt, hälsofrämjande och mer hållbart Jämtland och Härjedalen är vi inte bara en aktör på marknaden utan även en viktig samhällsaktör.

Skadeförebyggande och skadereglering

Att undvika en skada är en vinst för miljön, samhället och kunderna. Genom att arbeta skadeförebyggande kan vi bidra positivt ur såväl ett ekonomiskt, ekologiskt och socialt perspektiv i form av mindre avfall, minskad energi- och materialåtgång, transporter och andra resurser både vid skadehändelsen och vid reparationen. Vi ser det som vårt ansvar att verka för att förebygga skador. Det skapar en trygghet för våra kunder och utgör viktig del i alla våra kundmöten. Det är något man får "på köpet" om man är kund hos oss. Vi erbjuder en trygghetsgenomgång av hemmet och kunder kan få rådgivning vid till exempel en badrumsrenovering. Det utgör en viktig del i vårt hållbarhetsarbete och vårt engagemang för vårt samhälle och vårt län. Där vi alla kan hjälpa till på något sätt, stort som smått.

Natur-, vatten-, brand- och trafikskador har stor påverkan på vår omgivning och de utgör därför fokusområden i vårt skadeförebyggande arbete. För att nå mesta effekt har vi valt att arbeta i nätverksform med samlad kompetens och erfarenhet från både försäkringsverksamheten och kommunikationsenheten. Vi kallar det Forum Skadeförebygg. I syfte att bli ännu mer träffsäkra i vårt skadeförebyggande arbete kommer vi under 2023 delta i ett forskningsprojekt kring hur AI kan hjälpa oss att analysera fritextsvar i skadeanmälningar. Därutöver avser vi att genomföra ett fördjupat medarbetar- och insiktsarbete under 2023 som kommer ligga till grund för fortsatt utveckling av vårt skadeförebyggande arbete.

Våra insatser och aktiviteter för att förebygga skador

Under 2022 har vi genomfört ett stort antal aktiviteter inom våra respektive fokusområden. Det har handlat om att sprida kunskap genom framför allt digitala kanaler. I stort sett varje vecka har vi lagt ut skadeförebyggande tips på vår Facebooksida och vi har gjort riktade utskick med skadeförebyggande information till våra privat-, lantbruks-, företags- och fordonskunder löpande under året. På vår hemsida finns flera råd som är tillgängliga för alla om hur skador kan förebyggas.

Vi har genom pressmeddelanden skickat ut skadeförebyggande information gällande bland annat brand, snötryck och stöld och samarbetat med andra aktörer för att minska skador eller omfattning av skador. Exempel på samhällsaktörer som vi samarbetat med under 2022 är Polis, Räddningstjänst, Brandskyddsföreningen, Stöldskyddsföreningen, Länsstyrelsen samt våra kommuner i länet.

Skadeförebyggande åtgärder	2020	2021	2022	Mål 2023	SDG-mål**
PRIVATKUNDER					
Genomförda Trygghetsgenomgångar	241	307	260*	350	12.2
FÖRETAGSKUNDER					
Skadeförebyggande besiktningar	104	81	89	100	12.2
LANTBRUKSKUNDER					
Skadeförebyggande besiktningar	72	69	81	100	12.2

* Antalet sjunker jämfört med föregående år pga att det under 2022 parallellt genomförts ett stort antal skadeförebyggande besiktningar.

** Sustainable Development Goals - FN:s globala mål för hållbar utveckling.

Naturskador

Den globala uppvärmningen är en risk som är komplex och svår att överblicka. Ett förändrat klimat leder bland annat till ett ökat antal naturskador till följd av att extrema väderhändelser som skyfall, översvämningar, torka och bränder ökar. Likaså skapar händelser som stormar och hagel, stora skador, vilket kommer att kunna leda till ökade utbetalningar för väderrelaterade försäkringsskador med stora variationer mellan år och olika delar av landet. Förutom dessa så kallade akuta risker finns kroniska risker, vilka är mer gradvisa. Därutöver följer omställningsrisker för att klara av att minska effekterna av pågående klimatförändringar samt de risker som följer med detta. Vi står i och inför en ny situation.

Vi har, likt övriga Länsförsäkringsbolag, en naturskadesamordnare som arbetar med att analysera naturskador och stödja kunder och samhällsaktörer i ett förebyggande arbete. Under året har vi fortsatt att samverka med kommuner och aktörer i länet avseende anpassning till ett förändrat klimat. Bland annat har vi fört dialog med kommuner om vikten av att ta hänsyn till klimatrisker i plan- och byggprocessen. I dialogen utgår vi från Länsförsäkringars gemensamma vägledning avseende stigande hav, skyfall, höga flöden och jordskred. Analysen av naturskador utgör en del i Bolagets

övergripande arbete med att analysera och ta hänsyn till klimatrisker utifrån det så kallade TCFD-ramverket. I år har även ett arbete gjorts med att klargöra hur klimatrisker påverkar olika delar av affären.

Vattenskador

Vattenskador är den vanligaste typen av skada i våra bostäder och vår vanligaste skadeorsak om vi bortser från skador orsakade av brand. Varje år tar vi emot mellan 750 och 850 anmälningar av vattenskador. En genomsnittlig vattenskada i ett hem släpper ut ungefär 300 kg CO₂. Statistik visar att vattenskadorna i kök ökar och att det sker fler vattenskador i kök än i våtrum. Ett kök har fler vattenanslutningar som kan läcka. Vattenskador kan förebyggas genom rätt materialval och metoder samt genom installation av vattenvarnare och vattenfelsbrytare.

Brandskador

Brand är den skadeorsak som leder till den enskilt största skadekostnaden hos oss. Det inbegriper allt ifrån totalskador i kommersiella lokaler till bränder i hemmet. Köket är den plats där flest bränder startar, en stor andel av dem startar vid spisen. En villabrand ger upphov till ett koldioxidutsläpp på i genomsnitt 25 ton. Bränder och insatser för att släcka dem orsakar även kemiska utsläpp i luft, mark och vatten. Brandsanering och återställande av hus och lägenheter kräver mycket energi, nya eller återvunna material och orsakar stora mängder avfall. Vi informerar löpande våra kunder om hur de kan minska riskerna för brandskador.

Under 2022 har vi genomfört ett stort antal aktiviteter bland annat i samband med årets Höstfest där vi informerat om skadeförebygg, om brandkunskap för barn och unga samt delat ut gratis brandvarnare. Vi har arrangerat och deltagit i länets största brandövning samt genomfört skadebesiktningar av ca 1 000 lägenheter som en engångsaktivitet för en bostadsrättsförening. Denna aktivitet gav oss bra insikter, bland annat kunde vi konstatera att nästan var fjärde lägenhet saknade brandvarnare, en insikt som vi kunnat ta vidare i vårt skadeförebyggande arbetet framåt.

Trafikolyckor

Länsförsäkringar är ledande på motorförsäkring och vi arbetar aktivt för att minska antalet olyckor i trafiken. Detta har bland annat lett till ett gemensamt arbetssätt och den en statistiskdatabas som kallas "Skada på karta". Vid en olycka eller incident rapporteras olyckan geografiskt. Den samlade olycksstatistiken ger kunskap om var och varför olyckor sker, vilket ger förutsättningar för att förebygga trafikskador i samverkan med väghållare och kommuner.

Länsförsäkringar deltar som en aktör i den handlingsplan som Trafikverket har initierat för 2022-2025 i syfte att minska antal dödade och skadade i trafiken. Länsförsäkringars ambition är i första hand att öka cykelhjälmansvändningen och synliggöra finansierad forskning inom cykelområdet.

Våra aktiviteter under 2022 avseende trafikolyckor har bland annat omfattat kampanjer och information avseende hur du kör moped, EPA och fyrhjuling på ett säkerhet sätt, samt kring nyttjande av bilbälten och av cykelhjälm.

Trygghet, brottsförebyggande och ekonomi

Vi stöttar och samverkar med flera aktörer, så som kommuner, SSF Stöldskyddsföreningen och Polisen, i syfte att öka tryggheten i samhället. En större satsning, gemensamt i branschen och med flera aktörer, har initierats med syfte att minska cykelstölderna som länge har varit ett växande problem. Länsförsäkringars Forskningsfond finansierar forskning inom området och under 2022 fick två forskningsprojekt med fokus på trygghet finansiering.

Under 2022 har vi genomfört ett flertal aktiviteter och kampanjer inom detta område kopplat till inbrottssäkring, olika typer av stölder eller andra skador. Vi har även i samverkan med den lokala Stöldskyddsföreningen, Polisen och Länsstyrelsen genomfört en undersökning och tagit fram informationsmaterial kring bedrägerier för äldre.

Övriga skador

Utöver ovanstående har vi genomfört ett antal aktiviteter kopplat till personrisk och hälsa bland annat för att minimera fallolyckor, samt olyckor som kan inträffa vintertid på fjäll och sjöar. Vidare har vi under 2022 har utvecklat en digital Husägarskola som guidar dig genom resan från det att du ska göra en bra och trygg fastighetsaffär till hur du underhåller och förvaltar ditt hus för att tryggt och hållbart liv med ditt hus.

Risker kopplat till skadeförebyggande insatser och aktiviteter

Miljö- och klimatrisker

För att på bästa sätt försöka förstå konsekvenserna av en förändrad hotbild utgår vi från såväl inträffade händelser som händelser som kan komma att inträffa utifrån kunskap om framtida händelseutveckling och klimatscenarier.

Framtida händelser – klimatrisk- och scenarioanalys

Varje år analyserar Bolaget vilken påverkan som klimatrisker har på verksamheten. Analysen tar sin utgångspunkt i det s.k. TCFD-ramverket¹, vilket är ett standardiserat ramverk för att identifiera risker, möjligheter och åtgärder i relation till såväl fysiska klimatrisker som till omställningsrisker. Fysiska klimatrisker handlar till exempel om fler inslag av extremväder, torka och höjda havsnivåer medan omställningsrisker omfattar regulatoriska, politiska och marknadsmässiga förändringar som relaterar till övergången mot ett koldioxidsnålt och hållbart samhälle.

I analysen av klimatrisker beaktas möjliga konsekvenser av olika klimat- och samhällsscenarier. Vi strävar efter att beakta lokala förutsättningar och de förändringar i klimatet som är att vänta i vårt län. Bland våra största risker kan nämnas ökade skadekostnader och förändrad premiesättning kopplat till ökad klimatriskexponering i såväl ras- och skredkänsliga områden som inom skogsnäringen. Vi ser omställningsrisker kopplat till exempelvis nya regelverk och nya teknologier. På motsvarande sätt ser vi att våra största möjligheter ligger i vår förmåga att ställa om till bl.a. en ökad cirkuläritet samt stödja våra kunders omställning.

Inträffade skador – Naturskador

En viktig del i att förstå och bygga kunskap om klimatrisker utgörs av att vårt arbete med naturskador. I det arbetet analyserar vi data från inträffade händelser samt stödjer våra kunder och aktörer i länet med kunskap och olika typer av förebyggande aktiviteter, se även under Samhällsengagemang.

Under 2022 drabbades Länsförsäkringar Jämtland av naturskador till en kostnad av 11,6 miljoner kronor, vilket är en minskning med 2 miljoner jämfört med föregående år. De skador som drabbat oss har framför allt varit kopplade till vinter-, storm- och översvämningsskador. Översvämningsskadorna har ökat jämfört med föregående år och utgör den största andelen av inträffade naturskador (29%). Skadorna kan framför allt härledas till ovädret Gyda, ett lågtryck som under januari 2022 genererade skyfallsliknande regn som drabbade delar av länet. Stormskador utgör den näst största kategorin av inträffade naturskador under 2022 (24%) och ökar jämfört med föregående år. Detta relaterar till att vi under sommaren upplevde kraftiga vindar, likt tromber. En viss skogspåverkan uppstod då, dock i begränsad omfattning och i många fall under självrisk. Ett tydligt trendbrott rör åskskador, som normalt sett är den mest vanligt förekommande naturskadetypen. Den nedgång vi ser bedöms framför allt bero på att det var lägre temperatur under juli än normalt, vilket påverkat åksäsongen.

Länsförsäkringars forskningsfond

Länsförsäkringars Forskningsfond är en forskningsstiftelse som varje år finansierar oberoende forskning med inriktning på social, ekonomisk och fysisk trygghet för kunder och samhället i stort. Forskningsresultaten görs publika och används brett i samhället av olika intressenter. Urbanisering, digitalisering och delningsekonomi ger upphov till både risker och möjligheter i det framväxande samhället. Klimatanpassning är ett viktigt forskningsområde där ny kunskap krävs för att förstå utvecklingen. I övrigt prioriteras forskning som ökar tryggheten i boendet samt trafiksäkerhet.

¹ TCFD står för Taskforce on Climate Related Financial Disclosures och är ett ramverk för att identifiera klimatrelaterade risker och möjligheter.

Trygghet i fokus för forskningen

1994 bildades en gemensam forskningsstiftelse, Länsförsäkringars Forskningsfond, som årligen erhåller medel från länsförsäkringsgruppen. Stiftelsen undersöker dagens och morgondagens trygghetsutmaningar i samhället genom att finansiera forskning. Forskningen fokuserar på fem områden: Tryggt boende, Morgondagens samhälle, Trafiksäkerhet, Klimatanpassning, samt Ömsesidiga affärsmodeller.

Utläsningsarna vänder sig till forskare vid svenska universitet, högskolor och oberoende forskningsinstitut. Anslag ges till projekt på en kvalificerad vetenskaplig nivå med hög relevans för Länsförsäkringar. Länsförsäkringars Forskningsfond finansierar även vetenskapliga tester och förstudier, vilka är inriktade på att belysa och minska risker samt driva utvecklingen mot hållbara och bra produkter.

Forskningsresultaten används i samhället

Forskningsresultaten används i den egna affärsutvecklingen samt i dialog med kunder och andra intressenter i samhället, såsom kommuner, länsstyrelser, Trafikverket och olika branschorganisationer. Resultaten sprids bland annat genom seminarier, nyhetsbrev, poddcasts och ett återkommande samtalsforum vid namn Framåtblick som anordnas i samarbete med länsförsäkringsbolagen på olika platser i landet där även lokala samhällsaktörer bjuds in. Forumet fungerar som en brygga mellan forskning och praktik där kunskap sprids i syfte att stärka de lokala regionerna.

Genom att forskningsresultaten görs allmänt tillgängliga bidrar Länsförsäkringar till en kunskapsbaserad trygghetsutveckling i samhället.

Länsförsäkringar Jämtlands samhällsfond

Under 2022 beslutade Länsförsäkringar Jämtland om att inrätta en samhällsfond. Fonden avser att skapa ytterligare möjligheter att agera som samhällsaktör och ytterligare stärka vår position som en positiv kraft i Jämtland och Härjedalen utöver det vi gör i vår ordinarie verksamhet. Som en lokal aktör är det som främjar länet bra för oss som företag, våra kunder och det samhälle vi delar tillsammans.

Kunderna och tillika ägarna har varit med i framtagandet av fonden som representanter i Länsförsäkringar Jämtlands fullmäktige. Det är det högsta beslutande organet och består av 46 ledamöter från hela länet. Två principer styr fonden, den ska långsiktigt stärka länet, människorna och den livsmiljö vi delar tillsammans. Samhällsfonden ska också främja hela länet. Fondens inriktning kan komma att ändras över tid men som övrigt samhällsengagemang utgår den från FN:s globala mål för en hållbar utveckling. Fonden startas med ett grundkapital på fem miljoner kronor. Varje år fylls fonden på med högst en miljon till ett tak på maximalt 20 miljoner. Fondens inriktning kan ändras över tid men alltid utgå från övrigt engagemang i länet som Länsförsäkringar Jämtland har och FN:s globala mål för en hållbar utveckling. Beslut om inriktning och förslag till avsättning fattas av Länsförsäkringar Jämtlands styrelse. Styrelsen föreslår sedan bolagsstämman att besluta om avsättningar till fonden utifrån disponibla vinstmedel.

Under 2022 påbörjades ett samarbete med stiftelsen Läxhjälpen avseende finansiering av läxhjälp för barn och unga med svaga betyg. Gymnasiebehörigheten bland elever som går ut högstadiet är något lägre i Jämtlands län än riksgenomsnittet. Kopplingen mellan hälsa och utbildning är också väldigt tydligt. Betygen i just årskurs 9 är av stor vikt för att elever ska studera vidare och låga eller ofullständiga betyg ökar risken för psykosociala problem i framtiden. Målsättningen med samarbetet med Läxhjälpen är att fler högstadieelever ska få gymnasiebehörighet med alla de vinster det innebär för både individen och samhället i stort. På så sätt vill vi angripa ett av landets största problem idag - brister på integration och att så många unga inte klara skolan och tidigt hamnar i utanförskap.

Samhällsengagemang, samarbeten och sponsring

Målet med vårt samhällsengagemang är ett hållbart och levande län. Vi ägs av våra kunder, av jämtar och härjedalingar. Vi förstår och delar varandras vardag. För oss är vårt län, människorna och företagen, det viktigaste som finns. Genom

vårt samhällsengagemang ska vi främja satsningar som bidrar till att öka psykisk hälsa, aktivt engagera oss i att skapa förutsättningar för integration och mångfald samt bidra till utvecklingen av näringslivet i Jämtland och Härjedalens län.

I syfte att göra målmedvetna prioriteringar och strategiska förflyttningar samlar vi genomförda engagemang och aktiviteter under *Hållbarhet*, *Samhällsengagemang* och *Varumärke* och underkategorierna *Skadeförebyggande aktiviteter*, *Samverkan*, *Marknadsaktiviteter*, *Utmärkelser* och *stipendier* samt *Sponsring* fördelat på kommun och ort i respektive kommun. Länsförsäkringsbolagens gemensamma Hållbarhetsdatabas ger oss statistik som hjälper oss att prioritera och fördela våra engagemang, aktiviteter och insatser. Fördelningen av utbetalda medel redovisas i tabellen nedan.

Samhällsengagemang, samverkan & sponsring	2020	2021	2022	SDG-mål*
Idrott & Hälsa [%]	45	31	44	3.4
Samhälle & Kultur [%]	33	49	33	3.4, 3.6, 10.2
Skola [%]	4	3	5	3.4, 10.2
Miljö & Klimat [%]	18	17	19	12.2, 12.4, 12.8, 13.3

* Sustainable Development Goals – FN:s globala mål för hållbar utveckling.

Länsförsäkringar har tagit fram en hållbarhetsdatabas som består av statistik kring olika hållbarhetsvariabler. Databasen består av 56 utvalda variabler inom fem affärsnära teman: ekonomi & möjlighet till försörjning, jämställdhet, miljö & klimat, trygghet och hälsa. Man kan följa utvecklingen av hållbarhet på riksnivå, per län och per kommun. På så sätt kan lokala utmaningar och möjligheter identifieras och prioriteras. Länsförsäkringar använder databasen på olika sätt i verksamheten. Dels ligger den till grund för strategier, affärsplanering och kommunikation, dels till att identifiera utvecklingsområden, initiera externa samarbeten och prioritera lokala samhällsengagemang. Databasen bygger på statistik från officiella och öppna källor och finns tillgänglig på: lansforsakringar.se/hallbarhetsdatabasen

Våra insatser och aktiviteter för ett hållbart och levande län

Idrott & Hälsa – Aktiv fritid

Under 2022 har vi på ett eller annat sätt engagerat oss i 87 aktiviteter för sammanlagt drygt 2 miljoner fördelat på våra åtta kommuner. Huvudfokus ligger på fysisk aktivitet och rörelseglädje där vi försöker nå ut till brett skilda aktiviteter för att nå så många barn och unga som möjligt. Vi deltar aktivt i regionens folkhälsoråd i syfte att bidra till en hälsofrämjande utveckling i samarbete med kommunernas folkhälsostrategier och regionens politiker.

Vårt största monetära engagemang har vi lagt på Länsförsäkringar Aktivitetscenter, ett nav för friskvård och rörelse för alla åldrar. Länsförsäkringar Aktivitetscenter är en stor mötesplats, förutom all organiserad föreningsverksamhet så är det också en plats för alla typer av spontanaktivitet. Dagar som kvällar och helger så är det nästan alltid någon där, vissa kvällar är flera hundra personer samlade i olika aktiviteter. Inom ramen för vårt avtal med LAC (Länsförsäkringar Aktivitetscenter) drivs också Valla Fritidsgård vars verksamhet erbjuder barn och ungdomar en trygg och säker miljö att umgås i utanför skoltid.

I samarbete med framför allt elitklubbarna möjliggör vi större insatser med fokus på värdegrundsarbete, integration, jämställdhet och psykisk hälsa. Våra pengar ska med detta utvecklingsarbete som grund från 2023 örönmärkas till aktiva insatser för utsatta områden och målgrupper där vi är en aktiv del i verksamhetens inriktning och prioriteringar.

Samhälle & Kultur – Integration, trygghet, näringslivsutveckling och attraktionskraft

Under året har vi haft en särskild satsning på hembygdsgårdar och byalag för deras uniktet att möjliggöra en levande landsbygd. Kulturaktiviteter, släktforskning, fortbildning, kafékvällar och aktiviteter för barn är några exempel på verksamhet som bygdegårdarna bedriver. I Laxsjö har det startats en företagshubb i hembygdsgårdens lokaler.

För oss är det viktigt att alla ska känna sig välkomna och trygga i vårt län. Genom Gnistan, en fond där eldsjälarna kan söka pengar till sina idéer med syfte att underlätta integrationen av nyanlända, bidrar vi till att snabbt gå från tanke till handling och utveckla länet till att bli en bättre plats att leva på. Under året har vi haft ett stort engagemang i frågan om körkortsträning för nyanlända i samverkan med Studieförbundet vuxenskolan, Adebotec och Jämtlands Mångfaldsförening vilket resulterat i inköp av simulator, språkstöd och samarbete med Reveljens trafikskola. Vi samarbetar aktivt med parasporten för att öka tillgängligheten och inkludering i länets föreningsliv, oavsett funktionsvariation.

Vi delar årligen ut en julgåva som i år gick till Jultomten finns, en ideell organisation för ekonomiskt utsatta familjer och deras barn.

Genom vårt samarbete med Destination Östersund (DOAB) sitter vi med i ledningsgruppen för en trygg och säker stadskärna under certifieringen Purple flag. En handlingsplan för utveckling har tagits fram som bl.a. omfattar trygghetsutbildningar till butikspersonal, ökad belysning och fasadmålningar som skapar trivsel och stolthet. I samarbete med lokala fastighetsbolag har gamla innegårdar öppnats upp, fasader i stadskärnan målats och offentliga toaletter rustats upp med det direkta resultatet av mindre skadegörelse och ökad användning. Genom samarbeten i olika forum, kluster av företag och nätverk för företagande vill vi stimulera entreprenörskap, företagande och utveckling i Jämtland och Härjedalen. Ett exempel är det strategiska beslut som vi fattade för ett par år sedan att gå in i aktivt partnerskap med de företagshubbar som etablerar sig runt om i länet. Att företagare utan behov av egna kontor och lager har en plats att mötas på, utbyta erfarenheter, kontaktnät och affärer är såklart en lysande idé på de flesta platser, men kanske än mer i glesbygd med långa avstånd. Att dessutom kunna nyttja denna möjlighet när du har din arbetsgivare på annan ort eller kanske tom i ett annat land ökar meningsfullheten med dessa företagshubbar än mer. Distansoberoende arbete i ett län dit människor flyttar för livsstilens skull ser vi som nyckeln till ökad inflyttning och sysselsättning för hållbar tillväxt och utveckling av Jämtland och Härjedalen som resultat. Sedan 2015 har vi delat ut priset Årets hållbara företag i samband med Guldgalan, länets hyllning till företagandet. I år gick priset till LIR-Teknik för deras omställning till fossilbränslefrihet.

Miljö & Klimat

Vårt initiativ "Fossilfri konkurrenskraft i Jämtland och Härjedalen" är i full gång med att regionalisera färdplanerna för fossilbränslefrihet i linje med regionens mål 2030. Störst engagemang och driv har vi i elektrifiering av tunga transporter, där ovan nämnda vinnare av Årets hållbara företag – för omställning till fossilfrihet, LIR-Teknik är en drivande aktör.

I samarbete med Maskinring Z och LRF har vi köpt in munstycken att sätta på gödselspridare och utbildat maskinförare i släckning av skogsbränder i syfte att minimera konsekvenserna vid ev skogsbränder. Miljöstationer på idrottsplatser och Återvinningshjälpen för de gröna näringarna är andra initiativ för ekologisk hållbarhet under 2022.

Återvinningshjälpen är ett samarbete mellan Lundstams Återvinning och Länsförsäkringar Jämtland. I år hämtade vi metallskrot och farligt avfall från 35 gårdar runt om i Jämtland och Härjedalen. Hjälp till återvinning är en del av vårt engagemang i länet och hållbarhetsarbete. Att återvinna metallskrot ger stora miljövinster och mindre koldioxidutsläpp jämfört med att producera ny metall, i år blev denna besparing 141 ton CO₂-ekvivalenter. Nytt för 2022 har varit att även de som inte har en gårds- eller lantbruksförsäkring kan använda sig av Återvinningshjälpen.

Skola

Satsningar som gjorts på skolan under 2022 är Farmer Time i samarbete med Hushållningssällskapet för grundskoleelever i syfte att lära sig mer om vart vår mat kommer ifrån, Spillosofernas utbildningsmaterial för hållbarhet, Krokoms kommuns satsning med Generation Pepp för fysisk aktivitet, utbildning i näthat för föräldrar genom Stiftelsen Aktiv skola och nolltolerans mot mobbning samt ung Företagsamhet. Det sistnämnda har vi under året utvecklat ett större engagemang kring som kommer implementeras under 2023. I samband med en entreprenördag med fokus på hållbart och säkert byggande bjöd vi in gymnasieelever från Hjalmar Strömmerskolans gymnasieutbildning i Strömsund vilket var mycket uppskattat!

Utmärkelser och stipendier

Vi vill uppmärksamma personer och företag i vårt län som bidrar till kreativitet, innovation och hållbarhet och som är goda förebilder för andra. Därför delar vi årligen ut en rad stipendier och utmärkelser. Vi har valt att samarbeta med Ung Företagsamhet där vi också delar ut priset Årets UF-företag i Jämtland. Vi tycker det är viktigt att inspirera unga personer att driva företag och hjälpa dem förbereda sig för arbetslivet. Andra stipendier som delas ut är Frisksstipendiet i samarbete med Friskis & Svettis, Årets barnrättsskämpe, Årets Ungdomsledare, Årets hållbara företag, Hållbarhetsinspiratör i Härjedalen samt Årets bilplåtverkstad, det senare även det ett hållbarhetspris.

Ansvarsfulla och hållbarhetsinriktade investeringar

En stor del av det kapital som Länsförsäkringar Jämtland förvaltar är försäkringspremier inbetalade av kunder. Vi är långsiktiga i vår investeringsfilosofi och hållbarhet utgör en viktig parameter i vårt val av investeringar. Bolagets övergripande mål är att säkerställa att vid varje tillfälle kunna uppfylla åtagandet gentemot försäkringstagarna. För att kunna uppfylla detta är det viktigt att våra placeringar görs både aktsamt och med ett balanserat risktagande.

Målsättningen för vår kapitalförvaltning ska vara att eftersträva en stabil avkastning över tid och bidra till hållbarhetsinriktade överenskommelser såsom Parisavtalet avseende klimatet och ett urval av FN:s globala mål. För att uppnå detta anser vi att det är viktigt att ta hänsyn till varje placeringens hållbarhetsprestanda. Utgångspunkten är att bolag som aktivt arbetar med hållbarhet, exempelvis genom miljö- och etikfrågor eller aktivt arbetar med omställning mot mer hållbar produktion, skapar bättre förutsättningar för en långsiktig god utveckling.

Regelverk för placeringar

Under året har vi gemensamt med övriga bolag i länsförsäkringsgruppen fortsatt vårt arbete kring en gemensam syn på ansvarsfulla investeringar. Arbetet har haft utgångspunkt i den gemensamt framtagna visionen "Hållbar och klimatsmart kapitalförvaltning som gör skillnad" och den plattform som framtagits för arbete med ansvarsfulla investeringar. Plattformen innehåller fem fokusområden vilka är Främja hållbarhetsinriktade investeringar, Minimera klimatrisker, Investera i ansvarsfulla bolag, Bedriva värdeskapande ägararbete samt Samarbeta med hållbarhetsinriktade förvaltare.

I Länsförsäkringars gemensamma Finansforum har även workshops genomförts med akt på nya framtida regelverk avseende bland annat rapportering och uppföljning av ansvarsfulla investeringar. Våra styrdokument revideras årligen och tydliggör att kapitalförvaltningen ska arbeta för en god avkastning och samtidigt bidra till ett mer hållbart samhälle. Under året har anpassning till den gemensamma synen på ansvarsfulla investeringar fortsatt och våra styrande dokument Policy för kapitalförvaltning, Placeringsriktlinjen och tillhörande arbetsinstruktioner har uppdaterats. Under kommande år kommer en större översyn att göras av styrdokumenterna.

Ansvarsfulla investeringar

Vi genomlyser regelbundet vår investeringsportfölj för att säkerställa att vi investerar i ansvarsfulla bolag. Genomlysning sker mot sektorer som Länsförsäkringsgruppen identifierat och valt bort utifrån olika hållbarhetsskäl, t.ex. negativ klimatpåverkan. Som en konsekvens av Rysslands invasion av Ukraina exkluderas även bolag kontrollerade av den ryska staten och/eller oligarker som återfinns på internationella sanktionslistor. Resultatet från genomlysningen ska bidra med underlag för att bedöma huruvida arbetet går i önskad riktning och vart resurser behöver prioriteras för att driva arbetet framåt. Aktuell exkluderingslista publiceras på vår hemsida.

Vi har gjort en första mätning av koldioxidavtrycket för vår investeringsportfölj enligt Svensk Försäkrings branschrekommendation. Enligt rekommendationen ska beräkningarna inkludera noterade aktieinnehav, företagsobligationer utgivna av noterade företag samt direktägda fastigheter och fastighetsbolag. Utsläppen uttrycks i koldioxidekvivalenter och omfattar Scope 1 (företagens direkta utsläpp) och Scope 2 (företagens indirekta utsläpp från konsumtion av el, värme m m). Nyckeltalet mäter utsläpp i förhållande till intäkt och visar med andra ord hur koldioxideffektiva företagen i portföljen är.

Vårt koldioxidavtryck, mätt enligt Svensk Försäkrings rekommendation redovisas i tabellen nedan,

Klimatavtryck (ton CO ₂ e)	2022
Portföljens klimatavtryck i enlighet med Svensk Försäkrings rekommendation	5,3
Klimatavtryck inklusive investering i Länsförsäkringar AB och Hällefors Tierp Skogar	3,5

Tabelltext: Portföljens klimatavtryck (ton CO₂e per miljon kr i intäkt)

Risker förknippade med ansvarsfulla investeringar

Risker kopplat till ansvarsfulla investeringar

Vi investerar en stor del av vårt kapital i noterade aktie- och räntefonder som har innehav i bolag över hela världen. Det medför en ökad risk för oss att någon av dessa bolag har verksamheter som kränker mänskliga rättigheter, agerar korrupt eller på annat sätt inte agerar hållbart. För att minska denna risk arbetar vi i enlighet med FN:s principer för hållbara försäkringar (PSI) och riktlinjer för ansvarsfulla investeringar (PRI).

De förvaltare som vi anlitar har skrivit under PRI samt FN-initiativet Global Compact och innehav som kan associeras till en kränkning av dessa konventioner ska avyttras. Två gånger om året görs en genomlysning av fondernas bolagsinnehav utifrån UN Global Compacts fyra principiella områden mänskliga rättigheter, arbetsförhållanden, miljö och korruption. De förvaltare vi anlitar integrerar miljö-, sociala- och bolagsstyrningsfrågor- vilka vanligen benämns ESG-i sina investeringsprocesser, analyser och investeringsbeslut. Tillvägagångssättet kan skilja sig åt beroende på vilka tillgångsslag som är aktuella och väljer bort, väljer in och bedriver påverkansarbete beroende på förvaltningsinriktning.

Vår inköbspolicy reglerar hur vi ska agera och ställa krav vid inköp av varor och tjänster. I policyn stipulerar vi att alla typer av inköp och upphandlingar av varor och tjänster inom Länsförsäkringar Jämtland ska vara så hållbara som möjligt och i först hand stödja det lokala näringslivet och dess utveckling. Med hållbara inköp menas att ekologiska ekonomiska och sociala aspekter ska beaktas. Vårt förhållande till leverantörer och samarbetspartners regleras i vår uppförandekod och beskriver bland annat att upphandlingen av externa tjänster ska ske utifrån affärsmässiga principer. Vi ska alltid hålla en hög affärsetik, vilket innebär att anställda inte får utnyttja sin position otillbörligt eller ta emot otillåtna gåvor eller förmåner. Vid tillfälle för kontraktsskrivning med potentiella leverantörer för vi en dialog angående våra avtalsvillkor som bland annat inkluderar hållbarhetsfrågor och krav på miljöarbete.

Styrning av hållbarhetsarbetet

Nedanstående tabell beskriver vilka styrdokument som reglerar vårt hållbarhetsarbete. Riktlinje för hållbarhet utgör det övergripande styrdokumentet för Bolagets hållbarhetsarbete.

Aspekt	Styrande dokument	Aktiviteter	Uppföljning	Ansvar	SDG-mål
Engagerade medarbetare/attraktiv arbetsgivare	- Uppförandekod - HR -Policy - Arbetsmiljöriktlinje - Riktlinje för kränkande särbehandling - Riktlinje för intressekonflikter - Riktlinje mot otillåtna förmåner - Förhållningssätt distansarbete - Viljeyttring nytt arbetsliv	- Mångfald och jämställdhet - Rekrytering och sysselsättning - Information till medarbetare - Utbildning	Frågorna diskuteras i Arbetsmiljökommittén som följer upp och rapporterar	HR-chef Compliance Alla chefer	3.4, 8.8, 10.2
Skadeförebyggande aktiviteter naturskador	- Länsbolagens vägledning för naturskador - Riskpolicy	Information till, och utbildning av kunder och samhällsaktörer	Aktivitetsplan	Naturskadesamordnare Skadeförvaltare	11, 12
Samhällsengagemang, Utmärkelser & Stipendier	Riktlinje för samhällsengagemang och sponsring	Sponsring och bidrag till samhällsaktörer och andra	Strategi och handlingsplan	Kommunikationschef	3.4, 3.6, 10.2, 12.2, 12.4, 12.8, 13.3
Ansvarsfulla investeringar	- Policy för kapitalförvaltning - Placeringsriktlinjer	Urval kring placering i tillgångsslag	- Nyckelkontroller - Avrapportering till utskott och styrelse mm	Ekonomichef	8, 11, 13
Antikorruption	- Riktlinje för intressekonflikter - Riktlinje mot otillåtna förmåner - Uppförandekod	E-utbildning	Årlig analys	Alla chefer	16
Inköp och uppföljning av leverantörer	- Inköpspolicy - Riktlinje för förmånsbilar - Riktlinje för utlagd verksamhet	- Genomgång av riktlinjer vid nya leverantörsavtal - Checklista och analyser vid utlagd verksamhet	- Uppföljning inom vissa områden via LF:s miljö- och kvalitetscertifiering - Nyckelkontroller, styrkort samt årlig uppföljning av utlagd verksamhet av väsentlig betydelse	Inköpsansvarig	16
Compliance/regelefterlevnad	Riktlinje för regelefterlevnad	Compliancerapport	- Compliancerapport - Företagsövergripande nyckelkontroller	VD	16
Riskhantering	- Riktlinje för riskhantering - Policy för riskhantering	Riskbedömningar och risktolerans	Riskrapport	VD	3, 8, 11, 12, 16

Resultat och ekonomisk ställning

Premier

Premieinkomsten brutto uppgår till 591,2 (564,3) Mkr vilket är högre än föregående år. Den faktiska ökningen i premieinkomst jämfört med 2021 består både av premiejusteringar och av beståndsförändringar. Sammanlagd premieinkomst brutto framgår av följande tabell (Mkr).

Premieinkomst brutto	2022	2021
Direkt försäkring		
Hem, villa, villahem, fritidshus, båt	118,4	113,0
Företag, lantbruk, fastighet	178,3	166,3
Motorfordon	164,3	154,9
Trafik	68,2	69,1
Olycksfall	27,6	25,7
Summa direkt försäkring	556,8	529,0
Mottagen återförsäkring	34,4	35,3
Summa egen affär	591,2	564,3

Ersättningen för premier för avgiven återförsäkring uppgick till -50,8 (-49,0) Mkr och premieintäkten för egen räkning uppgick till 527,6 (504,4) Mkr.

Marknad

Förändringarna i Länsförsäkringar Jämtlands försäkringsbestånd framgår av nedanstående tabell.

Antal försäkringar	2022	2021
Hem, villa, villahem, fritidshus, båt	45 390	44 792
Företag, lantbruk, fastighet	15 817	15 578
Motorförsäkring	86 039	84 784
Olycksfall	17 855	16 989
Summa direkt försäkring	165 101	162 143
Liv	21 019	21 243
Djur	31 695	30 622
Summa förmedlad försäkring	52 714	51 865
Summa direkt och förmedlad försäkring	217 815	214 008

Skador

Skadekostnaden brutto uppgick till 340,3 (377,3) Mkr. I denna kostnad ingår skaderegleringskostnader med 52,0 (45,0) Mkr. Återförsäkrares andel av skadekostnaden var 24,0 (-5,8) Mkr och skadekostnaden netto blev 364,3 (371,5) Mkr.

Skadeprocenten totalt för egen räkning (f.e.r) uppgick till 69,0 (73,6) procent. Skadeprocenten f.e.r exklusive skadelivräntor blev 68,1 (70,9) procent och för den direkta affären f.e.r blev skadeprocenten 74,4 (71,2) procent. Den genomsnittliga skadeprocenten för den direkta affären under den senaste femårsperioden uppgår till 74,4 (74,5) procent. Länsförsäkringar Jämtlands skadefrekvens totalt 2022 för den direkta affären blev 102 (107) skador per 1 000 försäkringar. Skadeprocenten för mottagen återförsäkring uppgår till -22,0 (65,5) procent.

Avvecklingen av tidigare års avsättningar för oreglerade skador f.e.r inklusive avsättning för skaderegleringskostnader resulterade i ett totalt avvecklingsresultat om 67,7 (20,6) Mkr, vilket har minskat årets

redovisade skadekostnad. Avvecklingsresultatet f.e.r exklusive skadelivräntor direkt affär uppgår till 71,3 (32,9) Mkr, uppdelat på direkt affär 30,4 (20,3) Mkr och mottagen affär 41,0 (12,6) Mkr.

Kapitalförvaltning

Den direkta kapitalavkastningen efter avdrag för kostnader uppgick till 40,8 (88,7) Mkr. Orealiserade värdeförändringar netto i placeringstillgångarna blev sammantaget -32,3 (357,7) Mkr. Den totala kapitalavkastningen uppgick till 8,5 (446,4) Mkr.

Verkligt värde på Länsförsäkringar Jämtlands placeringstillgångar, inklusive likvida medel, uppgick vid verksamhetsårets slut till 3 935,3 (3 933,4) Mkr enligt följande struktur (Mkr).

	2022		2021	
	Verkligt värde	Andel %	Verkligt värde	Andel %
Byggnader och mark	97,4	2,5	101,1	2,6
Aktier i intressebolag	841,8	21,4	837,7	21,3
Aktier och andelar	2 078	52,8	2 070	52,6
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	795,7	20,2	810	20,6
Lån m.m.	0	0	0	0
Summa placeringstillgångar exkl. likvida medel	3 812,9		3 818,8	
Likvida medel	122,4	3,1	114,6	2,9
Summa placeringstillgångar inkl. likvida medel	3 935,3	100	3 933,4	100

Resultat

Försäkringsrörelsens tekniska resultat i koncernen uppgick till -71,4 (35,4) Mkr efter avsättning till återbäring med 100 Mkr. Totalkostnadsprocenten uppgick till 92,4 (97,2) procent, varav skadeprocent 69,0 (73,6) procent och driftkostnadsprocent 23,4 (23,6) procent.

Resultat för finansrörelsen och förmedlad affär uppgick till 5,9 (413,9) Mkr. Det sammanlagda resultatet blev -65,5 (449,3) Mkr före skatt. Efter skatt uppgick årets resultat till -0,4 (385,9) Mkr.

Resultatet av årets verksamhet och den ekonomiska ställningen den 31 december 2022 för koncernen Länsförsäkringar Jämtland och moderbolaget framgår av efterföljande resultat- och balansräkningar med tillhörande noter.

Femårsöversikt

Uppgifterna avser koncernen.

Belopp i Mkr	2022	2021	2020	2019	2018
RESULTAT					
Premieintäkter f.e.r.	527,6	504,4	480,4	460,8	453,4
Kapitalavkastning överförd från kapitalförvaltningen	-8,7	23,1	11,7	18,2	17,4
Försäkringsersättningar f.e.r.	-364,2	-371,5	-370,5	-373,2	-337,3
Driftkostnader	-123,6	-119,0	-104,1	-95,2	-85,1
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen före återbäring	31,1	37	17,5	10,6	48,4
Återbäring	-100	-	-	-40,0	0
Övriga tekniska kostnader	-2,5	-1,6	-2,6	-2,0	-1,6
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen	-71,4	35,4	14,9	-31,4	46,8
Återstående kapitalavkastning	17,2	423,4	231	407,3	78,2
Övriga intäkter och kostnader	-11,2	-9,5	-11,9	-5,9	1,6
Resultat före dispositioner och skatt	-65,4	449,3	234,0	370,0	126,6
Årets resultat	-0,4	385,9	207,8	332,0	119,4
EKONOMISK STÄLLNING					
Placeringsstillgångar verkligt värde	3 812,9	3 818,8	3 355,6	3 095,7	2 561,7
Premieinkomst f.e.r.	540,4	515,3	494,4	465,9	458,8
Försäkringstekniska avsättningar f.e.r.	1 274,6	1 169,2	1 131,0	1 102,0	1 046,6
Konsolideringskapital					
Beskattat eget kapital	2 593,1	2 594,2	2 208,5	2 000,4	1 591,3
Uppskjuten skatt	185,6	268,9	228,3	205,4	240,7
S:a konsolideringskapital	2 778,7	2 863,1	2 436,8	2 205,8	1 832,0
Konsolideringsgrad i procent	514	556	493	473	399
Kapitalbas	2 812,2	2 705,9	2 335,5	2 134,3	1 720,6
Minimikapitalkrav (MCR)	322,9	335,1	289,4	254,5	171,3
Solvenskapitalkrav (SCR)	1 291,6	1 340,4	1 157,6	1 017,8	685,2
Nyckeltal försäkringsrörelsen					
Skadeprocent*	69,0	73,6	77,1	81,0	74,4
Driftkostnadsprocent	23,4	23,6	21,7	20,7	18,8
Totalkostnadsprocent	92,4	97,2	98,8	101,7	93,2
Kapitalavkastning i procent					
Direktavkastning	1,5	1,1	0,3	0,3	0,6
Totalavkastning	0,3	13,6	7,9	16,1	3,9

*Skadeprocent exklusive skadeliivräntor i direkt och mottagen affär uppgår för 2022 till 68,1 % (70,9 %).

För definition av poster i femårsöversikten se avsnittet Ord och uttryck inom skadeförsäkring.

Verksamhetens risker och riskhantering

Risker utgör en väsentlig del av Länsförsäkringar Jämtlands verksamhetsmiljö och affärsaktiviteter. För att hantera riskerna har Länsförsäkringar Jämtland tydligt definierade strategier och ansvarsområden tillsammans med ett starkt engagemang för riskhanteringsprocessen. Huvudsyftet med riskhanteringen är att säkerställa att riskerna identifieras, att riskvärdering är oberoende och att kapitalbasen är tillräcklig i förhållande till riskerna. Detta är viktigt för att med hög säkerhet garantera utfästelser som gjorts mot kunder.

Försäkringsrisker

Länsförsäkringar Jämtlands riskportfölj bedöms vara väl balanserad. Försäkringsrisken återspeglas i Länsförsäkringar Jämtlands skadeprocent f.e.r. som för senaste femårsperioden i genomsnitt utgör 75,0 (76,9) procent. Mottagen återförsäkring innehåller till större delen svensk affär. Största enskilda risk i mottagen återförsäkring utgör den i affären ingående Nordiska Kärnförsäkringspoolen. Maximal ansvarighet per skadehändelse i kärnförsäkringspoolen uppgår till 550 000 euro.

Den avgivna återförsäkringsaffärens syfte är främst att minska försäkringsrisken. Länsförsäkringar Jämtlands självbehåll per risk och per skadehändelse 2022 är enligt nedanstående tabell

Självbehåll (Mkr)

	2022	2021
Brand egendom	9,0	9,0
Katastrof egendom	9,0	9,0
Ansvar egendom	2,0	2,0
Motorfordon	1,0	1,0
Trafik	1,5	1,5
Båt	0,5	0,5

För 2022 är självbehållen oförändrade jämfört med 2021.

Marknadsrisker

Marknadsrisken definieras som risken för att verkligt värde på nuvarande eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i marknadspriser. I marknadsrisk ingår aktiekursrisk, valutakursrisk, ränterisk och fastighetsrisk.

Aktiekursrisken är den enskilt största marknadsrisken. Totala aktieexponeringen i koncernen är 2 920 Mkr. Aktieplaceringarna sker i huvudsak i aktier i Humlegården Fastigheter AB, Lansa Fastigheter AB och Hällefors Tierp Skogar AB via dotterbolaget Länsförsäkringar Jämtland Fastigheter AB samt i aktiefonder och i LFAB-aktien. Genom att placera i flera olika geografiska regioner minskar den totala aktiekursrisken.

Exponering mot utländska valutor förekommer i aktiefondplaceringar i utländska aktier. Sammanlagda värdet vid årets slut var 797 Mkr. Dessa fonder noteras i SEK, men har en inbyggd valutakursrisk i och med att fonderna handlar med utländska aktier. Valutakursrisken avser företrädesvis US dollar, euro och engelska pund.

Verkligt värde på räntebärande placeringstillgångar utgjorde vid räkenskapsårets utgång 796 Mkr. Ränterisken på tillgångarna påverkar resultatet med cirka 12,7 Mkr vid en procents förändring av den allmänna räntenivån. Den genomsnittliga durationen i placeringar i räntebärande tillgångar uppgår till 1,6 år.

Exponeringen i direktägda fastigheter uppgår till totalt 97,4 Mkr. Den mest betydande fastighetsrisken är att fastighetsvärdena går ned till följd av olika omvärldsförändringar. Risken är dock begränsad då direktägda fastigheter utgör en mindre del av placeringstillgångarna samt att fastigheter uteslutande används i den egna rörelsen.

Utöver försäkringsrisker och marknadsrisker har Länsförsäkringar Jämtland identifierat riskområdena: operativ risk, motpartsrisk, likviditetsrisk samt risker i övrig verksamhet. Ytterligare beskrivning av risker finns i not 2.

Förslag till vinstdisposition

Till bolagsstämmans förfogande står balanserat resultat, kronor 1 627 649 352 samt årets resultat, kronor -137 345 759, tillsammans kronor 1 490 303 593.

Styrelsen och verkställande direktören föreslår bolagsstämman besluta att avsätta kronor 1 000 000 till Länsförsäkringar Jämtlands samhällsfond och att disponibla vinstmedel kronor 1 489 303 593, balanseras i ny räkning.

Resultaträkning koncernen

TEKNISK REDOVISNING AV SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSE

Tkr		Koncernen	
Försäkring	Not	2022	2021
Premieinkomst	3, 28	591 189	564 316
Premier för avgiven återförsäkring		-50 821	-48 973
Förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		-12 717	-10 898
Premieintäkter efter avgiven återförsäkring		527 651	504 445
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	4	-8 672	23 080
Utbetalda försäkringsersättningar			
Före avgiven återförsäkring	5	-378 563	-360 730
Återförsäkrares andel		7 163	19 743
Förändring i avsättning för oreglerade skador			
Före avgiven återförsäkring		38 218	-16 534
Återförsäkrares andel		-31 141	-13 993
Försäkringsersättningar efter avgiven återförsäkring		-364 323	-371 514
Driftkostnader	6, 26	-123 590	-119 027
Övriga tekniska kostnader	7	-2 466	-1 597
Återbäring		-100 000	-
Summa försäkring		-71 400	35 387
Kapitalavkastning			
Kapitalavkastning, intäkter	8	45 015	91 418
Kapitalavkastning, kostnader	9	-4 190	-2 661
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	10	136 654	280 880
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	10	-216 839	-2 234
Andelar av resultat intresseföretag	10	47 875	79 096
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen		8 672	-23 080
Summa kapitalavkastning		17 187	423 419
Förmedlad affär			
Provisionsintäkter	11	54 961	51 842
Provisionskostnader	11	-66 208	-61 397
Summa förmedlad affär		-11 247	-9 555
Resultat före skatt		-65 460	449 251
Skatt på årets resultat	25	65 026	-63 339
Årets resultat		-434	385 912
Rapport över totalresultat för koncernen			
Årets resultat		-434	385 912
Övrigt totalresultat		-	-
<i>Poster som har omförts eller kan omföras till årets resultat</i>			
Andelar av övrigt totalresultat i intresseföretag		-229	-4 816
<i>Poster som inte kan omföras till årets resultat</i>			
Andelar av övrigt totalresultat i intresseföretag		489	4 991
Summa övrigt totalresultat		260	175
Årets totalresultat		-174	386 087

Resultaträkning moderbolaget

TEKNISK REDOVISNING AV SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSE

tkr	Not	Moderbolaget	
		2022	2021
Premieintäkter efter avgiven återförsäkring			
Premieinkomst	3, 28	591 189	564 316
Premier för avgiven återförsäkring		-50 821	-48 973
Förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		-12 717	-10 898
		527 651	504 445
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	4	-8 672	23 080
Försäkringssättnings efter avgiven återförsäkring			
Utbetalda försäkringssättnings			
Före avgiven återförsäkring	5	-378 563	-360 730
Återförsäkrarens andel		7 163	19 743
Förändring i avsättning för oregerade skador			
Före avgiven återförsäkring		38 218	-16 534
Återförsäkrarens andel		-31 141	-13 993
		-364 323	-371 514
Driftkostnader	6, 26	-123 635	-119 189
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat före återbäring		31 021	36 822
Övriga tekniska kostnader	7	-2 466	-1 597
Återbäring		-100 000	-
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat efter återbäring		-71 445	35 225
ICKE-TEKNISK REDOVISNING			
Kapitalförvaltning			
Kapitalavkastning, intäkter	8	90 824	120 596
Kapitalavkastning, kostnader	9	-4 190	-2 661
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	10	4 116	231 941
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	10	-214 839	-2 234
Kapitalförvaltningens resultat		-124 089	347 642
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen		8 672	-23 080
Återstående kapitalavkastning		-115 417	324 562
Provisionsintäkter	11	54 961	51 842
Provisionskostnader		-66 208	-61 397
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		-198 109	350 232
Bokslutsdispositioner			
Upplösning/Avsättning till periodiseringsfond		-	5 638
Lämnade koncernbidrag		-3 851	-3 884
Resultat före skatt		-201 960	351 986
Skatt på årets resultat	25	64 614	-63 161
Årets resultat		-137 346	288 825
Rapport över totalresultat för moderbolaget (tkr)		2022	2021
Årets resultat		-137 346	288 825
Övrigt totalresultat		-	-
Årets totalresultat		-137 346	288 825

Resultatanalys moderbolaget

Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat, tkr	Totalt 2022	Olycksfall och sjuk	Hem, villa och fritidshus	Företag, lantbruk, fastighet	Motorfordon	Trafik	Summa direkt försäkring	Mottagen återförsäkring
Premieintäkt f.e.r. (not RA 1)	527 650	25 732	111 836	140 107	159 835	55 854	493 364	34 287
Kapitalavkastning överförd från kapitalförvaltningen	-8 672	2 019	899	1 233	857	-14 570	-9 561	890
Försäkringsersättningar f.e.r. (not RA 2)	-364 323	-49 332	-93 228	-62 769	-133 997	-31 345	-370 671	6 348
Driftkostnader	-123 636	-7 662	-29 711	-38 588	-33 514	-13 908	-123 383	-253
Återbäring	-100 000	-4 955	-21 271	-32 021	-29 508	-12 245	-100 000	
Övriga tekniska kostnader	-2 466					-2 466	-2 466	
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat	-71 445	-34 198	-31 475	7 962	-36 327	-18 680	-112 717	41 272
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat 2021	35 225	527	-2 202	13 157	-567	8 336	19 252	15 973
Avvecklingsresultat								
Avvecklingsresultat brutto	105 241	-16 013	1 526	21 224	-492	58 032	64 277	40 964
Återförsäkrarens andel	-37 500	334	0	-976	0	-36 858	-37 500	0
Avvecklingsresultat f.e.r.*	67 741	-15 679	1 526	20 248	-492	21 174	26 777	40 964
Försäkringstekniska avsättningar före avgiven återförsäkring								
	Totalt 2022	Olycksfall och sjuk	Hem, villa och fritidshus	Företag, lantbruk, fastighet	Motorfordon	Trafik	Summa direkt försäkring	Mottagen återförsäkring
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	-255 821	-12 641	-57 985	-74 621	-74 155	-30 490	-249 890	-5 931
Oreglerade skador	-1 106 471	-142 428	-71 057	-90 939	-35 349	-459 872	-799 645	-306 826
Summa försäkringstekniska avsättningar före avgiven återförsäkring	-1 362 292	-155 069	-129 042	-165 560	-109 504	-490 362	-1 049 535	-312 757
Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar	191 375	6 875	911	9 421	48	174 120	191 375	-

*Skadelivräntor direkt affär redovisas under Trafik i ovanstående tabell och totalt avvecklingsresultat exklusive skadelivräntor direkt affär uppgår till 71 337 tkr.

Noter till resultatanalys

NOT RA 1, tkr								
	Totalt 2022	Olycksfall och sjuk	Hem, villa och fritidshus	Företag, lantbruk, fastighet	Motor- fordon	Trafik	Summa direkt försäkring	Mottagen åter- försäkring
Premieinkomst före avgiven återförsäkring	591 189	27 587	118 423	178 276	164 282	68 175	556 744	34 445
Premier för avgiven återförsäkring	-50 821	-1 030	-3 800	-31 042	-1 075	-13 874	-50 821	-
Förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	-12 717	-825	-2 788	-7 127	-3 372	1 553	-12 559	-159
Premieintäkt f.e.r.	527 651	25 732	111 835	140 107	159 835	55 854	493 364	34 286

NOT RA 2, tkr								
	Totalt 2022	Olycksfall och sjuk	Hem, villa och fritidshus	Företag, lantbruk, fastighet	Motor- fordon	Trafik	Summa direkt försäkring	Mottagen åter- försäkring
Utbetalda försäkringsersättningar före avgiven återförsäkring	-378 563	-15 746	-76 701	-86 674	-129 886	-49 653	-358 660	-19 903
Återförsäkrarens andel	7 163	242	0	3 773	1 591	1 557	7 163	-
Förändring i avsättning för oreglerade skador före avgiven återförsäkring	38 218	-34 884	-17 438	24 881	-5 750	45 158	11 967	26 251
Återförsäkrarens andel	-31 141	1 056	911	-4 749	48	-28 407	-31 141	-
Försäkringsersättning f.e.r.	-364 323	-49 332	-93 228	-62 769	-133 997	-31 345	-370 671	6 348

Rapport över finansiell ställning

tkr	Not	Koncern 2022-12-31	Koncern 2021-12-31
TILLGÅNGAR			
Andra immateriella anläggningstillgångar	12	5 792	6 619
Rörelsefastigheter	13	75 370	77 113
Förvaltningsfastigheter	13	22 000	24 000
Materiella anläggningstillgångar	19	12 648	15 768
Placeringar i intresseföretag	14, 27	841 756	837 678
Aktier och andelar	15, 18	2 078 317	2 070 265
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	16, 18	795 730	810 244
Värdevärdepapper			
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	18	45	112
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar	23, 24	191 375	222 516
Fordringar avseende direkt försäkring	17	211 874	201 283
Fordringar avseende återförsäkring		5 250	-
Övriga fordringar		39 714	33 314
Förutbetalda anskaffningskostnader	20	31 451	28 528
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		4 223	3 333
Likvida medel		122 419	114 628
SUMMA TILLGÅNGAR		4 437 964	4 445 401
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Balanserade vinstmedel		2 593 491	2 208 319
Årets resultat		-434	385 912
Eget kapital	21	2 593 057	2 594 231
Försäkringstekniska avsättningar	22-24		
Ej intjänade premier och kvardröjande risker		255 821	243 104
Oreglerade skador		1 106 470	1 144 689
Återbäring		103 647	3 959
Avsättning för uppskjuten skatt	25	185 626	268 866
Övriga avsättningar		14 432	8 838
Skulder avseende direkt försäkring		12 289	9 395
Skulder avseende återförsäkring		-	1 383
Övriga skulder		74 794	88 373
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		91 828	82 563
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		4 437 964	4 445 401

Balansräkning

tkr			
TILLGÅNGAR	Not	Moderbolaget 2022-12-31	Moderbolaget 2021-12-31
Andra immateriella tillgångar	12	5 792	6 619
Placeringstillgångar			
Byggnader och mark	13	75 503	77 290
Placeringar i koncern- och intresseföretag	14,28	845 958	841 880
Fordringar koncernföretag		380 601	358 384
Andra finansiella placeringstillgångar			
- Aktier och andelar	15,18	989 110	1 117 673
- Obligationer och räntebärande värdepapper	16,18	795 730	810 244
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	18	45	112
Summa		3 092 739	3 212 202
Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar			
Oreglerade skador	22-24	191 375	222 516
Fordringar			
Fordringar avseende direkt försäkring	17	211 874	201 283
Fordringar avseende återförsäkring		5 250	-
Övriga fordringar		39 541	33 201
Summa		448 040	234 484
Andra tillgångar			
Materiella tillgångar	19	12 648	15 768
Kassa och bank		119 679	114 077
Summa		132 327	129 845
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Förutbetalda anskaffningskostnader	20	31 451	28 528
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		4 223	3 333
Summa		35 674	31 861
SUMMA TILLGÅNGAR		3 708 780	3 830 908

Balansräkning fortsättning

tkr		Moderbolaget	
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	Not	2022-12-31	2021-12-31
Eget kapital	21		
<i>Bundet eget kapital</i>			
Reservfond		8 850	8 850
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserad vinst		1 627 650	1 339 825
Årets resultat		-137 346	288 825
Summa		1 499 154	1 637 500
Obeskattade reserver			
Utgjämningsfond		22 260	22 260
Säkerhetsreserv		458 494	458 494
Periodiseringsfond		13 895	13 895
Summa		494 649	494 649
Försäkringstekniska avsättningar			
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	22	255 821	243 104
Oreglerade skador	23, 24	1 106 470	1 144 689
Återbäring		103 647	3 959
Summa		1 465 938	1 391 752
Avsättningar för andra risker och kostnader			
Avsättning för uppskjuten skatt	25	79 766	162 594
Övriga avsättningar		14 432	8 838
Summa		94 198	171 432
Skulder			
Skulder avseende direkt försäkring		12 289	9 395
Skulder avseende återförsäkring		-	1 383
Övriga skulder		47 351	38 712
Skulder koncernföretag		3 378	3 527
Summa		63 018	53 017
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		91 823	82 558
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		3 708 780	3 830 908

Rapport över förändringar i eget kapital

Koncernen, tkr	Balanserade vinstmedel	Årets resultat	Totalt eget kapital
Ingående eget kapital enligt fastställd balansräkning 2021-01-01	2 000 742	207 761	2 208 503
Omföring av föregående års resultat	207 761	-207 761	
Vinstdisposition fond för samhällsengagemang	-5 000		-5 000
<i>Årets totalresultat</i>			
Årets resultat		385 912	385 912
Årets övriga totalresultat	4 816	-	4 816
S:a årets totalresultat	4 816	385 912	390 729
Utgående eget kapital 2021-12-31	2 208 319	385 912	2 594 231
Ingående eget kapital enligt fastställd balansräkning 2022-01-01			
	2 208 319	385 912	2 594 231
Omföring av föregående års resultat	385 912	-385 912	-
Vinstdisposition fond för samhällsengagemang	-1 000		- 1 000
<i>Årets totalresultat</i>			
Årets resultat		-434	-434
Årets övriga totalresultat	260	-	260
S:a årets totalresultat	260	-434	-174
Utgående eget kapital 2022-12-31	2 593 491	-434	2 593 057

Moderbolaget, tkr	Bundet kapital	Fritt eget kapital		Totalt eget kapit
	Reservfond	Balanserat resultat	Årets resultat	
Ingående eget kapital 2021-01-01	8 850	1 204 621	140 204	1 353 675
Disposition av 2020 års resultat		140 204	-140 204	-
Vinstdisposition fond för samhällsengagemang		-5 000		-5 000
Årets resultat			288 825	288 825
Årets övriga totalresultat				
Summa årets totalresultat				
Utgående eget kapital 2021-12-31	8 850	1 339 825	288 825	1 637 500
Ingående eget kapital 2022-01-01	8 850	1 339 825	288 825	1 637 500
Disposition av 2021 års resultat		288 825	-288 825	-
Vinstdisposition fond för samhällsengagemang		-1 000		-1 000
Årets resultat			-137 346	-137 346
Årets övriga totalresultat				
Summa årets totalresultat				
Utgående eget kapital 2022-12-31	8 850	1 627 650	-137 346	1 499 154

Se not 21 för ytterligare information och uppdelning bundet och fritt eget kapital i koncernen.

Kassaflödesanalys (indirekt metod)

tkr	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		2022	2021	2022	2021
Den löpande verksamheten					
Resultat före skatt och bokslutsdispositioner	KA 1	-65 460	449 251	-198 109	350 232
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet		135 562	-310 327	267 621	-211 218
Betald skatt		-12 437	-12 437	-12 437	-12 437
Betald återbäring		-312	-3 149	-312	-3 149
Utbetalda räntor och utdelningar		46 309	25 176	44 058	25 176
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av tillgångar och skulder		103 662	148 605	100 822	148 605
Förändring i finansiella placeringstillgångar		-71 724	-82 908	-71 724	-82 550
Förändring av rörelsefordringar		-22 241	18 158	-22 241	18 230
Förändring av rörelseskulder		-369	34 317	22 438	-394
Kassaflöde från den löpande verksamheten		9 328	118 172	29 355	83 891
Investeringsverksamheten					
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-2 558	-15 627	-2 558	-15 627
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		1 021	1 263	1 021	1 263
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-1 537	-14 364	-1 537	-14 364
Finansieringsverksamheten					
Kassaflöde från finansieringsverksamheten					
Övriga förändringar lån		-	-	-22 216	-15 425
Aktieägartillskott		-	-49 649		
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		0	-49 649	-22 216	-15 425
Årets kassaflöde		7 791	54 159	5 602	54 102
Likvida medel vid periodens början		114 628	60 469	114 077	59 975
Likvida medel vid periodens slut		122 419	114 628	119 679	114 077
Not KA 1					
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet					
Avskrivningar		7 517	9 124	7 561	9 168
Andelar av resultat i intresseföretag		-4 077	-58 736	-	-
Realiserade värdeförändringar		382	2 901	382	2 901
Orealiserade värdeförändringar		80 803	-279 332	211 341	-230 393
Försäkringstekniska avsättningar f.e.r		5 640	41 425	5 640	41 425
Netto övriga upplupna kostnader och intäkter		5 452	5 812	5 452	5 812
Avsättning till återbäring		100 000	0	100 000	0
Övriga justeringar		-60 155	-31 430	-62 755	-40 131
Summa:		135 562	-310 237	267 621	-211 218

Noter till de finansiella rapporterna

Företagsinformation

Denna års- och koncernredovisning omfattar kalenderåret 2022 och avges per den 31 december 2022. Den avser Länsförsäkringar Jämtland, ömsesidigt skadeförsäkringsbolag med säte i Östersund. Adressen till huvudkontoret är Prästgatan 18, Östersund och organisationsnummer är 593200-1828. Årsredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 22 mars 2023. Resultat- och balansräkningen blir föremål för fastställande på stämman den 20 april 2023. Koncernens huvudsakliga verksamhet beskrivs i förvaltningsberättelsen.

NOT 1 Redovisningsprinciper

I denna not beskrivs inledningsvis koncernens redovisningsprinciper. Moderbolaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen, med de avvikelser som anges i avsnittet Moderbolagets redovisningsprinciper.

Om inte annat anges, avser uppgifterna i notföreteckningen både koncernen och moderbolaget. De finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor. Samtliga beloppsuppgifter anges i tkr, avrundade till närmaste tusental, om inte annat framgår.

Överensstämmelse med normgivning och lag

De finansiella rapporterna och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med av EU antagna internationella redovisningsstandarder International Financial Reporting Standards (IFRS) utgivna av International Accounting Standards Board (IASB) samt tolkningar av dessa utgivna av IFRS Interpretations Committee, såsom de antagits av EU. Därutöver tillämpas också Lag (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL). Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd FFFS 2019:23 inklusive rekommendation RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner från Rådet för finansiell rapportering.

Bedömningar och uppskattningar i de finansiella rapporterna

Upprättande av redovisning i enlighet med IFRS kräver att företagsledningen gör bedömningar och uppskattningar samt gör antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av intäkter, kostnader, tillgångar, skulder och ansvarsförbindelser. Ledningens bedömningar och uppskattningar är baserade på historiska erfarenheter och grundar sig på den bästa information som fanns tillgänglig på balansdagen. Det verkliga utfallet kan avvika från dessa bedömningar och uppskattningar.

Bedömningar och uppskattningar ses över regelbundet. Ändringar av uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om den endast påverkar denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder.

Bedömning av betydande inflytande och redovisning av uppskjuten och aktuell skatt

Länsförsäkringsbolagen äger tillsammans 99,98 procent av aktierna i Länsförsäkringar AB. Styrningen av Länsförsäkringar AB medför att Länsförsäkringar Jämtland utövar ett betydande inflytande över Länsförsäkringar AB. Länsförsäkringar Jämtland klassificerar därför innehavet redovisningsmässigt som ett intresseföretag och skattemässigt som näringsbetingade andelar.

En av länsförsäkringsbolagen gemensam utredning har visat på att innehavet i Gamla Länsförsäkringar AB under hela innehavstiden borde ha klassificerats som intresseföretag. Länsförsäkringar Jämtland rättade därav den redovisningsmässiga klassificeringen i årsredovisningen för 2020 och begärde omprövning av 2018 års deklaration avseende då erhållen utdelning. Skatteverket beslutade den 22 juni 2021 att avslå begäran om omprövning. Länsförsäkringar Jämtland beslutade under senhösten 2021 att överklaga Skatteverkets omprövningsbeslut och den 28 januari 2022 tillställdes Förvaltningsrätten i Stockholm en samordnad överklagandehandling. Länsförsäkringar Jämtland bedömer att det är sannolikt att utdelningen 2018 bedöms vara skattefri och att den skattemässiga klassificeringen som näringsbetingade andelar därmed kommer att godtas av domstol.

I maj 2021 verkställdes en fusion där Gamla Länsförsäkringar AB fusionerades ned i dotterbolaget Länsförsäkringar Sak Försäkringsaktiebolag (namnändrat till Länsförsäkringar AB). Under år 2021 erhöles utdelningar från både Gamla Länsförsäkringar AB och från Länsförsäkringar AB. Länsförsäkringar Jämtland har deklarerat både erhållna utdelningar och uppkommen kapitalvinst i samband med andelsbytet vid fusionen som ej skattepliktiga, i linje med den argumentation som förs i domstolsprocessen. Skatteverket beslutade den 14 december 2022 om årlig skatt för beskattningsår 2021. Av beslutet framgår att Länsförsäkringar Jämtlands andelar i Gamla Länsförsäkringar fortsatt utgör lagerandelar varför Skatteverket anser att både erhållen utdelning och den vinst som uppkom vid fusionen är skattepliktiga. Länsförsäkringar Jämtland har dock medgivits uppskov med inbetalning av skatt på den vinst som uppkom i samband med fusionen. Av beslutet framgår att Skatteverket däremot anser att innehavet i Länsförsäkringar AB utgör kapitaltillgångar och som sådana ses som näringsbetingade andelar. Erhållen utdelning 2021 och framtida utdelningar från Länsförsäkringar AB är därför skattefria.

Eftersom det vidhålls att det är sannolikt att domstolen kommer att godta en retroaktiv rättelse av den skattemässiga klassificeringen av innehavet i Gamla Länsförsäkringar AB redovisas ingen aktuell eller uppskjuten skatt på innehavet i Gamla Länsförsäkringar AB och samtidigt redovisas en aktuell skattefordran på tidigare inbetald skatt avseende utdelning från 2018.

Om Länsförsäkringar Jämtland inte når framgång i domstolsprocessen skulle det medföra att eget kapital per 2022-12-31 minskar med ca 106 Mkr samtidigt som aktuell och uppskjuten skatt ökar med motsvarande belopp. Årets resultat påverkas inte. Kapitalbasen minskar på samma sätt som förändringen i eget kapital. Justeringen skulle även påverka solvenskapitalkravet då riskabsorption i uppskjuten skatt ökar när uppskjuten skatt beräknas på innehavet i Länsförsäkringar AB. Solvenskapitalkravet per 2022-12-31 skulle minska med cirka 23 Mkr. Sammantaget skulle det innebära att solvenskvoten per 2022-12-31 skulle minska från redovisade 218 % till 213 %. Konsolideringskapitalet påverkas inte.

Nya och ändrade standarder och tolkningar

Nya och ändrade standarder och tolkningar som trätt i kraft bedöms inte haft någon väsentlig inverkan på Bolagets finansiella rapporter 2022.

Ändrad metod för diskontering

Länsförsäkringar Jämtland har under räkenskapsåret 2022 genomfört en frivillig ändring av redovisningsprincip i enlighet med IAS 8. Bolaget har upphört att diskontera trafik- och olycksfalls-reserverna inom skadeförsäkring. Skadelivräntorna påverkas inte av ändringen. Det är företagsledningens bästa bedömning att odiskonterade reserver ger mer tillförlitlig och relevant information i de finansiella rapporterna. Enligt FFFS 2019:23 ska diskonteringen följa erkänd aktuariell praxis. Bytet av redovisningsprincip innebär i kvantitativa termer en negativ resultateffekt om 8,5 Mkr innan skatt då odiskonterade värden ger högre reserver. Ändringen påverkar posten Oreglerade skador i balansräkningen samt posten Förändring i avsättning för oreglerade skador i resultaträkningen. Justeringen har i sin helhet redovisats under 2022, ingen retroaktiv rättelse har gjorts då beloppen ej bedöms vara tillräckligt väsentliga för att motivera full retroaktiv tillämpning.

Nya och ändrade standarder och tolkningar som ännu ej trätt i kraft

Ett antal nya eller ändrade standarder och tolkningsuttalanden träder i kraft först under kommande räkenskapsår och har inte förtidstillämpats vid upprättandet av dessa finansiella rapporter. Nedan beskrivs förväntade effekter som tillämpningen av nedanstående nya eller ändrade standarder förväntas få på företagets finansiella rapporter. Utöver dessa bedöms inte nya eller reviderade IFRS och tolkningar som ännu inte trätt i kraft få någon väsentlig effekt på de finansiella rapporterna.

IFRS 17 Försäkringsavtal

IFRS 17 Försäkringsavtal träder i kraft 1 januari 2023 och ersätter IFRS 4 Försäkringsavtal. Standarden tillhandahåller ett principbaserat regelverk för redovisning av försäkringsavtal och ställer utökade krav på upplysningar för att öka

jämförbarhet mellan företag. EU godkände standarden i november 2021 med undantag för en så kallad carve-out som avser regler om årskohorter. Undantaget innebär att regeln om årskohorter för vissa typer av försäkringsavtal inte behöver tillämpas.

Den 22 november 2021 publicerade Finansinspektionen ändringar i föreskriften om årsredovisning i försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag (FFFS 2019:23) med tillämpning från och med 1 januari 2023. Av ändringsföreskriften framgår bland annat att IFRS 17 Försäkringsavtal inte bör tillämpas i årsredovisning för juridisk person och därmed inte i en koncernredovisning enligt lagbegränsad IFRS.

Finansinspektionens redovisningsföreskrifter - lagbegränsad IFRS i koncernredovisningen

Länsförsäkringar Jämtland kommer att gå över till lagbegränsad IFRS vid upprättande av koncernredovisningen från och med 1 januari 2023 när IFRS 17 Försäkringsavtal träder i kraft. Genom ändring i FFFS 2019:23 Föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag tog Finansinspektionen bort kravet att tillämpa IAS-förordningen (full IFRS) i koncernredovisning för onoterade försäkringsföretag. Föreskrifterna anpassades till de koncernredovisningsbestämmelser för onoterade företag som gäller enligt lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag.

Effekt av övergången till lagbegränsad IFRS i koncernredovisningen

Övergången till lagbegränsad IFRS i koncernredovisningen medför en mer likartad redovisning med moderföretaget som redan tillämpar lagbegränsad IFRS.

Koncernens finansiella rapporter

Övergången till lagbegränsad IFRS i koncernredovisningen innebär att det inte längre finns ett krav på att upprätta en kassaflödesanalys. I och med att kravet på att upprätta en kassaflödesanalys tagits bort kommer Länsförsäkringar Jämtland efter övergången inte längre presentera en kassaflödesanalys. Övergången har inte fått någon ytterligare väsentlig påverkan på koncernens uppställningsformer av de finansiella rapporterna men innebär att benämning av resultat- och balansräkningen samt presentationen av enstaka balans- och resultatposter förändrats för att vara förenlig med uppställningsformerna som framgår i ÅRFL och FFFS 2019:23.

Byggnader och mark

Byggnader och mark består av både rörelsefastigheter och förvaltningsfastigheter. Övergången till lagbegränsad IFRS i koncernredovisningen innebär att rörelsefastigheter fortsatt kommer att presentera omvärderingen i resultaträkningen istället för i rapport över övrigt totalresultat. I och med övergången redovisas inte längre avskrivningar på rörelsefastigheter, då redovisas och värderas dessa på samma sätt som förvaltningsfastigheter. Vidare presenteras både rörelsefastigheter och förvaltningsfastigheter som Byggnader och mark under Placeringstillgångarna jämfört med tidigare presentation som Rörelsefastigheter respektive Förvaltningsfastigheter under Placeringstillgångarna.

Koncernen

Rapport över finansiell ställning (utdrag)	2022-12-31 omräknat	Byggnader och mark	2022-12-31
Tillgångar			
Byggnader och mark	97 370	97 370	
Förvaltningsfastigheter		-22 000	22 000
Rörelsefastigheter		-75 370	75 370
Nettotillgångar	97 370	0	97 370
Omvärderingsreserv			
Balanserade vinstmedel inkl. periodens resultat	2 593 057		2 593 057
Totalt eget kapital	2 593 057		2 593 057

Resultaträkning (utdrag)	2022-12-31 omräknat	Byggnader och mark	2022-12-31
Driftskostnad	-121 847	1 743	-123 590
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat	-121 847	1 743	-123 590
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	-214 466	-1 743	-212 723
Resultat före skatt	-366 313		-336 313
Skatt på årets resultat	65 026		65 026
Årets resultat	-271 287		-271 287
Rapport över totalresultat (utdrag)			
Årets resultat	-271 287		-271 287
Övrigt totalresultat			
<i>Poster som har omförts eller kan omföras till årets resultat</i>			
Omvärdering rörelsefastigheter			
Skatt hänförlig till komponenter avseende övrigt totalresultat			
Summa övrigt totalresultat för året			
Årets totalresultat	-271 287		-271 287

IFRS 9 Finansiella instrument

IFRS 9 har ersatt IAS 39 för redovisning och värdering av finansiella instrument. Länsförsäkringar Jämtland tillämpar det tillägg till IFRS 4 Försäkringsavtal som medger ett tillfälligt undantag för försäkringsföretag avseende tillämpning av IFRS 9 Finansiella instrument under perioden fram till IFRS 17 Försäkringsavtal träder i kraft. Första tillämpning av IFRS 9 för Länsförsäkringar Jämtland blir därför 1 januari 2023.

Klassificering och värdering

IFRS 9 innebär att de kategorier som finns i IAS 39 ersätts av tre värderingskategorier, där värdering antingen sker till upplupet anskaffningsvärde, till verkligt värde via övrigt totalresultat eller till verkligt värde via resultatet. Värderingen av finansiella tillgångar fastställs utifrån företagets affärsmodell för innehaven respektive egenskaperna på de kassaflöden som tillgångarna ger upphov till. För eget kapitalinstrument är utgångspunkten värdering till verkligt värde via resultatet med en valmöjlighet aktie för aktie att redovisa värdeförändringar i övrigt totalresultat. Derivatinstrument

redovisas även fortsättningsvis till verkligt värde via resultaträkningen om de inte är identifierade som säkringsinstrument i en formell säkringsrelation. Värderingen av övriga finansiella tillgångar fastställs utifrån företagets affärsmodell för innehaven respektive egenskaperna på de kassaflöden som tillgångarna ger upphov till. Regler kring finansiella skulder överensstämmer huvudsakligen med nuvarande redovisningsregler i IAS 39. Baserat på den analys som genomförts bedöms övergången till IFRS 9 medföra de redovisningsmässiga konsekvenser som framgår av tabellen nedan. Effekten av klassificeringen av finansiella tillgångar och skulder enligt IFRS 9 bedöms få liten effekt på de finansiella rapporterna.

Koncern

Klassificering av finansiella tillgångar och skulder enligt IFRS 9

	Bokfört värde 2022-12-31	Kategorier enligt IAS 39	Kategorier enligt IFRS 9
Finansiella tillgångar			
Aktier och andelar	2 920 073		
Varav aktier och andelar av strategisk karaktär	841 756	Finansiella tillgångar värderade enligt verkligt värde option	Verkligt värde via resultatet
Varav övriga aktier och andelar	2 078 317	Finansiella tillgångar värderade enligt verkligt värde option	Verkligt värde via resultatet
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	795 730	Finansiella tillgångar värderade enligt verkligt värde option	Verkligt värde via resultatet
Övriga fordringar	39 330	Lånefordringar och kundfordringar	Upplupet anskaffningsvärde
Kassa och bank	122 419	Lånefordringar och kundfordringar	Upplupet anskaffningsvärde
Summa finansiella tillgångar	3 877 552		
<i>Finansiella skulder</i>			
Övriga skulder	87 083	Lånefordringar och kundfordringar	Upplupet anskaffningsvärde
Förutbetalda intäkter och upplupna kostnader	91 828	Lånefordringar och kundfordringar	Upplupet anskaffningsvärde
Summa finansiella skulder	178 911		

Nedskrivning

Nya principer introduceras för nedskrivning av finansiella tillgångar som utifrån företagets affärsmodell för innehaven respektive egenskaperna på de kassaflöden som tillgångarna ger upphov till värderas till upplupet anskaffningsvärde eller till verkligt värde via övrigt totalresultat. Nedskrivningsmodellen kräver redovisning av ett års förväntade kreditförluster och vid en väsentlig ökning av kreditrisken ska nedskrivningen baseras på de kreditförluster som förväntas uppkomma under den återstående löptiden. För övriga fordringar och kassa och bank som värderas till upplupet anskaffningsvärde har en metod tagits fram för beräkning av förväntade kreditförluster och bedöms inte ha någon väsentlig påverkan på Länsförsäkringar Jämtlands finansiella rapporter.

Säkringsredovisning

Reglerna för säkringsredovisning innebär bland annat förenklingar vid bedömning av ett säkringsförhållandes effektivitet samt utökar gränserna för vad som får identifieras som säkringsinstrument respektive säkrad post. Säkringsredovisning tillämpas inte, varvid dessa förändringar inte bedöms ha någon påverkan på företagets finansiella rapporter.

Transaktioner i utländsk valuta

Moderbolagets funktionella valuta är svenska kronor som även utgör rapporteringsvalutan för moderbolaget och för koncernen. Funktionell valuta är valutan i de primära ekonomiska miljöer som bolagen bedriver sin verksamhet. Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta räknas om till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på balansdagen.

Valutakursdifferenser som uppstår vid omräkningarna redovisas i resultaträkningen.

Resultatredovisning

Resultatet redovisas i två huvuddelar. Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat samt ett icke-tekniskt resultat som omfattar den del av kapitalavkastningen som återstår efter överförd avkastning till försäkringsrörelsen samt förmedlad liv- och bankaffär. Kapitalavkastningen inkluderar orealiserade värdeförändringar.

Den överförda kapitalavkastningen har beräknats på halva premieintäkten *f e r* samt på medelvärdet av in- och utgående avsättningar för oreglerade skador *f e r* under året. Använda räntesatser för beräknad kapitalavkastning är en sjuårig respektive tioårig statsobligation för olycksfalls- och trafikaffär samt 90-dagars statsskuldsväxlar för övrig affär. Det aktuella värdet på respektive statsobligation vid bokslutstidpunkten, beräknat som ett medelvärde över de senaste 5 bankdagarnas noteringar.

Vid låga räntenivåer kan anpassning av dessa värden ske för att motsvara en rimlig avkastning över tid beaktat kapitalförvaltningens förväntade avkastning.

Konsolideringsprinciper

Dotterbolag

Dotterbolag är företag som står under ett bestämmande inflytande från moderbolaget. Bestämmande inflytande innebär direkt eller indirekt en rätt att utforma ett företags finansiella och operativa strategier i syfte att erhålla ekonomiska fördelar. Vid bedömningen om ett bestämmande inflytande föreligger, beaktas potentiella röstberättigande aktier som utan dröjsmål kan utnyttjas eller konverteras.

Dotterbolag redovisas enligt förvärvsmetoden. Metoden innebär att förvärv av ett dotterbolag betraktas som en transaktion varigenom koncernen indirekt förvärvar dotterbolagets tillgångar och övertar dess skulder och eventalförpliktelser. Det koncernmässiga anskaffningsvärdet fastställs genom en förvärvsanalys i anslutning till förvärvet. I analysen fastställs dels anskaffningsvärdet för andelarna eller rörelsen, dels det verkliga värdet på förvärvsdagen av förvärvade identifierbara tillgångar samt övertagna skulder och eventalförpliktelser. Anskaffningsvärdet för dotterbolagsaktierna respektive rörelsen utgörs av summan av de verkliga värdena per förvärvsdagen för erlagda tillgångar, uppkomna eller övertagna skulder och för emitterade eget kapitalinstrument som lämnats som vederlag i utbyte mot de förvärvade nettotillgångarna. Förvärvsrelaterade kostnader vid rörelseförvärv redovisas enligt IFRS 3 som kostnader i resultaträkningen i de perioder då de uppkommer och tjänsterna erhålls. Vid rörelseförvärv där anskaffningskostnaden överstiger nettovärdet av förvärvade tillgångar och övertagna skulder samt eventalförpliktelser, redovisas skillnaden som goodwill. När skillnaden är negativ redovisas denna direkt i resultaträkningen.

Dotterföretags finansiella rapporter tas in i koncernredovisningen från och med förvärvstidpunkten till det datum då det bestämmande inflytandet upphör.

Intresseföretag

Intresseföretag är de företag i vilka koncernen har ett betydande, men inte ett bestämmande inflytande, över den driftsmässiga och finansiella styrningen. Vanligtvis genom andelsinnehav 20-50 procent av röstetalet. Ett betydande inflytande föreligger även vid ett röstetal under 20 procent när det klart kan påvisas att ett betydande inflytande finns utifrån en samlad bedömning av fakta och omständigheter i det enskilda fallet. Från och med den tidpunkt som det betydande inflytandet erhålls redovisas andelar i intresseföretag enligt kapitalandelsmetoden i koncernredovisningen.

Kapitalandelsmetoden innebär att det i koncernen redovisade värdet på aktierna i intresseföretagen motsvaras av koncernens andel i intresseföretagens egna kapital samt koncernmässig goodwill och andra eventuella kvarvarande värden på koncernmässiga över- och undervärden. I koncernens resultaträkning redovisas som "Andel i intresseföretags resultat" koncernens andel i intresseföretagens nettoresultat efter skatt och minoritet justerat för eventuella avskrivningar, nedskrivningar eller upplösningar av förvärvade över- respektive undervärden.

Eventuell skillnad vid förvärvet mellan anskaffningsvärdet för innehavet och ägarföretagets andel av det verkliga värdet netto av intresseföretagets identifierbara tillgångar, skulder och eventualförpliktelser redovisas i enlighet med IFRS 3 Rörelseförvärv.

När koncernens andel av redovisade förluster i intresseföretaget överstiger det redovisade värdet på andelarna i koncernen reduceras andelarnas värde till noll. Avräkning för förluster sker även mot långfristiga finansiella mellanhavanden utan säkerhet, vilka till sin ekonomiska innebörd utgör del av ägarföretagets nettoinvestering i intresseföretaget. Fortsatta förluster redovisas inte såvida inte koncernen har lämnat garantier för att täcka förluster uppkomna i intresseföretaget.

Kapitalandelsmetoden tillämpas fram till den tidpunkt när det betydande inflytandet upphör.

Transaktioner som elimineras vid konsolidering

Koncerninterna fordringar och skulder, intäkter eller kostnader och orealiserade vinster eller förluster som uppkommer från koncerninterna transaktioner mellan koncernföretag, samt koncernbidrag elimineras i sin helhet vid upprättandet av koncernredovisningen. Orealiserade vinster som uppkommer från transaktioner med intresseföretag elimineras i den utsträckning som motsvarar koncernens ägarandel i företaget.

Orealiserade förluster elimineras på samma sätt som orealiserade vinster, men endast i den utsträckning det inte finns något nedskrivningsbehov.

Intäkter

Intäkter hänförliga från försäkringsavtal

Dessa intäkter behandlas under avsnittet Redovisning av försäkringsavtal.

Intäkter för förmedling av liv-, bank- och fondtjänster

Länsförsäkringar Jämtland erbjuder och förmedlar ett brett utbud av försäkring inom livförsäkringsområdet samt bank- och fondtjänster genom avtal med Länsförsäkringar AB och dess helägda dotterbolag. För de förmedlade affärerna har bolaget ansvaret för kundrelationerna och erhåller ersättning för detta. Intäkterna redovisas i det icke-tekniska resultatet under Övriga intäkter och kostnader. Intäkterna redovisas i den takt de tjänas in, dvs. när tjänsten utförts.

Ränteintäkter

För alla räntebärande finansiella instrument (även de som värderats till verkligt värde) redovisas ränteintäkter med tillämpning av effektivräntemetoden.

Finansiella instrument

Redovisning i balansräkningen

Finansiella tillgångar och skulder tas upp i balansräkningen när Länsförsäkringar Jämtland blir part enligt instrumentets avtalsmässiga villkor. Kundfordringar tas upp i balansräkningen när de faktureras. Leverantörsskulder tas upp när faktura mottagits. Andra skulder tas upp när motparten har presterat och en avtalsenlig skyldighet att betala föreligger. Detta gäller även då faktura ännu inte mottagits. Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rättigheterna i avtalet realiserar, förfaller eller bolaget förlorar kontrollen över dem. Detsamma gäller för del av finansiell tillgång.

Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks. Detsamma gäller för del av finansiella skulder.

Finansiella tillgångar och skulder presenteras brutto i balansräkningen om det inte finns en rätt och en avsikt att reglera mellanhavandena netto. I dessa fall presenteras posterna netto. För alla räntebärande finansiella instrument, även de som värderas till verkligt värde, redovisas faktiska ränteintäkter och räntekostnader. Upplupen ränta på räntebärande tillgångar och skulder redovisas, separat från tillgången eller skulden som räntan belöper på.

Finansiella instrument redovisas initialt till anskaffningsvärde. Anskaffningsvärde för finansiella instrument som klassificerats som finansiella tillgångar redovisade till verkligt värde via resultaträkningen, består av verkligt värde exklusive transaktionskostnader. Transaktionskostnader, t.ex. courtage för dessa instrument, kostnadsförs således direkt som kapitalförvaltningskostnader. För övriga finansiella instrument motsvarar anskaffningsvärdet instrumentets verkliga värde inklusive transaktionskostnader. Efter anskaffningstillfället beror redovisning och värdering av finansiella instrument av hur de har klassificerats enligt nedan. För redovisade värden med uppdelning på värderingskategori se not 18.

Klassificering av finansiella instrument

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen

Länsförsäkringar Jämtland förvaltar och utvärderar alltid resultatet av samtliga placeringstillgångar (alla aktier och obligationer) på basis av verkligt värde förutom när verkligt värde inte kan fastställas på ett tillförlitligt sätt. I uppföljningen av kapitalförvaltningens resultat är fokus främst riktat på nyckeltalet totalavkastning. I detta mått inkluderas såväl realiserade som orealiserade resultat, förutom i de fåtal fall när verkligt värde inte kan fastställas på ett tillförlitligt sätt. Detta innebär att även placeringar i onoterade aktier såsom t.ex. LFAB ingår i denna utvärdering.

Det är därför Länsförsäkringar Jämtlands bedömning att en redovisning till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen ger mer relevant redovisningsinformation för läsarna av årsredovisningen. Av detta skäl väljer Länsförsäkringar Jämtland alltid att kategorisera sina finansiella tillgångar såsom finansiella tillgångar värderade till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen förutom (i) när verkligt värde inte kan fastställas på ett tillförlitligt sätt och (ii) när redovisningslagstiftningen inte medger detta vid redovisning i juridisk person. Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen utgörs i balansräkningen av aktier och andelar i andra företag än koncernföretag samt obligationer och räntebärande papper.

Aktier och andelar i koncernföretag värderas i moderbolagets balansräkning till anskaffningsvärdet. Eventuellt nedskrivningsbehov provas regelbundet.

Redovisning av affärshändelser

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde redovisas efter anskaffningstidpunkten till verkligt värde. Anskaffningsvärdet för placeringstillgångar är exklusive transaktionskostnader avseende finansiella instrument. Köp och försäljning av finansiella tillgångar redovisas i balansräkningen på affärsdagen. Ej likviderade affärer per balansdagen redovisas som fordran respektive skuld till motparten under övriga fordringar eller övriga skulder.

Lånefordringar och kundfordringar

Lånefordringar och kundfordringar värderas till upplupet anskaffningsvärde. Vid varje rapporttillfälle utvärderas om det finns objektiva indikationer att lån eller fordringar är i behov av nedskrivningar.

Andra finansiella skulder

Andra finansiella skulder utgörs i balansräkningen av skulder till kreditinstitut och övriga skulder. Finansiella skulder värderas till upplupet anskaffningsvärde. Upplupet anskaffningsvärde bestäms utifrån den effektiva ränta som beräknades när skulden togs upp.

Likvida medel

Likvida medel består av kassamedel samt omedelbart tillgängliga tillgodohavanden hos banker och motsvarande institut samt kortfristiga likvida placeringar med en löptid från anskaffningstidpunkten understigande tre månader, och som är utsatta för endast en obetydlig risk för värdefluktuationer.

Värderingsprinciper

Verkligt värde är det belopp till vilket en tillgång skulle kunna överlätas eller en skuld regleras, mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och som har ett intresse av att transaktionen genomförs. Verkligt värde på finansiella tillgångar som är noterade på en aktiv marknad motsvaras av tillgångens noterade köpkurs på balansdagen utan avdrag för framtida transaktionskostnader. Sådana instrument återfinns på balansposterna Aktier och andelar, Obligationer och andra räntebärande värdepapper. Verkligt värde på finansiella instrument som inte är noterade på en aktiv marknad fastställs genom att använda värderingstekniker, t.ex. nyligen genomförda transaktioner, pris på liknande instrument och diskonterade kassaflöden. Onoterade tillgångar utgörs i balansräkningen av onoterade aktieinnehav.

Länsförsäkringar Jämtlands innehav i Länsförsäkringar AB (LFAB) har värderats till verkligt värde, på basis av aktiernas substansvärde, vilket motsvarar aktiernas kapitalandelsvärde i LFAB-koncernen. Substansvärdet för LFAB-aktien är det samma som LFAB-koncernens redovisade beskattade egna kapital. Det som påverkar förändringar i substansvärdet på LFAB-aktien är således årets totalresultat i LFAB-koncernen. Eftersom aktierna innehas med hembudsförbehåll enligt vilket aktierna i första hand måste erbjudas de övriga ägarna till ett pris som motsvarar substansvärdet, så utgör substansvärdet i de flesta fall, aktiernas verkliga värde. I det fall aktiernas verkliga värde, beräknat enligt en kassaflödesmetod, uppgår till ett lägre belopp än substansvärdet, så redovisas aktierna till detta lägre värde.

Länsförsäkringar Jämtland Fastigheter AB äger andelar i fastighetsbolagen Humlegården och Lansa Fastigheter AB som i sin tur bokförs till verkligt värde. Värdet på dessa aktier beräknas som ett substansvärde vilket består av respektive koncerns egna kapital plus övervärdet i fastigheter. Övervärdet är lika med fastigheternas marknadsvärde med avdrag för dess koncernmässigt bokförda värde, vilket är den värderingsmetod som bäst avspeglar värdet på Länsförsäkringar Jämtland Fastigheter AB. Fastigheterna värderas av externa värderingsföretag och dessa görs med användning av ortspriser och fastigheternas kassaflöden. Då marknaden för fastighetstransaktioner fungerat normalt har det medfört att ortspriser varit tillgängliga och kunnat användas. Den största påverkan på värderingen av fastigheterna är en ökning av avkastningskravet. Humlegården och Lansa Fastigheter AB klassificeras som nivå 3-innehav i not 18.

Länsförsäkringar Jämtland fastigheter AB äger aktier Hällefors Tierp Skogar AB. Värdet på dessa aktier beräknas som ett substansvärde vilket består av bolagets eget kapital plus övervärde i skogsinnehavet. Ett externt värderingsföretag har värderat skogsinnehavet utifrån en sammanvägning av ortsprismetod och avkastningsvärdering. Även detta innehav klassificeras som nivå 3 innehav i not 18.

Redovisning i resultaträkningen av realiserade och orealiserade värdeförändringar

För finansiella instrument, som värderas till verkligt värde över resultaträkningen, redovisas såväl realiserade som orealiserade värdeförändringar i den icke-tekniska redovisningen som kapitalavkastning intäkter eller kapitalavkastning kostnader beroende på om värdeförändringen är positiv eller negativ.

Övriga tillgångar

Rörelsefastigheter

Länsförsäkringar Jämtland redovisar i koncernen rörelsefastigheter till verkligt värde vilket motsvaras av anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår inköpspriset samt utgifter direkt hänförliga till tillgången för att bringa den på plats och i skick för att utnyttjas i enlighet med syftet med anskaffningen. Rörelsefastigheter redovisas i balansräkningen för koncernen och avskrivningar redovisas i resultaträkningen under posten Driftkostnader.

Rörelsefastigheterna skrivs av enligt reglerna för komponentavskrivning. Detta innebär att fastigheternas anskaffningsvärde delas upp i ett antal komponenter som skrivs av under olika förväntade nyttjandeperioder. Rörelsefastigheternas uppdelning i komponenter har huvudindelningen byggnader och mark. Ingen avskrivning sker på komponenten mark vars nyttjandeperiod bedöms som obegränsad. Byggnaderna består emellertid av flera komponenter vars nyttjandeperiod varierar. Nyttjandeperioderna har bedömts variera mellan 20-100 år för dessa komponenter.

Följande huvudgrupper av komponenter har identifierats som ligger till grund för avskrivningen på byggnader:

- Stomme	100 år
- Yttertak, fasad, fönster	50 år
- Stomkompletteringar, innerväggar	40 år
- Installationer el, VVS	40 år
- Inre ytskikt, maskinell utrustning	20 år

Tillämpad avskrivningsmetod och bedömd nyttjandeperiod omprövas vid varje års slut. Tillkommande utgifter läggs till anskaffningsvärdet endast om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med tillgången kommer att komma företaget till del och anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra tillkommande utgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer. Avgörande för bedömningen när en tillkommande utgift läggs till anskaffningsvärdet är om utgiften avser utbyten av identifierade komponenter, eller delar därav, varvid sådana utgifter aktiveras. Även i de fall ny komponent tillskapats läggs utgiften till anskaffningsvärdet.

Eventuella oavskrivna redovisade värden på utbytta komponenter, eller delar av komponenter, utangeras och kostnadsförs i samband med utbyte. Reparationer kostnadsförs löpande.

Förvaltningsfastigheter

Förvaltningsfastigheter är fastigheter som innehas i syfte att erhålla hyresintäkter och/eller avkastning genom värdestegring. Förvaltningsfastigheter redovisas i koncernens balansräkning till verkligt värde. Det verkliga värdet baseras helt och hållet på värderingar av utomstående oberoende värderingsmän med erkända kvalifikationer och med adekvata kunskaper i värdering av fastigheter av den typ och med de lägen som är aktuella. Värdering sker normalt årligen. Om det under löpande år föreligger indikationer på väsentliga värdeförändringar på fastigheterna sker en omvärdering av de aktuella fastigheterna i samband med kvartalsrapporteringen till Finansinspektionen.

Verkligt värde är det belopp till vilket en tillgång skulle kunna överlåtas eller en skuld regleras, mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och som har ett intresse av att transaktionen genomförs. Verkligt värde på förvaltningsfastigheterna har fastställts med en tillämpning av ortsprismetod, utifrån redovisade jämförelseköp. Såväl orealiserade som realiserade värdeförändringar redovisas i resultaträkningen.

Tillkommande utgifter för förvaltningsfastigheter läggs till det redovisade värdet endast om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med utgiften kommer att komma företaget till del och anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra tillkommande utgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer. Kostnader som avser utbyten av hela eller delar av identifierade komponenter av fastigheten aktiveras liksom utgifter för helt nya komponenter. Reparationer av förvaltningsfastigheter kostnadsförs i samband med att kostnaden uppkommer.

Materiella tillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas som tillgång i balansräkningen om det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar kommer att komma Länsförsäkringar Jämtland till del och anskaffningsvärdet för tillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

I anskaffningsvärdet ingår inköpspriset samt kostnader direkt hänförliga till tillgången för att bringa den på plats och i skick för att utnyttjas i enlighet med syftet med anskaffningen. Exempel på direkt hänförliga kostnader som ingår i anskaffningsvärdet är kostnader för leverans och hantering, installation, lagfarter, konsult- och juristtjänster.

Det redovisade värdet för en materiell anläggningstillgång tas bort ur balansräkningen vid utrangering eller avyttring eller när inga framtida ekonomiska fördelar väntas från användning eller utrangering/avyttring av tillgången. Vinst eller förlust som uppkommer vid avyttring eller utrangering av en tillgång utgörs av skillnaden mellan försäljningspriset och tillgångens redovisade värde med avdrag för direkta försäljningskostnader. Vinst och förlust redovisas som övrig rörelseintäkt/kostnad.

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod. Byggnadsinventarier skrivs planmässigt av på 10 år och Maskiner och inventarier skrivs planmässigt av på 3-5 år beroende på typ av tillgång. Tillämpade avskrivningsmetoder samt tillgångarnas restvärden och nyttjandeperioder omprövas vid slutet av varje räkenskapsår.

Nedskrivning av materiella tillgångar

Materiella tillgångar (med undantag för tillgångar för försäljning och förvaltningsfastigheter) provas för nedskrivning enligt IAS 36. En nedskrivning redovisas när en tillgångs eller kassagenererande enhets redovisade värde överstiger återvinningsvärdet. Återvinningsvärdet är det högsta av verkligt värde (med avdrag för försäljningskostnader) och tillgångens nyttjandevärde. Vid beräkning av nyttjandevärdet diskonteras framtida kassaflöden med en diskonteringsfaktor som beaktar riskfri ränta och den risk som är förknippad med den specifika tillgången. Om det inte går att fastställa väsentligen oberoende kassaflöden till en enskild tillgång ska tillgångarna vid prövning av nedskrivningsbehov grupperas till den lägsta nivå där det går att identifiera väsentligen oberoende kassaflöden (en kassagenererande enhet).

Under räkenskapsåret har ingen nedskrivning av materiella tillgångar skett.

Redovisning av försäkringsavtal

Enligt IFRS 4 ska endast sådana kontrakt som överför betydande försäkringsrisk mellan försäkringsgivare och försäkringstagare redovisas som försäkringsavtal. Kontrakt som inte överför betydande försäkringsrisk redovisas som finansiella instrument, där eventuella tjänstekomponenter skiljs ut och redovisas separat som intäkter. Enligt de kontrakt som Länsförsäkringar Jämtland tecknat utgår olika belopp vid försäkringsfall, beroende på skadans omfattning och kontraktstyp. Samtliga Länsförsäkringar Jämtlands försäkringskontrakt har bedömts överföra tillräckligt mycket risk för att de ska klassas som försäkring enligt definitionen i IFRS 4.

Premieinkomst

Som premieinkomst redovisas samtliga premier för vilka ansvarighet inträtt, det vill säga när försäkringsperioden börjat löpa eller premien förfallit till betalning.

Premieintäkt

Som premieintäkt redovisas den del av premieinkomsten som är hänförlig till redovisningsperioden. Den del av premieinkomsten från försäkringskontrakt som avser tidsperioder efter balansdagen avsätts till premiereserv i balansräkningen. Beräkning av avsättning till premiereserv sker i normalfallet genom att premieinkomsten periodiseras utifrån det underliggande försäkringskontraktets löptid samt att korrigering görs utifrån ett antagande om viss annullation i terminspremierna.

Försäkringsärsättningar

Försäkringsärsättningar utgörs av redovisningsperiodens kostnader för inträffande skador vare sig de är anmälda eller inte. I de totala försäkringsärsättningarna ingår under perioden utbetalda försäkringsärsättningar,

skaderegleringskostnader och förändringar i avsättningar för oreglerade skador. Återvinning avseende redan kostnadsförda skador redovisas som en reducering av skadekostnaden.

Försäkringstekniska avsättningar

Försäkringstekniska avsättningar utgörs av avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker samt avsättning för oreglerade skador och motsvarar förpliktelser enligt ingångna försäkringsavtal. Alla förändringar i försäkringstekniska avsättningar redovisas över resultaträkningen.

Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risk

Avsättningen för ej intjänade premier och kvardröjande risker avser att täcka den förväntade skade- och driftkostnaden under den återstående löptiden på ingångna försäkringskontrakt. Avsättningen beräknas normalt strikt tidsproportionellt, så kallad pro rata temporis-beräkning. Om premienivån bedöms vara otillräcklig för att täcka de förväntade skade- och driftkostnaderna för skadereglering, förstärks de med ett tillägg för kvardröjande risker, nivå tillägg. Denna bedömning innefattar bland annat uppskattningar av framtida skadefrekvenser och andra faktorer som påverkar behovet av nivå tillägg.

Avsättning för oreglerade skador

Avsättningen för oreglerade skador ska täcka de förväntade framtida utbetalningarna för samtliga inträffade skador, inklusive de skador som ännu inte rapporterats, så kallad IBNR-avsättning. Avsättningen inkluderar även kostnader för skadereglering samt förväntad kostnadsökning. Uppskattningen av avsättningsbehovet görs för de flesta skador med statistiska metoder. Det mest väsentliga antagandet som ligger till grund för dessa metoder är att historiska utfall kan användas för beräkning av framtida skadekostnader. För de större skadorna och för skador med komplicerade ansvarsförhållanden görs en individuell bedömning.

Avsättningarna för oreglerade skador är väsentliga för en bedömning av redovisat resultat och ställning, eftersom en avvikelse mot faktiska framtida utbetalningar resulterar i ett avvecklingsresultat som redovisas kommande år. En redogörelse för bolagets avvecklingsresultat återfinns i resultatanalysen. Risken för en felaktig avsättning kommenteras vidare i not 2. Där åskådliggörs också nuvarande avsättning för oreglerade skador genom en beskrivning av skadekostnadernas utveckling över tiden.

Länsförsäkringar Jämtland har under året slutat diskontera avsättningar för oreglerade skador i sjuk- och olycksfallsförsäkring och trafikförsäkring

Avsättningen för skadelivräntor beräknas enligt vedertagna livförsäkringstekniska metoder. För såväl direkta som mottagna skadelivräntor används den av EIOPA definierade diskonteringsräntekurvan. Den är framtagen för att motsvara riskfria räntesatser för relevanta durationer och baseras på marknadsnoteringar för svenska swap-räntor. Därtill finns ett makroekonomiskt antagande om en långsiktig ränta.

Återbäring och rabatter

Återbäring lämnas år då resultatet medger detta. Bolagets styrelse beslutar vid varje enskilt tillfälle om förutsättningarna för återbäring. Utbetalning sker alltid period efter bokslutstillfället och redovisas i balansräkningen som skuld under rubriken försäkringstekniska avsättningar. Återbäring redovisas i resultaträkningen under rubriken "Återbäring och rabatter".

Förlustprövning

Tillräckligheten i de försäkringstekniska avsättningarna prövas löpande och per varje balansdag. De avsättningar som gjorts för oreglerade skador och ej intjänade premier undersöks då var för sig. Avsättningen för oreglerade skador grundar sig på beräknade framtida ersättningsutflöden. Prognoserna över avsättningsbehovet görs med vedertagna

aktuariella metoder. Metoderna beaktar nulägesbedömningar av alla avtalsenliga kassaflöden och av andra hänförliga kassaflöden, exempelvis skaderegleringskostnader.

De framtida kassaflödena har beräknats utan diskontering förutom för verksamhetsgrenen skadelivräntor. Om prövningen visar att de redovisade avsättningarna minskat med det redovisade värdet på förutbetalda anskaffningskostnader inte är adekvat redovisas förändringen i resultaträkningen. Tillräckligheten i avsättningen för ej intjänade premier testas per verksamhetsgren och försäkringsklass. Eventuell otillräcklighet som iakttas i premieansvaret, korrigeras genom att bokföra en avsättning för kvardröjande risker. Förändringen i avsättningen för kvardröjande risk redovisas över resultaträkningen.

Återförsäkring

Kostnader för återförsäkring redovisas i resultaträkningen under kostnadsposten Premier för avgiven återförsäkring. Premier för mottagen återförsäkring redovisas under intäktsposten Premieinkomst. Den del av risken för vilken återförsäkring tecknats redovisas i balansräkningen som Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar. Kontroller för att fastställa eventuella nedskrivningsbehov avseende denna post genomförs löpande och per balansdagen. Nedskrivningsbehov föreligger när det bedöms som sannolikt att återförsäkraren inte kommer att infria sina åtaganden enligt återförsäkringsavtalen.

Förutbetalda anskaffningskostnader

Försäljningskostnader som har ett klart samband med tecknande av försäkringsavtal och som bedöms generera en marginal som minst täcker anskaffningskostnaderna har aktiverats. Anskaffningskostnader innefattar driftskostnader som direkt eller indirekt kan hänföras till tecknandet eller förnyandet av försäkringsavtal såsom provisioner, marknadsföringskostnader samt löner och omkostnader för säljpersonalen. Anskaffningskostnader avskrivs på tolv månader.

Andra redovisningsprinciper av betydelse

Avsättningar och eventalförpliktelser

En avsättning redovisas i balansräkningen när en befintlig legal eller informell förpliktelse föreligger som en följd av en inträffad händelse och det också är troligt att regleringen av denna förpliktelse kommer att kräva ett utflöde av ekonomiska resurser vars storlek kan uppskattas tillförlitligt. Om effekten av tidpunkt för betalning är väsentlig, diskonteras det förväntade framtida kassaflödet till en räntesats före skatt som återspeglar aktuella marknadsbedömningar, och om det är lämpligt, de risker som är förknippade med förpliktelsen.

En eventalförpliktelse är ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser. Dessa redovisas som en skuld eller avsättning först när det är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas, annars lämnas endast upplysningar om deras förekomst i not.

Skatter

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i resultaträkningen, såvida inte den underliggande transaktionen redovisas direkt mot eget kapital då även den tillhörande skatteeffekten redovisas direkt mot eget kapital. Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen. Hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Värderingen av uppskjuten skatt baserar sig på hur redovisade värden på tillgångar eller skulder förväntas bli realiserade eller reglerade. Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen. Uppskjutna skattefordringar avseende underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas.

Pensioner

Företagets pensionsplaner för kollektivavtalade tjänstepensioner är tryggade genom försäkringsavtal. Pensionsplanen för företagets anställda har bedömts vara en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. Företaget har dock gjort bedömningen att UFR 10 Pensionsplaner som omfattar flera arbetsgivare är tillämplig även för företagets pensionsplan. Företaget saknar tillräcklig information för att möjliggöra en redovisning i enlighet med IAS 19, och redovisar därför i enlighet med UFR 10 dessa pensionsplaner som avgiftsbestämda. Företagets förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad i resultaträkningen i den takt de intjänas genom att de anställda utfört tjänster åt företaget under en period.

Moderbolagets redovisningsprinciper

Moderbolaget följer som huvudregel IFRS och de redovisningsprinciper som tillämpas i koncernredovisningen. Moderbolaget behöver därutöver beakta och upprätta årsredovisning i enlighet med Lag (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL), Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd FFFS 2019:23 samt rekommendation RFR 2 Redovisning för juridiska personer, utgiven av Rådet för finansiell rapportering. De mest väsentliga principiella avvikelserna mellan moderbolagets redovisning och koncernens redovisningsprinciper redovisas nedan.

Nya redovisningsregler som ännu inte börjat tillämpas

Från och med 1 januari 2023 ska Länsförsäkringar Jämtland tillämpa IFRS 9 Finansiella instrument.

IFRS 9

Moderföretaget kommer att tillämpa IFRS 9 från och med 1 januari 2023. Beskrivning av effekterna återfinns i koncernens redovisningsprinciper samt i tabellen nedan.

Moderbolag

Klassificering av finansiella tillgångar och skulder enligt IFRS 9

	Bokfört värde 2022-12-31	Kategorier enligt IAS 39	Kategorier enligt IFRS 9
<i>Finansiella tillgångar</i>			
Aktier och andelar	1 835 068		
Varav aktier och andelar av strategisk karaktär	845 958	Finansiella tillgångar värderade enligt verkligt värde option	Verkligt värde via resultatet
Varav övriga aktier och andelar	989 110	Finansiella tillgångar värderade enligt verkligt värde option	Verkligt värde via resultatet
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	795 730	Finansiella tillgångar värderade enligt verkligt värde option	Verkligt värde via resultatet
Fordran koncernföretag	380 601	Lånefordringar och kundfordringar	Upplupet anskaffningsvärde
Övriga fordringar	39 330	Lånefordringar och kundfordringar	Upplupet anskaffningsvärde
Kassa och bank	119 679	Lånefordringar och kundfordringar	Upplupet anskaffningsvärde
Summa finansiella tillgångar	3 170 408		
<i>Finansiella skulder</i>			
Övriga skulder	59 640	Lånefordringar och kundfordringar	Upplupet anskaffningsvärde
Förutbetalda intäkter och upplupna kostnader	91 823	Lånefordringar och kundfordringar	Upplupet anskaffningsvärde
Summa finansiella skulder	151 463		

Byggnader och mark

Länsförsäkringar Jämtland redovisar i moderbolaget förvaltningsfastigheter och rörelsefastigheter till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår inköpspriset samt utgifter direkt hänförliga till tillgången för att bringa den på plats och i skick för att utnyttjas i enlighet med syftet med anskaffningen. Avskrivningar redovisas i resultaträkningen under posten Driftkostnader.

Förvaltningsfastigheter och rörelsefastigheter skrivs av enligt bedömd nyttjandeperiod. Ingen avskrivning sker på komponenten mark vars nyttjandeperiod bedöms som obegränsad. Tillämpad avskrivningsmetod och bedömd nyttjandeperiod omprövas vid varje årsslut. Tillkommande utgifter läggs till anskaffningsvärdet endast om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med tillgången kommer att komma företaget till del och anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra tillkommande utgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer.

Samtliga fastigheter redovisas under byggnader och mark i moderbolagets balansräkning.

Dotterföretag och intresseföretag

Andelar i dotterföretag redovisas i moderbolaget enligt anskaffningsvärdemetoden. Utdelningar redovisas som intäkter i kapitalförvaltningen. Prövning för nedskrivning av andelarnas värde görs när en indikation finns på att värdet minskat. Andelar i intresseföretag redovisas i moderbolaget till verkligt värde.

Obeskattade reserver

På grund av sambandet mellan redovisning och beskattning särredovisas i moderbolaget inte den uppskjutna skatteskuld som är hänförlig till de obeskattade reserverna. Dessa redovisas således med bruttobeloppet i balansräkningen och resultaträkningen.

Koncernbidrag

Koncernbidrag redovisas i enlighet med RFR 2. Koncernbidrag som lämnats och erhållits i syfte att minimera koncernens totala skatt som bokslutsdisposition redovisas i resultaträkningen. Koncernbidrag som är att jämställa med en utdelning redovisas som utdelning i resultaträkningen. Lämnade koncernbidrag som är att jämställa med aktieägartillskott redovisas som investering i aktier i dotterföretag och erhållna koncernbidrag som utdelning.

NOT 2 Risker och riskhantering

Inledning

Länsförsäkringar Jämtlands resultat beror såväl av försäkringsverksamheten och de försäkringsrisker som hanteras där, som av placeringsverksamheten och finansiella risker. Risk och riskhantering är därför en central del av verksamheten. Denna not omfattar en beskrivning av bolagets riskhanteringsorganisation samt kvantitativa och kvalitativa upplysningar om bolagets risker.

Riskhanteringssystem

Med Bolagets strategi och mål följer ett visst mått av risktagande. Risktagande utgör en del av bolagets affärsverksamhet och är nödvändigt för att uppnå verksamhetens mål och leva upp till kundernas förväntningar. Det ska ske utifrån medvetna beslut så att bolaget maximerar värdeskapandet utan att riskera insolvens eller bristande möjlighet att uppfylla åtaganden till försäkringstagarna. Bolagets riskhanteringsstrategi är en integrerad del i bolagets företagsstyrning vilken, givet bolagets affärsstrategi, syftar till att styra bolagets risktagande så att en bra avvägning mellan risktagande och förutsättningar för avkastning uppnås.

Riskhanteringssystemet stödjer bolaget i att hantera och medvetet styra de risker bolaget utsätts för, så att onödiga risker undviks eller inte på något sätt uppmuntras. Som ett kundägt bolag utgår vi ifrån kunden i vårt risktagande. Länsförsäkringar Jämtland ska ha god kapacitet som möjliggör att prisvärda och hållbara helhetslösningar kan levereras på lång sikt.

Riskhanteringssystemet är en företagsgenomgripande gemensam ansats, där samtliga risker beaktas sammantaget och i relation till varandra. Systemet är väl integrerat med företagsstyrningen och innehåller metoder för intern styrning och kontroll för att säkerställa att bolaget löpande kan identifiera, mäta, hantera, övervaka, och rapportera de risker som bolaget är eller kan förväntas komma att bli exponerade för. Hanteringen av risk är en naturlig del i den dagliga verksamheten på alla nivåer och underlättar för verksamheten att nå uppsatta mål och leva upp till åtaganden mot försäkringstagarna. Riskhanteringssystemet behandlar samtliga risker i riskkartan inklusive underkategorier. Bolagets riskhanteringsarbete sker i nära samverkan med bolagets arbete kring hållbarhet, säkerhet och kontinuitet. På så sätt skapas goda förutsättningar att trygga en långsiktig och robust utveckling av bolaget. I bolagets styrande dokument beskrivs Bolagets tolerans mot risker samt hur respektive riskkategori ska hanteras. Nedan anges en översikt av risker som bolagets verksamhet ger upphov till.

Skadeförsäkringsrisk - Premierrisk - Reservrisk - Katastrofrisk - Annullationsrisk	Livförsäkringsrisk - Livfallsrisk - Driftkostnadsrisk - Omprövningsrisk	Marknadsrisk - Ränterisk - Aktierisk - Fastighetsrisk - Spreadrisk - Valutarisk - Koncentrationsrisk i placeringstillgångar	Motpartsrisk - Motpartsrisk utom placeringstillgångarna - Motpartsrisk inom placeringstillgångarna
Operativ risk - Interna oegentligheter - Extern brottslighet - Anställningsförhållanden och arbetsmiljö - Affärsförhållanden - Skada på fysiska tillgångar - Avbrott och störning i verksamhet och system - Transaktionshantering och processtyrning	Affärsrisker - Strategisk risk - Intjäningsrisk - Ryktesrisk (varumärkesrisk)	Likviditetsrisk inkl finansieringsrisk	Övriga risker - Hållbarhetsrisk - Framväxande risker
		Compliance och legala risker	

Organisation av riskarbetet

Ansvaret för Länsförsäkringar Jämtlands riskhanteringssystem ligger ytterst hos styrelsen som årligen beslutar om de övergripande styrdokument. Styrelsen får löpande rapportering om hur riskerna utvecklas. Styrelsen har inrättat tre utskott: finansutskott, ersättningsutskott och risk- och revisionsutskott. Styrelsen har dessutom en oberoende granskningsfunktion (internrevision) till sitt förfogande.

I finansutskottet ingår två bolagsstämmovalda styrelseledamöter och vd. Ekonomichef är adjungerad till finansutskottet. Finansutskottet har bland annat till uppgift att löpande följa utvecklingen av tillgångarna och ta fram förslag till eventuella förändringar av riktlinjerna för kapitalförvaltningen och det regelverk som styr bolagets kapitalförvaltning. I ersättningsutskottet ingår styrelsens ordförande samt ytterligare en bolagsstämmovald ledamot. Ersättningsutskottet är beredande organ till styrelsen och ska utarbeta förslag till styrelsens beslut om ersättning och övriga villkor för verkställande direktören. I Risk- och revisionsutskottet ingår minst tre bolagsstämmovalda ledamöter. Risk- och revisionsutskottet ska bland annat utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, övervaka bolagets finansiella rapportering och effektiviteten i bolagets interna kontroll, regelefterlevnad och riskhantering.

Bolagets vd har det övergripande operativa ansvaret för riskhanteringen. Ansvaret delegeras till respektive chef inom verksamheten som ansvarar för att händelser och risker inom respektive ansvarsområde identifieras, värderas och hanteras. I arbetet med riskhantering har bolaget även en riskbedömningskommitté för införsäkring av skadeförsäkringsrisker, en lokal kreditbedömningskommitté för hantering av kreditrisker och de centrala funktionerna riskhantering och regelefterlevnad. Funktionerna riskhantering och regelefterlevnad är direkt underställd vd.

Vidare har Länsförsäkringar Jämtland inrättat en funktion för säkerhet vilken bland annat hanterar informations-säkerhet och säkerställande av bolagets kontinuitet. Därutöver har bolaget utsett ett dataskyddsbud (DSO) samt en ansvarig för kundklagomål.

Centrala funktioner

Funktionen för riskhantering har till uppgift att övervaka bolagets riskhanteringssystem och följa upp verksamhetens löpande riskhantering samt rapportera en samlad bild av bolagets risker till ledning och styrelse.

Riskhanteringsfunktionen är även en stödjande och rådgivande funktion till verksamheten i arbetet med riskhantering.

Funktionen för regelefterlevnad följer upp att bolaget arbetar enligt gällande regler och har bland annat till uppgift att bevaka förändringar i externa regelverk. Funktionen för regelefterlevnad rapporterar regelbundet till styrelse och vd, samt lämnar årligen en samlad bedömning av hur väl bolaget uppfyller gällande regler och normer.

Aktuariefunktionen svarar för kvaliteten i beräkningen av försäkringstekniska avsättningar och bidrar även till relevanta delar av riskberäkningarna. Aktuariefunktionen yttrar sig också över policyn för tecknande av försäkringar samt lämpligheten av bolagets återförsäkringslösningar.

Funktionen för internrevision ska kontrollera att verksamheten inom bolaget bedrivs mot fastställda mål och i enlighet med styrelsens intentioner och riktlinjer genom att undersöka och utvärdera den interna styrningen och kontrollen av bolaget.

Rapportering av risk

Styrelsen får löpande rapportering av hur bolagets risker och verksamhet utvecklas via ett flertal olika rapporter från verksamheten och de centrala funktionerna.

Bolaget strävar efter att ha en effektiv intern och extern rapportering av information samt att informationssystemen levererar fullständiga, tillförlitliga, och relevanta uppgifter i rätt tid om bolagets verksamhet och de risker som bolaget är exponerat för.

Kapitalhantering

Riskernas inverkan på bolagets kapital utvärderas löpande och kapitalhanteringen hänger nära samman med styrningen av risktagandet. Sedan flera år har Länsförsäkringar Jämtland arbetat med ett kapitalmål för bolagets kapitalstyrka formulerat på grundval av kapitalkravsreglerna för Solvens II.

Av tabellen nedan framgår bolagets kapitalbas, totala kapitalkrav samt kapitalkvot enligt Solvens II regelverket.

	2022-12-31	2021-12-31
Totalt kapitalkrav	1 292	1 340
Kapitalbas	2 812	2 705
Kapitalkvot	218 %	202 %

I samband med den årliga affärsplaneringen, genomförs även en egen risk- och solvensanalys som avser att säkerställa att bolaget vid var tid har tillräckligt med kapital och likviditet. Analysen tar sin utgångspunkt i arbetet med affärsplanen och inkluderar även ytterligare scenarier och stresstester för att ge kompletterande underlag om framtida eventuella kapitalbehov. Analysen genomförs på ett sådant sätt att styrelsen och ledningen får en ökad gemensam kunskap för frågor om kapitalstruktur, kapitalbehov och beredskap för att vid behov kunna reducera risker eller anskaffa nytt kapital. Bolagets prognoser visar på en fortsatt väldigt god kapitalisering under de kommande åren och även vid mindre gynnsamma händelser.

Bolaget har på en övergripande nivå bestämt en risktolerans som uttrycks som en lägsta nivå på kvoten mellan kapitalbas och solvenskapitalkravet (benämns solvenskapitalkvot). Enligt beslut av styrelsen ska solvenskapitalkvoten vara minst 150 procent. Utöver att besluta den övergripande risktoleransen beslutar även bolagets styrelse även besluta om bolagets kapitalmål vilket uttrycks som ett intervall mellan en övre och undre målnivå.

Kapitalmålets syfte är att spegla bolagets kapitalbehov samt säkerställa att bolaget har tillräckligt med kapital för att kunna möta ett negativt scenario (exempelvis fallande tillgångspriser och/eller en negativ utveckling av bolagets affär) utan att riskera att understiga beslutad risktolerans.

Risker i skadeförsäkringsrörelsen

Bolagets försäkringsverksamhet generar skadeförsäkringsrisk och den kan i huvudsak delas in i fyra riskområden; premierisk, reservrisk, annullationsrisk och katastrofrisk. I och med att premier tas ut i förskott är likviditetsrisken i försäkringsverksamheten begränsad, förutsatt att premierna placerats relativt likvida.

Premierisk

Premierisk avser risken för förluster i nytilkommande affär, beroende på antingen större skadebetalningar än beräknat eller på att premieintäkterna blir lägre än beräknat. Premierisken innehåller dels en genuin osäkerhet om det faktiska utfallet av varje enskilt försäkringsavtal, dels osäkerhet om den ingående totala avsättningen för ännu ej inträffade skador på redan ingångna försäkringsavtal tillsammans med den under nästa år intjänade premien på årets försäljning kommer att visa sig vara tillräcklig för att täcka skade- och driftskostnader som kommer att belöpa på nästa räkenskapsår. Osäkerheten om utfallet av årets försäljning kan uppkomma genom att den prissättningsprocess som bolaget utvecklat innehåller brister. Ett exempel kan vara att bolagets tarifferings- och premiekalkylmodeller är felspecificerade eller att de bygger på felaktiga antaganden. Ett annat exempel är att bolagets konkurrensbevakning eller omvärldsanalys är otillräcklig. Oavsett orsak kan sådana fel leda till moturval och ett sämre försäkringstekniskt resultat än planerat.

Reservrisk

Reservrisk är risken för att avsättningen för oreglerade skador inte räcker för att reglera inträffade skador. Den hanteras främst genom utvecklade aktuariella metoder och en noggrann kontinuerlig uppföljning av anmälda skador.

Bolagets totala åtagande för gällande försäkringar (oreglerade skador brutto) uppgår till 1 106,5 (1 144,7) Mkr per 2022-12-31. Uppskattningen av de försäkringstekniska avsättningarna innefattar viss osäkerhet, eftersom avsättningarna motsvarar en bedömning av framtida skadeersättningar. Bedömningarna grundar sig på information om historiska skador som är kända på balansdagen. Därutöver beaktas förändringar i skadekostnadsutvecklingen, förändringar i lagstiftning och andra ekonomiska förhållanden.

Vid reservsättning används vedertagna aktuariella metoder, främst Chain Ladder, i kombination med prognoser över antal skador och medelskadekostnader. Osäkerheten är störst i skadeportföljer med lång avvecklingstid. Främst gäller det skador där stora utbetalningar kan komma många år framåt i tiden. Detta är särskilt märkbart inom trafik-

respektive olycksfallsförsäkring. När det gäller trafikskador finns även en osäkerhet om den framtida kostnadsutvecklingen på grund av att förändrad lagstiftning och myndighetsbeslut i efterhand kan påverka hur trafikförsäkringen belastas med kostnader. Även en förändring av skadeinflationsantagandet kan få stor påverkan på skadekostnaden och avsättningen för oreglerade skador. Utvecklingen av bolagets avsättning för oreglerade skador följs upp löpande genom analys av avvecklingsresultatet, dvs. en uppföljning av hur väl föregående års skadereserver räcker till att täcka kostnaden för inträffade skador.

Annullationsrisk

Annullationsrisk kan enkelt uttryckas som risken för att förväntade vinster från framtida premier uteblir p.g.a. oväntade annullationer. Annullationsrisk uppstår för länsförsäkringsbolagen både inom skade- och sjukförsäkring. Annullationsriskens storlek är dock begränsad och effekten bedöms som liten.

Katastrofrisk

Länsförsäkringar Jämtlands verksamhetsområde är Jämtlands län, vilket innebär att de risker som tecknats är koncentrerade till en förhållandevis liten region. Detta medför en relativt stor risk att flera enskilda försäkringar blir skadedrabbade vid en större skada som exempelvis en stormskada eller andra naturkatastrofer. Genom det i nästa avsnitt beskrivna interna riskutbytet är Länsförsäkringar Jämtland både skyddat mot och exponerat för katastrofskador som inträffar i de övriga länsförsäkringsbolagen. Åtagandet mot de övriga länsförsäkringsbolagen är den enskilt största risken och utgör ett belopp som motsvarar 15 procent av konsolideringskapitalet vid årets ingång med avdrag för värdet på LFAB-aktien. Det inträder då gruppens externa katastrofskydd är uttömt.

Riskhantering i skadeförsäkringsrörelsen

Länsförsäkringar Jämtland tecknar såväl direkt skadeförsäkring som mottagen skadeåterförsäkring inom områdena sjukdom och olycksfall, egendom, ansvar, motorfordon, trafik samt mottagen livåterförsäkring.

För att reducera försäkringsrisken finns olika metoder. Riskminskning med avseende på osäkerheten i enskilda försäkringsavtal sker dels genom diversifiering, det vill säga genom att utöka portföljen med avtal som är oberoende av varandra, dels genom att säkerställa en i organisationen väl förankrad prissättningsprocess, så att premien i varje enskilt avtal motsvarar den faktiska riskexponeringen. För att säkerställa detta görs inom ramen för prissättningsprocessen löpande uppföljning av tariffer och vid behov görs justeringar.

Länsförsäkringar Jämtland upprättar även detaljerade interna riktlinjer, riskurvalsregler, för att säkerställa en riktig bedömning och kvantifiering av den risk som tecknas. Riskurvalsreglerna revideras minst en gång per år och fastställs av vd. Ett viktigt led i detta är även besiktning av nya och befintliga risker. Riskurvalsreglerna anger också kvantitativa gränser för hur stor exponeringen maximalt får vara inom olika riskområden. I riktlinjerna fastställs inom vilka försäkringsklasser, storlekar, geografiska områden och sektorer där Länsförsäkringar Jämtland är villigt att exponera sig för risk. På så sätt säkerställs en lämplig fördelning inom portföljen. Bolagets riskbedömningskommitté utvärderar löpande olika risker och föreslår vid behov lämpliga åtgärder.

För att ytterligare begränsa riskerna i försäkringsrörelsen deltar bolaget i ett riskutbyte tillsammans med de 22 övriga länsförsäkringsbolagen. Riskutbytet innebär att de deltagande bolagen begränsar sina åtaganden i försäkringsavtalen upp till vissa, av styrelsen fastställda självbehåll. Återförsäkringen tar alltså sikte på att begränsa kostnaderna för egen räkning, i första hand per enskild skada, i andra hand per händelse.

Den del av skadekostnaden som överstiger självbehållet, netto efter återvinning från de skydd som Länsförsäkringar AB upphandlat på den externa återförsäkringsmarknaden, för skadorna som omfattas av riskutbytet, sprids ut över länsbolagen och Länsförsäkringar AB. Återförsäkringsprogrammen ger, med undantag för vissa risker, ett automatiskt skydd och kapacitet att teckna risker upp till vissa beloppsgränser. Risker som inte omfattas av den automatiska kapaciteten återförsäkras på marknaden för fakultativ återförsäkring. Programmen gäller kalenderårsvis. De förnyas eller omförhandlas varje år.

Det externa katastrofskyddet har under året varit begränsat till 8 miljarder kronor totalt för de 23 länsförsäkringsbolagen och Länsförsäkringar Sak tillsammans. För katastrofskador som överstiger 8 miljarder kronor har det under verksamhetsåret även funnits ett gemensamt internt återförsäkringsskydd. Risken för att av misstag

teckna en risk som i sin helhet, eller till en del, inte täcks av gällande återförsäkringsprogram, bedöms som en operativ risk.

Premie- och reservrisken är störst i skadeportföljer med lång avvecklingstid, det vill säga avtal där de stora utbetalningarna tenderar att komma först många år framåt i tiden. Detta är särskilt märkbart inom trafik-, sjuk- och olycksfallsförsäkring, vilka tillsammans utgör en relativt stor andel av total avsättning för oreglerade skador. När det gäller trafikskador tillkommer även osäkerhet om den framtida kostnadsutvecklingen på grund av att förändrad lagstiftning och myndighetsbeslut i efterhand kan påverka hur trafikförsäkringen belastas med kostnader.

Utvecklingen av avsättningen för oreglerade skador följs upp löpande genom analys av avvecklings-resultatet, dvs. en uppföljning av hur väl föregående års skadereserver räcker till att täcka kostnaden för inträffade skador. Dessa genomgångar innebär att alla skadehandläggare går igenom sina oreglerade skador och kontrollerar att den kvarvarande reserven är tillräcklig för att slutreglera skadan. Detta görs kvartalsvis.

Livförsäkringsrisk

Livförsäkringsrisker utgör risken för förluster vid försäkring av enskilda personers liv och hälsa. För bolaget utgörs dessa risker av bolagets skadelivräntor, vilket medför att relevanta underkategorier i sin tur är livslängdsrisk, kostnadsrisk och omprövningsrisk.

Livfallsrisk är risken för förluster till följd av att de försäkrade lever längre än vad som antagits och utgör därmed en risk i bolagets skadelivränterörelse där åtagandet utgörs av livsvarigt löfte om utbetalningar. Risken hanteras genom en kontinuerlig uppföljning av dödligheten inom länsförsäkringsbolagens sammanslagna skadelivräntebestånd, samt genom spridning av risken för ändrade dödlighetsantaganden genom intern återförsäkring.

Kostnadsrisk är risken för att administrationen av försäkringarna blir större än vad som antagits, vilket utgör en risk i bolagets skadelivränterörelse där utbetalningar kommer att administreras under lång tid efter det att försäkringen sålts. Risken hanteras genom en centraliserad administration som delas mellan länsförsäkringsbolagen och kontinuerlig uppföljning av kostnaderna.

Omprövningsrisk är risken för att ny lagstiftning påverkar framtida utbetalningar, vilket utgör en risk i bolagets skadelivränterörelse vars framtida utbetalningar är värdesäkrade och där principerna för denna värdesäkring kan påverkas genom lagstiftning. Risken hanteras dels genom remissförfarande där bolaget tillsammans med övriga branschen ger lagstiftaren en korrekt bild av lagstiftningens konsekvenser, och genom intern återförsäkring som inom gruppen utjämnar effekterna av ändrad lagstiftning.

Känslighet för risker hänförliga till försäkringsavtal

Avsättningarna för skadeförsäkringar är känsliga för förändringar i de väsentliga antaganden som antytts ovan. Känsligheten för förändringar av några av dessa antaganden är svåra att kvantifiera, exempelvis förändringar i regleringen av trafikförsäkringen. Nedanstående känslighetsanalyser har genomförts genom att mäta effekten på vinst före skatt och eget kapital av rimligt sannolika förändringar i några centrala antaganden. Effekterna har mätts antagande för antagande, med övriga antaganden konstanta och utan någon hänsyn till eventuella diversifieringseffekter. Den metod som använts i detta avsnitt samt efterföljande avsnitt för att mäta känsligheter har inte ändrats i jämförelse med föregående period.

Känslighetsanalys, premierisken

		Inverkan på resultat före skatt	Inverkan på eget kapital
1 % förändring i totalkostnadsprocent	+/-	5 706	4 531
1 % förändring i premienivån	+/-	5 277	4 190
1 % förändring i skadefrekvens	+/-	3 671	2 915
10 % förändring i premier för avgiven åf	+/-	5 082	4 035

Faktiska skadeanspråk jämfört med tidigare uppskattningar

Utöver känslighetsanalysen utgör också tidigare års skattningar av skadekostnaden för enskilda skadeår ett mått på förmågan att förutse den slutliga skadekostnaden. Tabellen nedan visar kostnadsutvecklingen för skadeåren 2013–2022 före återförsäkring.

Av den övre delen av tabellen framgår hur skattningen av den totala skadekostnaden per skadeår, exklusive mottagen återförsäkring och skaderegleringskostnader, utvecklas årsvis. Den nedre delen visar hur stor del av detta som finns i balansräkningen. Tabellen, undantaget skadeår 2013, visar på en god samstämmighet mellan uppskattad skadekostnad respektive år och nuvarande skattning av skadekostnaden. Skadeår 2013 har främst påverkats av en eftersläpning i rapporterade skadekostnader för stormen Ivar som inträffade i december 2013.

Skadekostnad före återförsäkring

Skadeår	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Totalt
Uppskattad skadekostnad											
- i slutet av skadeåret	-312 597	-264 472	-309 906	-300 219	-293 475	-338 324	-313 146	-324 074	-321 015	-345 575	
- Ett år senare	-369 522	-269 869	-300 131	-298 955	-285 546	-331 823	-305 900	-323 225	-318 818		
- Två år senare	-406 106	-264 370	-296 070	-289 450	-281 861	-323 750	-304 752	-310 755			
- Tre år senare	-383 358	-265 861	-293 780	-276 911	-283 571	-326 948	-305 398				
- Fyra år senare	-380 728	-265 707	-286 544	-283 061	-281 314	-318 798					
- Fem år senare	-380 073	-251 438	-296 219	-280 585	-281 107						
- Sex år senare	-380 274	-253 155	-296 194	-275 425							
- Sju år senare	-386 846	-257 170	-293 743								
- Åtta år senare	-380 666	-253 010									
- Nio år senare	-376 718										
- nuvarande skattning	-376 718	-253 010	-293 743	-275 425	-281 107	-318 798	-305 398	-310 755	-318 818	-345 575	-3 079 347
Ackumulerat över-/underskott	-64 121	11 462	16 163	24 794	12 368	19 526	7 748	13 319	2 197		43 456
% av initial skadekostnad	20,51%	-4,33%	-5,22%	-8,26%	-4,21%	-5,77%	-2,47%	-4,11%	-0,68%		
Totalt utbetalt	-349 371	-229 807	-276 391	-258 261	-260 817	-293 441	-269 186	-275 989	-245 792	-154 109	-2 613 164
Kvarstående skadekostnad	-27 347	-23 203	-17 352	-17 164	-20 290	-25 357	-36 212	-34 766	-73 026	-191 466	-466 183
Diskonteringsseffekt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Avsättning för oreglerade skador	-27 347	-23 203	-17 352	-17 164	-20 290	-25 357	-36 212	-34 766	-73 026	-191 466	-466 183
Avsättn. 2012 och tidigare											-99 183
Summa avsättning upptagen i BR	27 347	23 203	17 352	17 164	20 290	25 357	36 212	34 766	73 026	191 466	-565 366

Marknadsrisk

Förändringar i räntesatser, valutakurser, aktiekurser och fastighetspriser påverkar marknadsvärdena för finansiella tillgångar och skulder. Marknadsrisken är risken för att verkligt värde på nuvarande eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i marknadspriser. Länsförsäkringar Jämtland har en Placeringsriktlinje som reglerar hur tillgångarna ska placeras och till vilken risk detta får göras. Riktlinjen revideras en gång per år av styrelsen. Länsförsäkringar Jämtlands placeringssammansättning framgår i förvaltningsberättelsen. Målet för kapitalförvaltningen är att eftersträva en stabil avkastning över tid och att långsiktigt generera en god avkastning med hänsyn tagen till risk och likviditet.

Aktierisk

Aktierisk är den enskilt största marknadsrisken. Aktieexponeringen i koncernen är totalt 2 920 (2 908) Mkr.

Aktieplaceringarna sker i huvudsak i aktiefonder, i LFAB-aktier samt aktier i Humlegården Fastigheter AB, Lansa Fastigheter AB och Hällefors Tierp Skogar AB via dotterbolaget Länsförsäkringar Jämtland Fastigheter AB. Genom att placera i olika geografiska regioner minskar den totala aktierisken för bolaget.

Känslighetsanalys aktierisk

Inverkan på resultat före skatt vid tio procent upp- eller nedgång i aktiekurser är 292 Mkr.

Valutarisk

Exponering mot utländska valutor förekommer i aktiefondplaceringar i utländska aktier, till ett sammanlagt värde vid årets slut på 797 (862) Mkr. Dessa fonder noteras i SEK, men har en inbyggd valutakursrisk i och med att fonderna handlar med utländska aktier. Valutakursrisken avser företrädesvis US dollar, euro och engelska pund.

På skuldsidan är valutarisken mycket begränsad och är endast hänförlig till två enskilda återförsäkringskontrakt i euro respektive danska kronor.

Ränterisk

Placeringar i räntebärande värdepapper uppgår totalt till 796 (810) Mkr och består av andelar i svenska räntefonder. Då majoriteten av tillgångarna och försäkringstekniska avsättningar är räntekänsliga påverkas både tillgångar och skulder av en förändring av marknadsräntorna.

Känslighetsanalys ränterisk

Den nominella ränterisken i tillgångarna påverkar resultatet med cirka 12,7 (11,2) Mkr vid en procents förändring av den allmänna räntenivån. Den genomsnittliga durationen i placeringar i räntebärande tillgångar uppgår till 1,6 (1,3) år.

Fastighetsrisk

Exponeringen i direktägda fastigheter uppgår till totalt 97,4 (101,1) Mkr. Den mest betydande fastighetsrisken är att fastighetsvärdena minskar till följd av olika omvärldsförändringar. För Länsförsäkringar Jämtlands del är fastighetsrisken begränsad i och med att direktägda fastigheter endast utgör en mindre del av placeringstillgångarna samt att fastigheter uteslutande används i den egna rörelsen.

Motpartsrisk

Motpartsrisk avser de resultateffekter som uppstår om en utgivare eller motpart i ett finansiellt instrument inte kan fullgöra sina förpliktelser. För att begränsa motpartsrisken i placeringar i räntebärande värdepapper har fastställts den lägsta kreditvärdering en emittent ska ha. Dessutom begränsas om hur mycket som placeras hos olika emittenter. Dessa begränsningar styrs med utgångspunkt från riskberäkningar och kapitalkrav.

Motpartsrisken i avgiven återförsäkring är risken att betalning inte erhålls från återförsäkringsgivare i enlighet med avtalen. För att begränsa denna risk har länsförsäkringsbolagen ett särskilt regelverk för vilka externa återförsäkringsgivare som används. Minimikravet är att återförsäkringsgivare ska ha minst A-rating enligt Standard & Poor's när det gäller affär med lång avvecklingstid och minst BBB-rating på övrig affär. I detta avseende är affär med lång avvecklingstid, affär som beräknas ha en längre avvecklingstid än fem år. Dessutom eftersträvas en spridning på ett flertal olika återförsäkrare.

Exponering externa skydd 2022 procentuell fördelning per ratingkategori

AA	24,88 %
A	71,04%
BBB	3,29%
Not rated*	0,78 %

* Not rated avser exponering mot länsförsäkringsbolagen.

Länsförsäkringar Jämtland har på balansdagen 191 (222) Mkr i återförsäkrars andel av oreglerade skador och 0,0 (0,1) Mkr i depåer hos företag som avgivit återförsäkring. Bolaget har inga finansiella tillgångar som är förfallna till betalning eller som är nedskrivna och inte heller någon pant, annan säkerhet eller garantier utställda av tredje part för de finansiella tillgångarna. Det finns inte några finansiella tillgångar som har ett nedskrivningsbehov eller som är oreglerade på balansdagen.

Likviditetsrisk

Likviditetsrisk är risken för att ett företag får svårigheter att fullgöra åtaganden som är förenade med finansiella och försäkringstekniska skulder. För Länsförsäkringar Jämtland är likviditet normalt inget problem, eftersom premierna i försäkringsrörelsen betalas in i förskott och stora skadeutbetalningar ofta är kända långt innan de förfaller. Länsförsäkringar Jämtlands strategi för att hantera likviditetsrisker syftar till att i största möjliga utsträckning matcha förväntade in- och utbetalningar med varandra. Vad avser försäkringsskulder (avsättningar) framgår den beräknade tiden för kassautflödet för skulderna av nedanstående tabell.

Försäkringsskulder och dess duration (Mkr)

Försäkringsgren	Sammanlagda försäkrings- tekniska avsättningar, f.e.r.	Duration år
Olycksfall- och sjukförsäkring	148,2	9,9
Hem, villa, fritidshus	128,1	0,9
Företag, lantbruk, fastighet	156,1	1,0
Motorfordon	109,5	0,6
Trafik	316,2	15,2
varav		
Skadelivräntor	193,1	19,6
Övrig trafikförsäkring	297,3	6,1
Mottagen återförsäkring	312,8	14,1
varav		
Skadelivräntor	40,8	18,1
Övrig mottagen återförsäkring	271,9	12,8
Totalt	1 170,9	9,6

Moderbolagets likviditetsexponering med avseende på återstående löptider på finansiella tillgångar och skulder framgår av tabellen nedan. Kassaflödesanalysen ger också en viss illustration av företagets likviditetssituation.

Likviditetsexponering av tillgångar och skulder i moderbolaget (Mkr)

Tillgångar	På anmodan	<3 mån	3 mån-1 år	1-5 år	>5 år	Utan löptid	Summa
Kassa och bank	119,7						119,7
Byggnader						75,5	75,5
Aktier och andelar 1)						885,4	885,4
Obligationer och andra räntebärande värdepapper						795,7	795,7
Fordringar avseende direkt försäkring		211,9					211,9
Fordringar återförsäkring		5,3					5,3
Övriga fordringar		35,9			3,6		39,5
	119,7	253,1			3,6	1756,6	2133,0

Skulder	På anmodan	<3 mån	3 mån- 1 år	1-5 år	>5 år	Utan löptid	Summa
Försäkringstekniska avsättningar f.e.r			237,6	156,1	777,2		1170,9
Skulder avseende direkt försäkring		12,3					12,3
Övriga skulder		11,7	39,0				50,7
		24,0	276,6	156,1	777,2		1233,9

1) avser endast aktier och andelar som kan klassificeras som omsättningsbara

Operativa risker

Operativ risk avser risken för förlust till följd av icke ändamålsenliga eller misslyckade interna processer, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser. Operativa risker finns i alla delar av bolagets verksamhet.

Regelefterlevnadsrisker är exempel på operativa risker, likaså legala risker samt olika typer av säkerhetsrisker. I många fall kan operativa risker hänföras till vad som ibland kallas den mänskliga faktorn.

Länsförsäkringar Jämtland arbetar med förebyggande operativa risker genom att systematiskt och regelbundet identifiera och analysera risker i bolagets affärskritiska processer samt i samband med beslut och förändringar. Inträffade incidenter rapporteras, analyseras och dokumenteras i syfte att säkerställa att incidenterna hanteras när de inträffar samt för att samla kunskap om verksamhetens risker och avhjälpa strukturella fel i processer och rutiner.

Operativa risker kan i många fall förebyggas med väl styrda arbetsprocesser, förebyggande säkerhetsarbete och intern kontroll. I andra fall krävs fördjupade analyser, handlingsplaner, utbildning eller övning beroende på riskens karaktär. Väl styrda arbetsprocesser och tydliga ramverk skapar goda förutsättningar för medarbetaren att veta inom vilka ramar som verksamheten ska bedrivas. Det ger även organisationen möjlighet att säkerställa en korrekt och aktuell informationshantering avseende konfidentialitet, tillgänglighet och riktighet.

Bolagets arbete med kontinuitetsplanering utgör ytterligare en viktig del i bolagets hantering av operativa risker såväl som i bolagets hållbarhetsarbete. Kontinuitetsarbetet innebär förutom att identifiera risker, sårbarheter och beroenden, att säkerställa funktionaliteten i kritiska verksamheter och resurser oaktat störningar i egen eller utlagd verksamhet. I den funktionaliteten ingår även krisplanering.

Bolagets funktioner för riskhantering, regelefterlevnad och internrevision har, som tidigare beskrivits, bland annat till uppgift att säkerställa att det finns effektiva processer för att identifiera, bedöma, övervaka och hantera operativa risker. På motsvarande sätt har funktionen för informationssäkerhet, såväl som bolagets dataskyddsombud, en viktig roll i att stödja bolagets hantering av operativa risker. Bolaget arbetar kontinuerligt med sina processer och en central del i processutvecklingen är att arbeta med ständiga förbättringar där både medarbetare och kunders synpunkter tas tillvara.

Affärsrisker

Affärsrisker omfattar risk för förluster till följd av affärsstrategier och affärsbeslut som visar sig vara missriktade, konkurrenters åtgärder, omvärldsförändringar och negativa rykten om bolaget, liksom en oväntad nedgång i intäkter från exempelvis volymminskningar. Affärsrisker hanteras på styrelse- och ledningsnivå genom analyser och beslut inför strategiska vägval om inriktningen av verksamheten i samband med årliga affärsplaneringsprocessen. Som ett komplement till affärsplanen genomförs årligen även en egen risk och solvensanalys i syfte att utvärdera bolagets framtida risker, kapital- och likviditetsbehov vid mindre gynnsamma (stressade) prognoser av affärsplanen. De specifika affärsrisker som vid var tid bedöms som viktigast följs fortlöpande upp på ledningsnivå.

Hållbarhetsrisker

Hållbarhetsrelaterade risker är också andra typer av risker som bolaget är exponerade mot. Arbetet med hållbarhet har varit grunden i bolagets affärsidé redan sedan start. Hållbarhetsrisker finns inom alla delar av Bolagets verksamhet och omfattar t.ex. miljö- och klimatrelaterade risker, sociala och personalrelaterade risker, korruptionsrisker och risker inom mänskliga rättigheter. Väsentliga hållbarhetsrisker hanteras löpande och är bland annat en del i det systematiska riskhanteringsarbetet och bolagets arbete med risk- och solvensbedömning. Bolagets ambition är att fokusera på hållbarhetsrelaterade risker och möjligheter som är viktigast för bolagets intressenter och där vi samtidigt har en stor möjlighet att påverka genom vår verksamhet.

Risker i övrig verksamhet

Förutom sakförsäkringsverksamheten säljer Länsförsäkringar Jämtland livförsäkringar och bankprodukter till kunderna för Länsförsäkringar Livs respektive Länsförsäkringar Banks räkning och som ersättning för detta erhålls en provision.

I avtalet med Länsförsäkringar Bank regleras hur provisionersättning beräknas i den förmedlade bankaffären. I detta avtal framgår att Länsförsäkringar Jämtland ska stå för 80 procent av de kreditförluster som eventuellt uppkommer på de lån som förmedlats till Länsförsäkringar Bank, vilka dras av från den erhållna provisionen.

Övriga risker är risken för förluster till följd av risker som ökar med tiden, framväxande risker, till exempel som till följd av samhällsförändringar. Övriga risker har lyfts fram i riskkartan för att tydliggöra vikten av dessa risker och att dessa risker även tas hänsyn till på en övergripande nivå i bolaget

Noter till resultat- och balansräkning

Om inget annat anges avser uppgifter i not både koncern- och moderbolag. Belopp om inte annat anges är i tkr.

NOT 3 Premieinkomst

	2022	2021
Direkt försäkring i Sverige	556 744	528 982
Mottagen återförsäkring	34 445	35 334
Premieinkomst	591 189	564 316

NOT 4 Kapitalavkastning överförd från kapitalförvaltningen

	2022	2021
Överförd kapitalavkastning till skadeförsäkringsrörelsen	11 300	10 595
Räntesats %	0,76/1,58/1,53	1,0/1,12/1,31
Överförd kapitalavkastning till skadelivränterörelsen	-19 972	12 485

Metod för beräkning av kalkylräntesats för överförd kapitalavkastning till skadeförsäkringsrörelsen, se not 1 Redovisningsprinciper.

NOT 5 Utbetalda försäkringsersättningar

	Före avgiven återförsäkring		Återförsäkrares andel		Försäkrings ersättningar f.e.r.	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Utbetalda försäkringsersättningar	-326 519	-315 680	7 163	19 743	-319 356	-295 937
Driftkostnader för skadereglering	-52 044	-45 050	-	-	-52 044	-45 050
Utbetalda försäkringsersättningar	-378 563	-360 730	7 163	19 743	-371 400	-340 987

NOT 6 Driftkostnader

	Koncernen		Moderbolaget	
	2022	2021	2022	2021
Totala driftkostnader före funktionsindelning				
Personalkostnader	-142 032	-121 444	-142 032	-121 444
Lokalkostnader	-5 608	-5 799	-5 608	-5 799
Avskrivningar	-7 517	-9 123	-7 561	-9 167
Övriga kostnader	-90 371	-90 862	-90 371	-90 980
Omkostnadsbidrag	59 150	53 250	59 150	53 250
Summa totala driftkostnader	-186 377	-173 978	-186 422	-174 140
Avgår:				
Skaderegleringskostnader	45 617	40 593	45 617	40 593
Resultat av förmedlad affär	11 247	9 555	11 247	9 555
Kapitalförvaltningens kostnader	3 000	3 000	3 000	3 000
Förändring av förutbetalda anskaffningskostnader	2 923	1 803	2 923	1 803
Återstående driftkostnader	-123 590	-119 027	-123 635	-119 189
Funktionsindelade driftkostnader				
Anskaffningskostnader	-70 072	-63 586	-70 072	-63 586
Årets förändring av förutbetalda				
Anskaffningskostnader	2 923	1 803	2 923	1 803
Administrationskostnader	-56 441	-57 362	-56 486	-57 406
Summa driftkostnader	-123 590	-119 145	-123 635	-119 189
<i>Öhrlings PricewaterhouseCooper AB</i>				
Revisionsuppdrag	-610	-538	-566	-500
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	-	-	-	-
Skatterådgivning	-	-	-	-
Övriga uppdrag	-	-	-	-
Summa	-610	-538	-566	-500

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter.

NOT 7 Övriga tekniska kostnader

Trafikförsäkringsföreningen (TFF) är ett samarbetsorgan för de försäkringsbolag som har rätt att meddela trafikförsäkring i Sverige. Dessa försäkringsbolag är enligt lag skyldiga att vara medlemmar i TFF. Föreningens verksamhet styrs till övervägande del av reglerna i trafikskadelagen och trafikförsäkringsförordningen. Regeringen fastställer TFF:s stadgar.

En av föreningens huvuduppgifter är att reglera trafikskador som orsakats av okända, oförsäkrade och utländska fordon. Andra huvuduppgifter är att ta ut en lagstadgad avgift (trafikförsäkringsavgift) av ägare till oförsäkrade fordon samt att delta i det internationella trafikförsäkringsarbetet (Gröna Kortsamarbetet och vissa andra funktioner). TFF har också till uppgift att hantera vissa försäkringsfrågor gällande motorfordon inom det frivilliga branschsamarbetet i Sverige (Bilförsäkringskommittén). TFF svarar även för administrationen av Trafikskadenämnden.

TFF:s egna intäkter utgörs främst av betalda trafikförsäkringsavgifter och finansiella intäkter. Drift-

kostnaderna och skadekostnaderna överstiger regelmässigt intäkterna och det uppkommer årligen ett nettounderskott i TFF:s verksamhet. Av regler i trafikskadelagen följer att medlemsbolagen har ett solidariskt ansvar att finansiera detta nettounderskott. Underskottet fördelas mellan medlemsbolagen på basis av bolagens premievolymer för trafikförsäkring genom en årlig avräkning som fastställs av TFF:s stämma. Nettounderskottet redovisas i enlighet med en branschgemensam rekommendation.

Länsförsäkringsbolagens totala andel av TFF:s underskott utgör 35,9 procent och bygger på under 2022 intjänade premier för direkttecknade trafikförsäkringar. Länsförsäkringars andel fördelas sedan mellan länsförsäkringsbolagen och Länsförsäkringar Sak AB med hjälp av samma premienyckel, dvs. under 2021 intjänade premier för direkttecknade trafikförsäkringar. Länsförsäkringar Jämtlands andel av länsförsäkringsgruppens andel utgör 2,08 %. Totalt uppgår prognosticerad avräkning 2022 för Länsförsäkringar Jämtland till -3 385 tkr. Driftkostnaderna 2021 återbetalades utifrån tidigare debiteringar med 0,2 tkr via gemensamma kostnader från Länsförsäkringar AB och redovisas under posten driftkostnader i resultaträkningen.

Premier och Trafikförsäkrings-avgifter	Skadeutbetalningar efter självrisk	Kapitalavkastning	Summa TFF 2022 (Övrig skuld)	Slutavräkning 2021	Resultaträkning
3 575	-6 810	-150	-3 385	919	-2 466

NOT 8 Kapitalavkastning, intäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2022	2021	2022	2021
Utdelningar på aktier och andelar				
Utdelningar på aktier och andelar	13 336	10 969	55 295	36 145
Summa utdelningar på aktier och andelar	13 336	10 969	55 295	36 145
Ränteintäkter m.m.				
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	997	-	997	-
Övriga ränteintäkter m.m.	195	18	4 045	4 020
Summa ränteintäkter m.m.	1 192	18	5 042	4 020
Realisationsvinster				
Obligationer	207	3 207	207	3 207
Aktier och andelar	30 280	77 224	30 280	77 224
Summa realisationsvinster	30 487	80 431	30 487	80 431
Summa kapitalavkastning, intäkter	45 015	91 418	90 824	120 596

NOT 9 Kapitalavkastning, kostnader

	Koncernen		Moderbolaget	
	2022	2021	2022	2021
Räntekostnader m.m.				
Kapitalförvaltningskostnader	-4 190	-2 661	-4 190	-2 661
Summa räntekostnader m.m.	-4 190	-2 661	-4 190	-2 661
Summa kapitalavkastning, kostnader	-4 190	-2 661	-4 190	-2 661

NOT 10 Orealiserade vinster och förluster på placeringstillgångar

Koncernen	Orealiserade vinster		Orealiserade förluster	
	2022	2021	2022	2021
Aktier och andelar	136 654	280 880	-184 014	-
Andelar av resultat i intresseföretag	47 875	79 096		
Räntebärande värdepapper	-	-	-32 825	-2 234
Summa	180 413	359 976	-216 839	-2 234
Moderbolaget				
Aktier och andelar	-	173 205	-182 014	-
Aktier och andelar i intresseföretag	4 116	58 736		
Räntebärande värdepapper	-	-	-32 825	-2 234
Summa	4 116	231 941	-214 839	-2 234

NOT 11 Provisionsintäkter och provisionskostnader

	2022	2021
Provisionsintäkter bank	40 995	38 216
Provisionskostnader bank	-50 193	-46 581
Provisionsintäkter liv	7 193	8 034
Provisionskostnader liv	-7 242	-4 621
Extern skaderegleringsaffär intäkter	6 773	5 592
Extern skaderegleringsaffär kostnader	-8 773	-10 195
Summa övriga intäkter och kostnader	-11 247	-9 555

NOT 12 Immateriella tillgångar

	2022	2021
Ingående anskaffningsvärde	14 761	14 761
Årets förvärv	-	-
Utgående anskaffningsvärde	14 761	14 761
Ingående avskrivningar	-8 142	-6 017
Årets avskrivningar	- 827	-2 125
Utgående avskrivningar	-8 969	-8 142
Utgående balans	5 792	6 619

Immateriella tillgångar består av kostnader för utveckling av försäkringsprogrammet EttSAK. Tillgångarna skrivs av på 10 år utifrån beräknad intjänandegrad.

NOT 13 Byggnader och mark

	Koncernen			Moderbolaget		
	Rörelsefastigheter	Förvaltningsfastigheter	Totalt	Rörelsefastigheter	Förvaltningsfastigheter	Totalt
Antal	1	1	2	1	1	2
Areal kvm	2 208	350	2 558	2 208	350	2 558
Anskaffningsvärde	95 427	2 209	97 636	95 427	2 209	97 636
Marknadsvärde	75 370	22 000	97 370	75 370	22 000	97 370
Bokfört värde	75 370	22 000	97 370	75 370	133	75 503
Bokfört värde per kvm kr	34 134	62 857	96 991	34 134	380	34 514
Ytvakansgrad %	-	-	-	-	-	-
Direktavkastning %	-	-	-	-	-	-
Taxeringsvärde, tkr	27 968	9 500		27 968	9 500	

Geografisk fördelning

Rörelsefastigheten ligger i centrala Östersund och förvaltningsfastigheten ligger i Åre.

Värderingsmetod

Rörelsefastigheten Borgens 7 har i koncernen värderats till verkligt värde, som motsvarar bokfört värde (anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar). Värdering av förvaltningsfastigheten har skett av extern värderingspart enligt ortsprismetoden.

	Koncernen		Moderbolaget	
	2022	2021	2022	2021
Ackumulerade anskaffningsvärden				
Vid årets början	97 636	104 534	97 636	104 534
Pågående nyanläggning	0	-6 898	0	-6 898
Utgående balans	97 636	97 636	97 636	97 636
Ackumulerade avskrivningar enligt plan				
Vid årets början			-20 347	-20 389
Årets avskrivningar enligt plan			-1 786	42
Utgående balans			-22 133	-20 347
Ackumulerade värdejusteringar verkligt värde				
Vid årets början	3 477	-3 109		
Årets värdejustering	-3 743	6 586		
Utgående balans	-266	3 477		
Redovisat värde vid årets slut	97 370	101 113	75 503	77 289

Andel av fastigheterna som används i den egna verksamheten

Länsförsäkringar Jämtland utnyttjar som huvudkontor hela fastigheten Borgens 7, totalt 2 208 kvm. Förvaltningsfastigheten Mörviken 1:71 i Åre, totalt 350 kvm, används som konferens- och personalstuga.

NOT 14 Placeringar i koncern- och intresseföretag

Koncern/intresseföretag	Ägarandel Antal aktier	%	Anskaffnings- värde	Bokfört värde	Verkligt värde	Totalt eget kapital
Koncernen						
<i>Aktier</i>						
Länsförsäkringar AB	262 248	2,52	206 813	838 931	838 931	35 549 000
LF Norr Holding AB, 556764-1435	1 000	25	7 957	2 825	2 825	10 651
Summa aktier och andelar i intresseföretag			214 770	841 756	841 756	35 559 651
Moderbolaget						
<i>Aktier</i>						
Länsförsäkringar AB	262 248	2,52	206 813	838 931	838 931	35 549 000
Logen 6 Fastighets AB, 556763-5163	1 000	100	100	100	102	102
LF Jämtland Fastigheter AB, 556660-2537	1 000	100	100	4 102	65 349	65 349
LF Norr Holding AB, 556764-1435	1 000	25	7 957	2 825	2 825	10 651
Summa aktier i koncern- och intresseföretag			214 970	845 958	907 207	35 625 102

Samarbetet inom Länsförsäkringsgruppen och för gruppen gemensamma styrningsfrågor regleras i ett antal strategi- och styrdokument. Ett av dessa styrdokument är det s.k. konsortialavtalet där länsförsäkringsbolagen gemensamt kallas för konsortiet. Konsortialavtalet reglerar dels samarbetet mellan länsförsäkringsbolagen, dels länsförsäkringsbolagens ägande av Länsförsäkringar AB.

I likhet med övriga länsförsäkringsbolag är Länsförsäkringar Jämtland representerat i konsortiet av bolagets styrelseordförande och vd. Genom konsortiet har Länsförsäkringar Jämtland inflytande över väsentliga beslut som rör Länsförsäkringar AB:s finansiella och operativa strategier och har därmed ett betydande inflytande över Länsförsäkringar AB.

Aktier och andelar i koncern- och intresseföretag	Koncernen		Moderbolaget	
	2022	2021	2022	2021
Redovisat värde vid årets ingång	837 678	778 943	841 880	783 145
Förvärv av intresseföretag				
Värdeförändring av verkligt värde*			4 078	58 735
Andel i årets resultat	47 876	79 096		
Andel i övrigt totalt resultat	260	4 816		
Andra förändringar i intresseföretagets egna kapital	-44 058	-25 177		
Avyttring av intresseföretag				
Summa aktier och andelar i intresseföretag	841 756	837 678	845 958	841 880

Finansiell information i sammandrag av koncernens intresseföretag**Länsförsäkringar AB****Länsförsäkringar i Norr Holding AB**

	2022	2021	2022	2021
Tillgångar	688 402 000	711 589 000	10 884	11 293
Skulder	652 853 000	676 202 000	233	19
Eget kapital	35 549 000	35 387 000	10 651	11 274
<i>Varav primärkapital</i>	2 200 000	2 200 000		
Intäkter	-12 844 000	60 012 600	-	-
Årets resultat	1 925 000	3 148 000	-	-
Årets övriga totalresultat	-11 350	191 700		
Totalt resultat	1 984 000	3 420 800	-	-
Avstämning av redovisade värden:				
Nettotillgångar vid årets ingång	35 387 000	33 051 000	11 274	11 274
Årets resultat	1 925 000	3 148 000	-389	-
Årets övriga totalresultat	- 11 350	191 700		
Betalda utdelningar	-1 751 000	-1 001 000		
Nettotillgångar vid årets utgång	35 549 650	35 387 000	10 885	11 274
Ägarandel i intresseföretag	2,5%	2,5%	25%	25%

* Bolagets aktieinnehav i Länsförsäkringar AB har värderats till verkligt värde på basis av aktiernas substansvärde. Eftersom aktierna innehas med hembudsförbehåll enligt vilket aktierna i första hand måste erbjudas de övriga ägarna till ett pris som motsvarar substansvärdet, så utgör substansvärdet aktiernas verkliga värde.

NOT 15 Aktier och andelar

	Antal	Anskaffnings- värde	Verkligt /bokfört värde
Koncernen 2022			
Ej noterade aktier			
<i>Näringsbetingade aktier</i>			
Länsförsäkringar Mäklarservice AB	200	40	1 089
Länshem AB	186	1000	580
Humlegården Fastigheter AB	17 511	159 192	629 783
Lansa Fastigheter AB	18 483	200 019	252 921
Hällefors Tierp Skogar AB	2 590	86 431	186 550
<i>Övriga onoterade aktier och andelar</i>			
Kreditgarantiföreningen Jämtland	2 000	205	205
Summa ej noterade aktier		446 887	1 071 128
Noterade andelar i aktiefonder			
LF Sverigefond	56 486	43 643	133 607
SHB Europa Selektiv	292 660	60 537	99 194
SHB Amerikafond	175 043	81 711	276 107
SHB Tillväxtmarknadsfond	259 507	56 557	95 710
SHB Amerika Småbolag	97 552	70 079	119 123
SHB Global Index	248 269	56 529	97 414
SHB Microcap Sverige	145 518	15 000	32 080
SHB Sverige småbolag	11 457	16 334	24 322
SHB Hälsovård Tema	148 936	55 270	58 692
SHB Hållbar Energi	131 327	55 254	50 984
Summa noterade andelar		510 914	987 233
Ej noterade andelar			
Destination Åre		24	24
BRF KV New York		21 542	19 932
Summa ej noterade andelar		21 566	19 956
Summa aktier och andelar		979 367	2 078 317
Moderbolaget 2022			
Summa enligt ovan i koncern		979 367	2 078 317
-avgår Humlegården Fastigheter AB, Lansa Fastigheter AB, Hällefors Tierp Skogar AB, Brf Kv New York		-467 184	-1 089 207
Summa aktier och andelar		512 183	989 110

	Antal	Anskaffnings- värde	Verkligt /bokfört värde
Koncernen 2021			
Ej noterade aktier			
<i>Näringsbetingade aktier</i>			
Länsförsäkringar Mäklarservice AB	200	40	1089
Länshem AB	186	1 000	542
Humlegården Fastigheter AB	17 511	159 192	523 824
Lansa Fastigheter AB	18 483	200 019	273 215
Hällefors Tierp Skogar AB	2 590	86 431	135 659
<i>Övriga onoterade aktier och andelar</i>			
Kreditgarantiföreningen Jämtland	2 000	205	205
Summa ej noterade aktier		446 887	934 534
Noterade andelar i aktiefonder			
LF Sverigefond	56 486	43 643	153 589
SHB Europa Selektiv	332 000	68 145	117 135
SHB Amerikafond	187 947	85 280	347 575
SHB Tillväxtmarknadsfond	297 125	64 263	115 360
SHB Amerika Småbolag	96 623	68 891	135 843
SHB Global Index	247 521	56 231	105 620
SHB Microcap Sverige	145 518	15 000	59 766
SHB Sverige småbolag	11 345	16 048	40 757
SHB Hälsovård Tema	57 068	20 000	20 756
SHB Hållbar Energi	45 052	20 000	19 433
Summa noterade andelar		457 501	1 115 834
Ej noterade andelar			
Destination Åre		24	24
Brf Kv New York		21 542	19 873
Summa ej noterade andelar		21 566	19 897
Summa aktier och andelar		925 954	2 070 265
Moderbolaget 2021			
Summa enligt ovan i koncern		925 954	2 070 265
-avgår Humlegården Fastigheter AB,		-467 184	-952 592
Lansa Fastigheter AB, Hällefors Tierp Skogar AB			
Summa aktier och andelar		458 770	1 117 673

NOT 16 Obligationer och andra räntebärande värdepapper

Koncern och moderbolag	Anskaffnings- värde 2022-	Verkligt värde 2022	Anskaffnings- värde 2021	Verkligt värde 2021
Onoterade obligationer och andra räntebärande värdepapper				
SHB Företagsobligationsfond	194 546	191 405	73 514	80 612
SHB Företagsobligationsfond Cri	202 028	199 263	318 061	322 277
SHB Ränteavkastning	214 485	206 355	198 079	204 705
SHB Inst korträntefond	197 839	198 707	200 933	202 650
Summa obligationer och andra räntebärande värdepapper	808 898	795 730	790 587	810 244

NOT 17 Fordringar avseende direkt försäkring

	2022	2021
Fordringar hos försäkringstagare	188 777	179 350
Fordringar hos försäkringsföretag	23 097	21 933
Summa fordringar avseende direkt försäkring	211 874	201 283

NOT 18 Kategorier av finansiella tillgångar och skulder

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Tillgångar som bestämts tillhöra kategorin

Koncernen 2022	Innehav för handelsändamål	Låneford- ringar	Summa redovisat värde	Verkligt värde	Anskaffnings- värde
<i>Finansiella tillgångar</i>					
Aktier och andelar	2 078 317		2 078 317	2 078 317	979 367
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	795 730		795 730	795 730	808 898
Övriga finansiella placeringstillgångar	46		46	46	46
	2 874 093		2 874 093	2 874 093	1 788 311
	Innehav för handelsändamål	Övriga skulder	Summa redovisat värde	Verkligt värde	
<i>Finansiella skulder</i>					
Övriga skulder	-	87 083	87 083	87 083	

Moderbolaget 2022

	Innehav för handelsändamål	Lånefordringar	Summa redovisat värde	Verkligt värde	Anskaffningsvärde
<i>Finansiella tillgångar</i>					
Aktier och andelar i intresseföretag	841 756		841 756	841 756	214 770
Aktier och andelar	989 110		989 110	989 110	512 183
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	795 730		795 730	795 730	808 898
Övriga finansiella placeringstillgångar	46		46	46	46
Summa	2 626 642		2 626 642	2 626 642	1 535 897
	Innehav för handelsändamål	Övriga skulder	Summa redovisat värde	Verkligt värde	
<i>Finansiella skulder</i>					
Övriga skulder	-	59 640	59 640	59 640	
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Tillgångar som bestämts tillhöra kategorin				

Koncernen 2021

	Innehav för handelsändamål	Lånefordringar	Summa redovisat värde	Verkligt värde	Anskaffningsvärde
<i>Finansiella tillgångar</i>					
Aktier och andelar	2 070 265		2 070 265	2 070 265	925 954
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	810 244		810 244	810 244	790 587
Övriga finansiella placeringstillgångar	112		112	112	112
Summa	2 880 621		2 880 621	2 880 621	1 716 653
	Innehav för handelsändamål	Övriga skulder	Summa redovisat värde	Verkligt värde	
<i>Finansiella skulder</i>					
Övriga skulder	-	99 151	99 151	99 151	

Moderbolaget 2021

	Innehav för handelsändamål	Lånefordringar	Summa redovisat värde	Verkligt värde	Anskaffningsvärde
<i>Finansiella tillgångar</i>					
Aktier och andelar i intresseföretag	837 677		837 677	837 677	214 770
Aktier och andelar	1 117 673		1 117 673	1 117 673	458 770
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	810 244		810 244	810 244	790 587
Övriga finansiella placeringstillgångar	112		112	112	112
Summa	2 765 706		2 765 706	2 765 706	1 464 239
	Innehav för handelsändamål	Övriga skulder	Summa redovisat värde	Verkligt värde	
<i>Finansiella skulder</i>					
Övriga skulder	-	49 490	49 490	49 490	

I nedanstående tabeller lämnas upplysningar om hur verkligt värde bestämts för de finansiella instrument som värderas till verkligt värde i balansräkningen. Uppdelning av hur verkligt värde bestämts görs utifrån följande tre nivåer.

I not 1, Redovisningsprinciper återfinns beskrivningar om hur verkligt värde bestäms avseende tillgångar och skulder

Nivå 1: enligt priser noterade på en aktiv marknad för samma instrument

Nivå 2: utifrån direkt eller indirekt observerbara marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1

Nivå 3: utifrån indata som inte är observerbara på marknaden

tkr	(Nivå 1)	(Nivå 2)	(Nivå 3)	Summa
Koncernen 2022-12-31				
Aktier och andelar	987 236	-	1 091 082	2 078 317
Obligationer och andra räntebärande värdepapper				
	795 730			795 730
Övriga tillgångar	46			46
Summa	1 784 886	-	1 089 207	2 874 093
Koncernen 2021-12-31				
Aktier och andelar	1 115 837	-	954 428	2 070 265
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	810 244			810 244
Övriga tillgångar	112			112
Summa	1 928 029	-	952 592	2 880 621
Moderbolag 2022-12-31				
Aktier och andelar	987 236		847 832	1 835 068
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	795 730			795 730
Övriga tillgångar	46			46
Summa	1 784 886		845 958	2 630 844
Moderbolag 2021-12-31				
Aktier och andelar	1 115 837		843 716	1 959 553
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	810 244			810 244
Övriga tillgångar	112			112
Summa	1 928 029		841 880	2 769 909

Förändringar i värderingstekniker baserade på icke observerbara marknadsdata (**Nivå 3**)

	Ingående balans	Realiserade och orealiserade vinster (+) eller förluster (-) i resultaträkningen	Köp och försäljning	Flytt till (+) och från (-) nivå 3	Utgående balans	Nettoförändringar i orealiserade vinster (+) eller förluster (-) relaterade till instrument som innehas på balansdagen
Tillgångar						
Aktier och andelar	954 428	136 654			1 091 082	-

Länsförsäkringar Jämtland har kategoriserat onoterade aktieinnehav samt andra tillgångar utan observerbara marknadsdata som nivå 3-tillgångar. Princip för värdering av innehav i Länsförsäkringar AB se not 1. Övriga tillgångar i nivå 3 är värderade till substansvärde alternativt anskaffningsvärde. Enligt IFRS ska en känslighetsanalys presenteras med hjälp av en alternativ värdering av dessa tillgångar.

Ur ett värderingstekniskt perspektiv har Länsförsäkringar Jämtland inte erhållit tillräckligt med information för att kunna göra en alternativ värdering. Länsförsäkringar Jämtland har därför valt att inte presentera någon alternativ värdering av dessa tillgångar.

NOT 19 Materiella tillgångar

	Koncern		Moderbolag	
	2022	2021	2022	2021
Ingående anskaffningsvärde för maskiner och kontorsinventarier	65 570	59 095	65 570	59 095
Årets inköp	2 558	12 278	2 558	12 278
Försäljning/utrangering	-1 672	-5 803	-1 672	-5 803
Utgående anskaffningsvärde	66 456	65 570	66 456	65 570
Ingående avskrivningar	-49 950	-50 050	-49 950	-50 050
Årets avskrivningar	-4 947	-5 256	-4 947	-5 256
Försäljning/utrangering	914	5 356	914	5 356
Utgående avskrivningar	-53 983	-49 950	-53 983	-49 950
Planenligt restvärde	12 473	15 620	12 473	15 620
Varulager	175	148	175	148
Summa	12 648	15 768	12 648	15 768

Byggnadsinventarier skrivs planmässigt av på 10 år och Maskiner och inventarier skrivs planmässigt av på 3-5 år beroende på typ av tillgång. Varulager värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet.

NOT 20 Förutbetalda anskaffningskostnader

	2022	2021
Årets ingående avsättning	28 528	26 725
Årets förändring	2 923	1 803
Årets utgående avsättning	31 451	28 528

Anskaffningskostnaderna periodiseras utifrån premiernas intjäningstakt.

NOT 21 Eget kapital

Koncernen	Bundet kapital	Fritt eget kapital		
	Bundna reserver *	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt
Ingående eget kapital 2021-01-01	406 194	1 594 548	207 761	2 208 503
Disposition av 2020 års resultat	-	207 761	-207 761	-
Vinstdisposition avsättning till samhällsfond		-5 000		-5 000
Årets resultat			385 912	385 912
Årets totalresultat	-	4 816	-	4 816
Utgående eget kapital 2021-12-31	406 194	1 802 125	385 912	2 594 231
Ingående eget kapital 2022-01-01	406 194	1 802 125	385 912	2 594 231
Disposition av 2021 års resultat	-	385 912	-385 912	-
Förskjutning mellan fritt och bundet kapital	-4 477	4 477		
Vinstdisposition avsättning till samhällsfond	-	-1 000	-	-1 000
Årets resultat			-434	-434
Årets totalresultat	-	260		260
Utgående eget kapital 2022-12-31	401 717	2 191 774	-434	2 593 057

* I Bundna reserver ingår eget kapitaldelen av obeskattade reserver

Moderbolaget

Bundet eget kapital

Reservfond

Syftet med reservfonden är att spara en del av nettovinsten, som inte går åt för täckning av balanserad förlust.

Fritt eget kapital

Balanserade vinstmedel

Utgörs av föregående års fria egna kapital efter en eventuell reservfondsavsättning. Utgör tillsammans med årets resultat summa fritt eget kapital.

Ytterligare information om det egna kapitalet finns i Rapport över förändring i eget kapital.

NOT 22 Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker

	Avsättning för ej intjänade premier		Avsättning för kvardröjande risker		Totalt	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Ingående balans	243 104	232 206	-	-	243 104	232 206
Årets förändring	12 717	10 898	-	-	12 717	10 898
Utgående balans	255 821	243 104	-	-	255 821	243 104

NOT 23 Avsättning för oreglerade skador

	2022			2021		
	Brutto	Åf andel	Netto	Brutto	Åf andel	Netto
Inträffade och rapporterade skador	606 918	-93 559	513 359	573 630	-93 592	480 038
Inträffade med ej rapporterade skador (IBNR)	499 788	-128 957	370 831	518 729	-142 916	375 813
Avsättning för skaderegleringskostnad	37 983	0	37 983	35 795	0	35 795
Ingående balans	1 144 689	-222 516	922 173	1 128 154	-236 508	891 646

Redovisat i resultaträkning

Förväntad kostnad för skador som inträffat innevarande period	380 194	-13 522	366 672	357 337	-22 340	334 997
Utbetalt och överfört till försäkringsskulder	-326 519	7 163	-319 356	-315 681	19 743	-295 938
Förändring förväntad kostnad för skador som inträffat tidigare år	-95 059	37 500	-57 559	-27 309	16 589	-10 720
Förändring avsättning skaderegleringskostnad	3 166	0	3 166	2 188	0	2 188
Årets förändring	-38 218	31 141	-7 077	16 535	13 992	30 527
Utgående balans	1 106 471	-191 375	915 096	1 144 689	-222 516	922 173

Utgående balans består av:

Inträffade och rapporterade skador	611 870	-90 913	520 957	606 918	-93 559	513 359
Inträffade men ej rapporterade skador	453 452	-100 462	352 990	499 788	-128 957	370 831
Avsättning för skaderegleringskostnad	41 149	0	41 149	37 983	0	37 983
Utgående balans	1 106 471	-191 375	915 096	1 144 689	-222 516	922 173

NOT 24 För försäkringstekniska avsättningar registerförda tillgångar

	2022	2021
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	255 821	243 104
Oreglerade skador	1 106 470	1 144 689
Återbäring	103 647	3 959
Återförsäkrarens andel av oreglerade skador	-191 375	-222 516
Utgående balans	1 274 563	1 169 236
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	795 730	810 244
Fordringar avseende direkt försäkring	138 007	131 128
Likvida medel och depåer	119 726	114 188
Fastigheter	221 100	113 676
Utgående balans	1 274 563	1 169 236

NOT 25 Skatt

	Koncern		Moderbolag	
	2022	2021	2022	2021
Redovisad skatt i resultaträkningen				
Periodens skattekostnad	-18 214	-22 808	-18 214	-22 808
Uppskjuten skatt avseende temporära skillnader	83 240	-41 692	82 828	-40 353
Uppskjuten skatt på obeskattade reserver	-	1 161	-	-
Total redovisad skattekostnad	65 026	-63 339	64 614	-63 161
Avstämning av årets skattekostnad				
Redovisat resultat före skatt	-65 460	449 251	-198 109	351 986
Skatt enligt gällande skattesats 20,6 %	13 485	-92 546	40 810	-72 509
Skatteeffekt av:				
– ej avdragsgilla kostnader	-1 822	-574	-1 831	217
– ej skattepliktiga intäkter	37 655	35 974	9 924	15 324
– ej bokförda avdragsgilla kostnader	34	34	34	34
– ej beskattningsbara intäkter	-	142	-	142
– skatt hänförlig till tidigare år	18 678		18 681	
– skatt på avsättning periodiseringsfond	-	1 141	-	1 141
– schablonbeskattning delägare aktiefonder	-1 587	-1 371	-1 587	-1 371
– schablonbeskattning säkerhetsreserv	-1 417	-6 139	-1 417	-6 139
– Redovisad skattekostnad	65 026	-63 339	64 614	-63 161
– Redovisad effektiv skatt	99,3 %	14,1 %	32,6%	17,9%
Uppskjuten skatt på ej bokförda skattemässiga avskrivningar fastigheter				
Ingående avsättning	1 015	604	1 015	604
Årets förändring	34	411	34	411
Effekt av ändrad skattesats	-	-	-	-
Utgående avsättning	1 049	1 015	1 049	1 015
Uppskjuten skatt på orealiserade vinster				
Ingående avsättning	166 069	124 788	161 579	121 637
Årets förändring	-83 274	41 281	-82 862	39 942
Effekt av ändrad skattesats	-	-	-	-
Ändrad princip för beskattning av intressebolag	-	-	-	-
Utgående avsättning	82 795	166 069	78 717	161 579
Uppskjuten skatt på obeskattade reserver				
Ingående avsättning	101 782	102 943	-	-
Årets förändring	-	-1 161	-	-
Effekt av ändrad skattesats	-	-	-	-
Utgående avsättning	101 782	101 782	-	-
Uppskjutna skatteskulder totalt	185 626	268 866	79 766	162 594

NOT 26 Personal, löner och ersättningar

	2022	2021
Medelantal anställda		
Kvinnor	78	76
Män	60	57
Totalt	138	133
Medelantal styrelsen		
Kvinnor	5	5
Män	3	3
Totalt	8	8
Könsfördelning i bolagsledningen		
Styrelsen kvinnor	63 %	63 %
Ledningen kvinnor	44 %	44 %
Löner, ersättningar och sociala kostnader har utgått enligt följande		
Styrelse, vd	4 559	4 213
Sociala avgifter	6 887	2 309
-varav pensionskostnader	4 436	862
Tjänstemän	75 153	68 758
Sociala kostnader	42 061	36 100
-varav pensionskostnader	14 134	11 021

Pensioner

Pensionskostnad avser den kostnad som påverkat årets resultat. Åtaganden för ålderspension och familjepension för tjänstemän tryggs genom försäkringsavtal i Försäkringsbranschens Pensionskassa (FPK)/SPP samt Länsförsäkringar Liv.

Ersättningspolicy

Länsförsäkringar Jämtlands ersättningspolicy har fastställts av bolagets styrelse 2022. Två styrelseledamöter ansvarar för beredning av väsentliga ersättningsbeslut samt beslut om åtgärder för att följa upp tillämpningen av bolagets ersättningspolicy. Övriga uppgifter regleras i styrelsens arbetsordning.

Ersättningsmodell och kriterier för ersättningar

Utgångspunkten för ersättningsmodellen är att den ska bidra till att skapa goda förutsättningar för Länsförsäkringar Jämtland att på ett tillfredsställande sätt utföra sitt uppdrag från ägarna.

Ersättningsmodellen ska stimulera till goda prestationer och bidra till att göra bolaget till en attraktiv arbetsgivare som kan konkurrera om rätt kompetens på marknaden. Ersättningsmodellen ska vara förenlig med och främja en sund och effektiv riskhantering och inte uppmuntra till ett överdrivet risktagande eller motverka bolagets långsiktiga intressen.

Basen i ersättningsmodellen ska utgöras av fast ersättning. Den fasta ersättningen ska vara på rätt nivå för att attrahera och behålla rätt kompetens och ska sättas individuellt på en nivå med en tydlig koppling till anställdas arbete och prestation.

Ersättningar till ledande befattningshavare

Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår arvode enligt bolagsstämans beslut.

Arbetsstagarrepresentanter erhåller inte styrelsearvode. Ersättning till vd fastställs av styrelsens ordförande på styrelsens uppdrag. Ersättning till övriga ledande befattningshavare beslutas av vd utifrån mandat från ersättningsutskottet. Ersättning till vd utgörs av grundlön, övriga förmåner samt pensionskostnad. Övriga förmåner innefattar ränteförmån, bilförmån, parkeringsförmån samt kostförmån.

Pension för vd är avgiftsbestämd, pensionspremien uppgår till 35 procent av pensionsgrundande lön. Pensionsåldern för vd är 65 år med möjlighet att välja att gå i förtida pension vid 63 års ålder. Pensionsåtagandet har täckts genom försäkringsavtal. I händelse av Länsförsäkringar Jämtlands uppsägning av vd är uppsägningstiden tolv månader.

Löner, ersättningar och förmåner under 2022

(Kr)	Årsarvode	Dagarvode	Övriga förmåner	Pensionskostnad	Övrig ersättning
<i>Styrelsens ordförande:</i>					
Mattsson Karin ¹	293 333	251 800	3 758		540
<i>Övriga styrelseledamöter:</i>					
Elgendahl, Bengt-Eric	128 333	78 600			3 286
Eriksson W Ulf	128 333	37 200			10 850
Lundholm, Martina	128 333	40 800	3 758		
Norrman Susanne	128 333	40 800	3 758		
Simonsson, Marie ²	190 000	91 867	3 758		8 144
Tillman Linda	128 333	45 000	3 758		1 900
Berggren, Fredrik	128 333	37 200	2 506		6 090
<i>Verkställande direktör</i>					
Eriksson Tomas	2 652 292		194 361	4 435 863	600
Andra ledande befattningshavare	8 585 413		234 693	4 550 080	16 986
SUMMA	12 491 036	623 267	450 350	8 985 943	48 396

¹ Ordförande i finansutskott och ersättningsutskott

² Vice ordförande i styrelsen och, ordförande i risk- och revisionsutskott

Med andra ledande befattningshavare avses de åtta personer som utöver vd utgör företagsledning. Ersättning till andra ledande befattningshavare utgörs av grundlön, övriga förmåner samt pensionskostnad. Andra ledande befattningshavare har inte någon rörlig ersättning från och med 2014. Övriga förmåner innefattar ränteförmån, bilförmån, parkeringsförmån samt kostförmån. Åtaganden för ålderspension och familjepension för tjänstemän tryggas genom försäkringsavtal i Försäkringsbranschens Pensionskassa (FPK)/SPP samt Länsförsäkringar Liv. I övriga ersättningar ingår skattepliktiga ersättningar.

Samtliga anställda har under året erhållit en gratifikation. Totalt belopp som utbetalats uppgår till 3,1 Mkr inklusive sociala kostnader.

NOT 27 Närstående

Närstående relationer

Moderbolaget har en närstående relation med sina koncern- och intresseföretag, se not 14.

Sammanställning över närstående transaktioner (tkr).

Koncern

<i>Intresseföretag</i>	År	Försäljning av varor och tjänster till närstående	Inköp av varor och tjänster från närstående	Fordran på närstående per 31 december	Skuld till närstående per 31 december
Länsförsäkringar AB	2022	8 577	47 326	23 386	4 148
Länsförsäkringar AB	2021	946	42 961	21 933	365
LF Norr Holding	2022	-	-	-	-
LF Norr Holding	2021	-	-	3	-

Moderbolag

<i>Intresseföretag</i>	År	Försäljning av varor och tjänster till närstående	Inköp av varor och tjänster från närstående	Fordran på närstående per 31 december	Skuld till närstående per 31 december
Länsförsäkringar AB	2022	8 577	47 326	23 386	4 148
Länsförsäkringar AB	2021	946	42 961	21 933	365
LF Norr Holding	2022	-	-	-	-
LF Norr Holding	2021	-	-	-	-
<i>Dotterbolag</i>					
Länsförsäkringar Jämtland Fastigheter AB	2022	-	277	380 601	3 417
Länsförsäkringar Jämtland Fastigheter AB	2021	4	-	358 384	4
Logen 6 Fastighets AB	2022	-	-	-	-
Logen 6 Fastighets AB	2021	-	-	-	-

De 23 länsförsäkringsbolagen har valt att organisera den gemensamma verksamheten i Länsförsäkringar AB-koncernen. Länsförsäkringar AB har fått i uppdrag av länsförsäkringsbolagen att bedriva verksamhet inom områden där storskalighet är en avgörande konkurrensfördel och att tillhandahålla sådan service till länsförsäkringsbolagen, som av effektivitetsskäl ska produceras och tillhandahållas gemensamt inom länsförsäkringsgruppen.

Transaktioner av löpande karaktär är varor och tjänster som tillhandahålls gentemot länsförsäkringsbolagen avseende utförandet av utvecklingsprojekt och service. Transaktioner av denna karaktär ska följa fastställda rutiner enligt nedan.

Prissättning

Prissättningen för Länsförsäkringar AB-koncernens serviceverksamhet baseras på direkta och indirekta kostnader. Totalt sett syftar prissättningen till att fördela kostnader till länsförsäkringsbolagen utifrån förbrukning. Gemensamma utvecklingsprojekt och gemensam service är kollektivt finansierade och faktureras utifrån beslutad fördelningsnyckel.

Beredning och beslut

Företagsledningen inom Länsförsäkringar AB bereder tillsammans med ett serviceråd, med representanter från länsförsäkringsbolagen, servicenivå och prislista för försäljning av varor och tjänster till närstående bolag. Med utgångspunkt från denna beredning tar styrelsen för Länsförsäkringar AB beslut om servicenivå och prislista gentemot länsförsäkringsbolagen.

Närståendetransaktioner med Länsförsäkringar AB-koncernen

Länsförsäkringar AB ägs till 100 procent av de 23 länsförsäkringsbolagen och 15 socken- och häradsbolag. En stor del av Länsförsäkringar AB-koncernens kundkontakt sker genom länsförsäkringsbolagen. I provisionsöverenskommelser mellan parterna regleras ersättning för förmedling av Länsförsäkringar AB-koncernens försäkringsprodukter. Provisioner utgår även till länsförsäkringsbolagen för arbetet med Länsförsäkringar Banks, Länsförsäkringar Hypoteks och Länsförsäkringar Fondförvaltnings kundrelaterade frågor. Uppdraget och ersättning regleras i samarbetsavtal mellan parterna. Denna lösning skapar en unik lokal närvaro och marknadskännetecken.

Länsförsäkringar AB-koncernen hanterar och avräknar länsförsäkringsgruppens interna och externa återförsäkring. Länsförsäkringar AB-koncernen utför även utvecklingsprojekt och service åt länsförsäkringsbolagen inom en rad områden, exempelvis personskadereglering, jurist- och aktuarietjänster, produkt- och konceptutveckling samt utveckling av IT-stöd och andra IT-tjänster.

Avtal

Väsentliga avtal utgörs i huvudsak av avtal mellan Länsförsäkringar AB-koncernens bolag och Länsförsäkringar Jämtland, som provisionsavtal, avtal om skadereglering samt avtal om utveckling och förvaltning.

Transaktioner med nyckelpersoner i ledande ställning är redovisade i not 26, Personal, löner och ersättningar. Några transaktioner med andra närstående personer finns inte.

NOT 28 Resultat per försäkringsklass

	Totalt 2022	Olycks-fall och sjuk	Motor, ansvar mot tredje man	Motor- fordon övriga klasser	Brand och annan egendoms- skada	Allmän ansvarighet	Rätts- skydd	Summa direkt försäkring	Mottagen återför- säkring
Premieintäkt, brutto	578 472	33 625	69 728	160 910	256 438	13 406	10 079	544 185	34 287
Försäkrings- ersättningar, brutto	-340 345	-55 627	-4 495	-135 636	-139 648	-5 579	-5 708	-346 693	6 348
Driftkostnader, brutto	-123 636	-9 384	-13 908	-33 514	-61 087	-3 074	-2 416	-123 383	-253
Resultat av avgiven återförsäkring	-74 799	-109	-40 724	564	-31 151	-2 230	-1 149	-74 799	-
Övriga intäkter och kostnader	-2 466		-2 466					-2 466	
Resultat per försäkringsklass	37 226	-31 496	8 135	-7 676	24 552	2 523	805	-3 156	40 382
Premieinkomst, brutto	591 189	34 638	68 175	164 282	265 295	13 935	10 418	556 744	34 445

I koncernen uppgår driftkostnader till -123 590 tkr. I övrigt är resultat per försäkringsklass samma som i moderbolaget.

NOT 29 Förväntade återvinningstidpunkter för tillgångar och skulder

Koncernen 2022 Tillgångar	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
Immateriella tillgångar		5 792	5 792
Rörelsefastighet		75 370	75 370
Förvaltningsfastigheter		22 000	22 000
Placeringar i intresseföretag		841 756	841 756
Aktier och andelar		2 078 317	2 078 317
Obligationer och räntebärande värdepapper		795 730	795 730
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring		45	45
<i>Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar</i>			
- Oreglerade skador	959	190 416	191 375
Fordringar avseende direkt försäkring	211 874		211 874
Fordringar avseende återförsäkring	5 250		5 250
Övriga fordringar	36 070	3 644	39 714
Materiella tillgångar	12 648		12 648
Kassa och bank	122 419		122 419
<i>Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter</i>			
- Förutbetalda anskaffningskostnader	31 451		31 451
- Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	4 223		4 223
S:a tillgångar	424 894	4 013 070	4 437 964
Skulder			
<i>Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)</i>			
- Ej intjänade premier och kvardröjande risker	255 821	-	255 821
- Oreglerade skador	197 345	909 125	1 106 470
- Återbäring	103 647		103 647
<i>Andra avsättningar</i>			
- Uppskjuten skatt		185 626	185 626
- Övriga avsättningar		14 432	14 432
Skulder avseende direkt försäkring	12 289		12 289
Skulder avseende återförsäkring	-		-
Övriga skulder	74 794		74 794
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	80 966	10 862	91 828
S:a skulder och avsättningar	724 862	1 120 045	1 844 907

Moderbolaget 2022 Tillgångar	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
Immateriella tillgångar		5 792	5 792
Byggnader och mark		75 503	75 503
Placeringar i koncernföretag		1 226 559	1 226 559
Aktier och andelar		989 110	989 110
Obligationer och räntebärande värdepapper		795 730	795 730
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring		45	45
<i>Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar</i>			
- Oreglerade skador	959	190 416	191 375
Fordringar avseende direkt försäkring	211 874		211 874
Fordringar avseende återförsäkring	5 250		5 250
Övriga fordringar	35 897	3 644	39 541
Materiella tillgångar	12 648		12 648
Kassa och bank	119 679		119 679
<i>Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter</i>			
- Förutbetalda anskaffningskostnader	31 451		31 451
- Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	4 223		4 223
S:a tillgångar	421 981	3 286 799	3 708 780
Skulder			
<i>Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)</i>			
- Ej intjänade premier och kvardröjande risker	255 821	-	255 821
- Oreglerade skador	197 345	909 125	1 106 470
- Återbäring	103 647		103 647
<i>Andra avsättningar</i>			
- Uppskjuten skatt		79 766	79 766
- Andra avsättningar		14 432	14 432
Skulder avseende direkt försäkring	12 289		12 289
Övriga skulder	47 351		47 351
Skulder koncernföretag		3 378	3 378
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	80 961	10 862	91 823
S:a skulder och avsättningar	697 414	1 017 563	1 714 977

NOT 30 Förslag till vinstdisposition

Till bolagsstämman förfogande står:	2022
Årets resultat i moderbolaget	-137 346
Balanserat resultat	1 627 650
Summa disponibla vinstmedel	1 490 304

Styrelsen och verkställande direktören föreslår bolagsstämman besluta att avsätta 1 000 tkr till Länsförsäkringar Jämtlands samhällsfond och att 1 489 304 tkr balanseras i ny räkning.

NOT 31 Ställda säkerheter och eventualförpliktelser

Ställda säkerheter

	2022	2021
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	795 730	810 244
Fordringar avseende direkt försäkring	138 007	131 128
Likvida medel och depåer	119 726	114 188
Fastigheter	221 100	113 676
Summa	1 274 563	1 169 236

Till säkerhet för förpliktelser gentemot försäkringstagare förs ett förmånsrättsregister som upprättas över tillgångar i enlighet med Finansinspektionens föreskrift FFFS 2015:08. Säkerheten avser skuldtäckning av de försäkringstekniska avsättningarna.

Eventualförpliktelser

- Bolaget har i avtal förbundit sig att tillskjuta kapital till intressebolaget Länsförsäkringar i Norr Holding AB org. nr. 556764-1435 med ett maximalt belopp om 2 043 tkr samt till dotterbolaget Länsförsäkringar Jämtland Fastigheter med ett maximalt belopp om 27 432 tkr.
- Teckningsåtagande av certifikat i Humlegården Fastigheter AB med 37 500 tkr.
- Med bolagets medlemskap i Trafikförsäkringsföreningen följer ett solidariskt ansvar för föreningens förpliktelser.

Styrelsen och verkställande direktören försäkrar att, såvitt de känner till, årsredovisningen är upprättad i överensstämmelse med god redovisningssed för försäkringsföretag, lämnade uppgifter stämmer med de faktiska förhållandena och ingenting av väsentlig betydelse är utelämnat som skulle kunna påverka den bild av bolaget som skapats av årsredovisningen.

Östersund den 22 mars 2023

Karin Mattsson
Styrelsens ordförande

Marie Simonsson

Bengt-Eric Elgendahl

Martina Lundholm

Fredrik Berggren

Ulf W Eriksson

Susanne Norman

Linda Tillman

Joakim Hilldén
Personalrepresentant

Ida Nääs
Personalrepresentant

Tomas Eriksson
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har avgivits den dag som framgår av vår elektroniska signatur
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Morgan Sandström
Auktoriserad revisor

Länsförsäkringar Jämtlands Styrelse

Karin Mattsson, Frösön

Ordförande. Född 1972. Personalvetare, Fil Kand. i sociologi (examen 1999) vid dåvarande Mitthögskolan. Invald i styrelsen 2017.

Arbetslivserfarenhet: Ordförande för Riksidrottsförbundet 2005-2015. Ställföreträdande medlemschef samt chef Kompetensutveckling på LRF i Stockholm 1999-2005. Innan dess bl. a stallansvarig och ridinstruktör på Östersund-Frösö Ridklubb.

Andra väsentliga uppdrag: Styrelseledamot Länsförsäkringar AB, Förbundsordförande Svenska Skidförbundet. Vice ordförande i Wallenstam AB. Styrelseledamot i bl. a Skogsägarna Mellanskog, World Championships Region 2019 AB, Astrid Lindgrens Värld AB och Svenska Hockeyligan AB. Delägare Frösö Hästgård AB.

Marie Simonsson, Gåxsjö

Vice ordförande. Född 1957. Civilekonom (examen 1982) vid Göteborgs Universitet, Master of Science i Organisation och ledarskap (examen 2003) vid Springfield College Massachusetts, USA, Post graduate Bowen Center Washington DC. Arbetar idag med affärsutveckling, ledarskap och styrelsearbete. Invald i styrelsen 2005.

Arbetslivserfarenhet: Företagare 2005 - , Adjungerad Professor Springfield College 2005-2006, vd ALMI Jämtland 2002-2005, vd Byggelit AB 1998-2002, Chief Operating Controller N.V. Koninklijke Sphinx 1996-1998, fabrikschef, Business Controller Gustavsberg AB 1990-1996, divisionscontroller, ekonomidirektör m.m. Enertech, SAAB Scania Enertech 1982-1990. Banktjänsteman SE banken 1979-1982.

Andra väsentliga uppdrag: Nuvarande: Styrelseordförande i Torsta AB 2018-, (vice ordförande 2012-2017), styrelseledamot Norra skog 2020 -, ledamot av Länsstyrelsens insynsråd i Jämtland 2020 - i Norrskog skogsägarförening 2007 - 2020, Styrelseordförande i Norra Skogs Forskningsstiftelse 2020 -, styrelseordförande LAG Leader3sam 2019-.

Martina Lundholm, Östersund

Född 1973. Samhällsvetenskapligt gymnasium. Regional utvecklingsstrateg Näringsliv och Samhällsbyggnad Region Jämtland Härjedalen. Invald i styrelsen 2014.

Arbetslivserfarenhet: Håkan Eliasson AB/DigiDoc: Team ledare. Accept: IT-konsult. Husera: Vd. GDM konsult: Marknads och Försäljningschef. Region Jämtland Härjedalen: Projektledare för Etableringsfrämjande i Jämtland Härjedalen.

Andra väsentliga uppdrag: Styrelseledamot MIUN Holding AB.

Bengt-Eric Elgendahl, Östersund

Född 1947. Tidigare bankman. Ekonomiskt gymnasium, diverse kurser på Högskola och interna utbildningar inom bank. Invald i styrelsen 2012.

Arbetslivserfarenhet: 23 år inom Jämtlands läns Sparbank varav 13 år som kontorschef på tre olika orter samt tre år som ansvarig för bankens Fond och Notariatavdelning. Under två år marknadsansvarig för finansbolag inom Föreningsbanken och därefter under ca 20 år arbetat med risker, i huvudsak kreditrisker, inom Swedbank koncernfunktion för risker. Projektledare, samordnare och deltagare i projekt på koncernnivå.

Inga övriga väsentliga uppdrag

Ulf W Eriksson, Karlstad

Född 1952. Jur. kand. examen och två betyg i företagsekonomi 1977 vid Uppsala universitet. Invald i styrelsen 2017.

Arbetslivserfarenhet: 1977-1980 Tingstjänstgöring i Leksands Tingsrätt. 1980-1986 jurist vid Försvarets civilförvaltning. 1986-1989 bankjurist/chefsjurist Mellersta Sveriges Föreningsbank. 1989-1993 chef Föreningsbanken Karlstad. 1994-2017 VD Länsförsäkringar Värmland.

Andra väsentliga uppdrag: Ordförande i Klässbols Linneväveri. Ledamot av Länsförsäkringar Värmlands valberedning.

Susanne Norman, Östersund

Född 1966. Systemvetare (examen 1989) vid dåvarande Mitthögskolan. Arbetar idag på Swedavia AB som Direktör för regionala flygplatser (f.n. sex från Kiruna i Norr och Ronneby i Söder). Invald i styrelsen 2018.

Arbetslivserfarenhet: Jämtkraft: Verksamhetsutvecklare 1989-1997. Cap Gemini Ernst & Young: Säljchef 1997-2001. Recall AB Sverige:

Produktionschef och platschef 2001-2006. Recall AS Oslo: VD 2006-2008. Swedavia, Åre Östersund Airport: Flygplatschef 2008-2013. Swedavia, Regionala Flygplatser: Direktör 2013-pågående.

Andra väsentliga uppdrag: Svensk Turism AB: styrelseledamot 2016-2021. Winterlife: styrelseordförande 2020 - pågående.

Linda Tillman, Östersund

Född 1974. Fil. mag. med matematisk statistik som huvudämne (examen 1998 vid Umeå universitet). Invald 2019.

Arbetslivserfarenhet: Eget företag inom affärsutveckling och ekonomistyrning sedan 2014. Controller Länsförsäkringar Stockholm 2013-2014.

Controllerchef Länsförsäkringar Stockholm 2007-2012. Affärscontroller Länsförsäkringar Liv 2004-2007. Aktuarie Länsförsäkringar Liv 2002-2004.

Aktuariekonsult Tillinghast-Towers Perrin 2001-2002. SAS konsult eNiklas 2000-2001. Livaktuarie SEB Trygg Liv 1997-2000.

Andra väsentliga uppdrag: Inga.

Fredrik Berggren, Timrå

Född 1979. Officersexamen 2001 vid Militärhögskolan i Östersund. Invald i styrelsen 2021.

Arbetslivserfarenhet: Egenföretagare från 2019, VD för X-maskiner, Logistikchef IKEA Sundsvall, Verksamhetsledare Delta Terminal, Officer vid K4

Arvidsjaur från fänrik till kapten, internationell tjänstgöring i Kosovo 2004.

Andra väsentliga uppdrag: Delägare i Härnösands Hamn AB, styrelseledamot Härnösands Hamn, ordförande maskinringen i Jämtland MRZ.

Joakim Hildén, Östersund

Personalrepresentant. Född 1972. Anställd 2014. Invald 2020

Ida Nääs, Oviken

Personalrepresentant. Född 1979. Anställd 2005. Invald 2022

Företagsledning

Tomas Eriksson, Östersund

Verkställande direktör. Född 1960. Anställd 2017

Per Ödmark, Östersund

HR och Kommunikationschef. Född 1977. Anställd 2018

Sara Henriksson, Ånge

Chef IT & Infrastruktur. Född 1976. Anställd 2019

Kent Karlstrand, Näliden

Skadeförmedlare. Född 1964. Anställd 2002

Jan Persson, Östersund

Försäkringschef. Född 1961. Anställd 1992

Lars Rådström, Östersund

Bankchef. Född 1967. Anställd 2012

Anita Hållenius, Stockholm

Ekonomichef. Född 1964. Anställd 2021

Sofie Bakkman, Östersund

Marknads och affärsutvecklingschef. Född 1981. Anställd 2014

Hanna Langéen, Stockholm

Chef Riskhantering och Hållbarhet, född 1977, anställd 2021

Ord och uttryck inom skadeförsäkring

Resultaträkning

Premieintäkter efter avgiven återförsäkring f.e.r. Premie hänförlig till räkenskapsåret med avdrag för avgivna återförsäkringspremier.

Premier för avgiven återförsäkring. Kostnad för det försäkringsbolag som inte kan eller vill bära hela den ansvarighet som det iklätt sig gentemot försäkringstagarna. Återförsäkringen, som sker hos andra försäkringsbolag, kan avse enskilda risker eller bolagets totala försäkringsaffär.

Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen. Inbetalda premier och avsättningar för oreglerade skador genererar under året avkastning. Denna avkastning överförs till försäkringsrörelsen.

Försäkringsersättningar efter avgiven återförsäkring f.e.r. Utbetalda försäkringsersättningar, förändring i avsättning för oreglerade skador samt driftkostnader för skadereglering, allt med avdrag för återförsäkrarens andel.

Driftkostnader. Sammanfattande benämning på kostnader för anskaffning, försäljning och administration med avdrag för provisioner i avgiven återförsäkring. Driftkostnader för skadereglering ingår ej.

Orealiserade vinster/förluster på placeringstillgångar. Eftersom placeringstillgångarna värderas till verkliga värden på balansdagen (med undantag för innehav i intressebolag) ska årets värdeförändringar redovisas som orealiserad vinst eller förlust i resultaträkningen.

Uppskjuten skatt. Beräknad skatt på orealiserade vinster samt på skillnaden mellan bokfört och skattemässigt värde på fastigheter.

Resultatanalys

Avvecklingsresultat. Vinst eller förlust som uppkommer vid slutreglering av de skador eller vid omvärdering av de skador som inträffat före verksamhetsårets början.

Balansräkning

Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker. Den del av inbetald premieinkomst som hänför sig till kommande verksamhetsår. Om den avsatta premien bedöms vara otillräcklig för att täcka beräknade kostnader kan den förstärkas genom avsättning för kvardröjande risk.

Avsättning för oreglerade skador. Det beräknade värdet av bolagets samlade ansvarighet på grund av inträffade försäkringsfall som vid verksamhetsårets slut ännu inte utbetalats.

Avsättning för återbäring. Reserv för återbäring som tilldelats försäkringstagarna men som vid bokslutstillfället ännu inte förfallit till betalning.

Diskontering. Trafik- samt olycksfalls- och sjukförsäkring är affärer med lång avvecklingstid. Det innebär att det kan ta flera år innan en skada är slutbetald. Under tiden förräntas den avsättning som avsatts som reserv för skadan. Det innebär att ett lägre belopp än det nominella kan avsättas som reserv, det vill säga avsättning för oreglerade skador.

Nyckeltal – definitioner

Totalkostnadsprocent. Summan av försäkringsersättningar f.e.r. och driftkostnader dividerad med premieintäkten f.e.r.

Konsolideringskapital. Summan av beskattat eget kapital, uppskjuten skatt, obeskattade reserver och övervärden i intressebolag.

Konsolideringsgrad. Konsolideringskapitalet i relation till premieinkomsten f.e.r.

Kapitalbas. Kapitalbasen är enkelt uttryckt det tillgängliga kapitalet. Ett företags kapitalbas innehåller i första hand eget kapital, men dessutom får man inom vissa gränser räkna in också förlagslån som tagits upp. Förlagslån är lån där långivarens fordran i händelse av företagets konkurs inte kommer att bli betald förrän alla vanliga skulder är till fullo betalda. Förlagslån ger alltså en extra buffert för övriga fordringsägare.

Solvenskapitalkrav (SCR). SCR ska beräknas utifrån alla kvantifierbara risker i verksamheten och ska med 99,5 procent sannolikhet garantera att bolaget inte blir insolvent under en ettårsperiod.

Kapitalkravet ska beräknas utifrån följande risker:

- Skadeförsäkringsrisk (premie och reservrisk, katastrofrisk)
- Livförsäkringsrisk
- Marknadsrisk (aktie-, ränte-, fastighets-, kreditspread-, valuta- och koncentrationsrisk)
- Motpartsrisk (återförsäkrare, motparter i finansiella derivat)
- Operativ risk

Minimikapitalkrav (MCR). MCR beräknas till en summa som med 85 procent sannolikhet ska täcka det värsta tänkbara scenariot, till exempel en börskrasch. MCR ska ligga inom ett intervall mellan 25 och 45 procent av SCR.

Direktavkastningsprocent. Nettot av ränteintäkter, räntekostnader, utdelningar på aktier och andelar samt resultat på egna fastigheter i relation till det genomsnittliga verkliga värdet på placeringstillgångar och likvida medel.

Totalavkastningsprocent. Summan av direktavkastning, realiserade vinster och förluster samt orealiserade värdeförändringar under året på placeringstillgångar i relation till det genomsnittliga verkliga värdet på placeringstillgångar och likvida medel.

